

ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 8. november 2023

Sag BS-21108/2022
(24. afdeling)

Sagsøger
(advokat Erbil Gökhan Edge Kaya, beskikket)

mod

Politiets Efterretningstjeneste
og
Forsvarets Efterretningstjeneste
(advokat Peter Biering for begge)

Landsdommerne Steen Mejer, Alex Puggaard og Mikael Friis Rasmussen har deltaget i sagens afgørelse.

Sagen er anlagt ved Københavns Byret den 3. december 2021. Ved kendelse af 25. marts 2022 er sagen henvist til behandling ved landsretten efter retspleje-lovens § 226, stk. 1.

Sagen drejer sig om, hvorvidt Sagsøger i forbindelse med rejser til Syri-en i 2013 og 2014 samarbejdede med Politiets Efterretningstjeneste og/eller Forsvarets Efterretningstjeneste, og om efterretningstjenesterne kan pålægges at anerkende et samarbejde. Sagen rejser også spørgsmålet, om Sagsøger kan få påkendt sine påstande om et samarbejde.

Påstande

Sagsøger har nedlagt følgende endelige påstande:

Principal:

1. Politiets Efterretningstjeneste (PET) tilpligtes at anerkende, at Sagsøgers rejse til Syrien i 2013 fandt sted i samarbejde med og mod vederlag fra Politiets Efterretningstjeneste.
2. Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) tilpligtes at anerkende, at Sagsøgers rejser til Syrien i 2013 og 2014 fandt sted i samarbejde med og mod vederlag fra Forsvarets Efterretningstjeneste.
3. Politiets Efterretningstjeneste tilpligtes at anerkende, at Sagsøger har samarbejdet med efterretningstjenesten i perioden fra januar til omkring august 2013.
4. Forsvarets Efterretningstjeneste tilpligtes at anerkende, at Sagsøger har samarbejdet med efterretningstjenesten i perioden fra omkring august 2013 til omkring sommeren 2015.

Subsidiært:

5. Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste tilpligtes at anerkende, at Sagsøger i forbindelse med sine rejser til Syrien i 2013 og 2014 samarbejdede med efterretningstjenesterne, idet Sagsøger modtog honorarer og andre ydelser til gengæld for at levere oplysninger om danske Syriens krigere til efterretningstjenesterne.

Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste har begge påstået frifindelse.

Civilstyrelsen meddelte den 4. april 2022 Sagsøger fri proces til under en retssag mod Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste at nedlægge de påstande, som Sagsøger havde angivet i stævning af 3. december 2021. I brev af 1. september 2023 oplyste Civilstyrelsen, at den meddelte fri proces omfatter de påstande, som Sagsøger havde nedlagt i sit sammenfattende processkrift af 17. august 2023. Sagsøger har under hovedforhandlingen ændret sine påstande. Landsretten har lagt til grund, at den meddelte fri proces omfatter Sagsøgers endelige påstande under denne sag.

Sagsfremstilling

Sagsøger rejste ifølge sin forklaring i sommeren 2012 til Syrien for at deltage i oprøret mod det syriske styre. Efter det oplyste tilsluttede han sig i Syrien grupperingen Kataib Al Iman (Troens Brigade).

I september 2012 afbrød Sagsøger sit ophold i Syrien, idet han efter det oplyste kortvarigt var i Tyrkiet for at samle forsyninger til Kataib Al Iman.

Mens Sagsøger var i Tyrkiet, blev han interviewet af journalist Vidne 1. Interviewet gav anledning til en nyhedsartikel på Hjemmeside den 23.

september 2012 og et indslag samme dag i ”TV-program” på Medie 1.

Det fremgår af sagen, at Sagsøger sidst på efteråret eller først på vinter-en 2012 vendte tilbage til Danmark, hvor han fra december 2012 afsonede en dansk straffedom.

Efter oplysningerne i sagen rejste Sagsøger på et tidspunkt i foråret 2013 igen til Syrien.

Det fremgår, at Sagsøger den 21. maj 2013 i Hatay, Tyrkiet hævdede 3.293,96 USD, som via Western Union var overført til ham af ”Person 1” .

Der er under sagen afspillet uddrag af en video, som efter det oplyste blev lagt på YouTube den 25. maj 2013. I videoen ses Sagsøger deltage i en begra-velse af – efter det oplyste – en afdød Kataib Al Iman-kriger.

Sagsøger vendte ifølge sin forklaring i sommeren 2013 tilbage til Dan-mark.

Mediet Syrienblog politianmeldte i august 2013 Sagsøger for overtræ-delse af straffelovens § 114 ved i perioden fra 1. september 2012 til 22. august 2013 at have støttet og medvirket aktivt i handlinger, der havde til formål at destabilisere og ødelægge grundlæggende samfundsstrukturer i Den Syriske Arabiske Republik.

Sagsøger rejste ifølge sin forklaring omkring maj 2014 atter mod Syrien.

Det fremgår, at Sagsøger den 17. maj 2014 på Rhodos i Grækenland hæ-vede 2.659,76 USD, som via Western Union var overført til ham af ”Person 2” .

Den 23. maj 2014 blev Sagsøger anholdt af det tyrkiske politi i Hatay, og den 3. juni 2014 blev han administrativt udvist og udsendt af Tyrkiet og pålagt indrejseforbud i 1 år.

Københavns Politi oplyste i brev af 4. juni 2014 til Syrienblog, at politiet havde besluttet ikke at indlede efterforskning i en sag mod Sagsøger for over-trædelse af straffelovens § 114 ved i 2012 og 2013 at have besiddet og transpor-teret våben i Syrien. Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, ”at det vil være ud-sigtsløst at opnå den til domfældelse tilstrækkelige sikkerhed for, hvilken del af oprørsstyrkerne Sagsøger har tilsluttet sig, herunder om der er tale om en grup-pe, sammenslutning eller række af enkeltpersoner, som kan anses som værende omfattet af den danske straffelovs bestemmelser om terror.”

Det fremgår af sagen, at Syrienblog påklagede afgørelsen af 4. juni 2014 til Statsadvokaten i København, som ved afgørelse af 17. oktober 2014 afviste klagen.

Den 8. maj 2015 indberettede de danske myndigheder Sagsøger i Schengen Informationssystemet (SIS) med henblik på ”diskret kontrol” .

Medio juni 2017 rejste Sagsøger til Spanien, hvor myndighederne som følge af SIS-indberetningen foretog observation mod ham. Observationen omfattede også Sagsøgers bror, Person 3, der ligeledes havde kæmpet i Syrien. Fra den 23. juni 2017 fik observationen efterforskningsmæssig karakter, og den 27. juni 2017 blev der på grundlag af mistanke om, at der af bl.a. Sagsøger ”i provinsen Málaga muligvis blev begået handlinger i forbindelse med aktiviteter med tilknytning til den jihadistiske terrore”, givet tilladelse til og faktisk gennemført en række telefonaflytninger.

Den 30. juni 2017 blev Sagsøger anholdt af spansk politi.

Af en aktliste fra Udenrigsministeriet fremgår, at Politiets Efterretningstjeneste (PET) den 1. juli 2017 foretog to henvendelser til Udenrigsministeriet. Begge henvendelser ses at have vedrørt mediedækning af tilbageholdelsen af Sagsøger i Spanien.

Af Udenrigsministeriets aktliste fremgår endvidere, at Danmarks ambassade i Spanien den 3., 5. og 7. juli 2017 fremsendte oplysninger om Sagsøger, herunder oplysninger fra de spanske myndigheder, til NEC og PET.

Den 13. juli 2017 videresendte Udenrigsministeriet til NEC og PET en mail af samme dag fra Danmarks ambassade i Spanien. Mailen angår et fængselsbesøg hos Sagsøger, som ambassaden havde aflagt den 12. juli 2017. Det hedder i mailen bl.a.:

”Fængslet har bestemt at [Sagsøger] skal være i isolation, for sin egen sikkerheds skyld . Men han har mulighed for at tale med andre og har samme regler for telefon og besøg .

Sagsøger spurgte os om vi kunne komme i kontakt med PET. Han siger at han har arbejdet for dem i lang tid, hvor han fik ca. 20.000 kr. om måneden for at pege på dem som er terrorister, som han mødte i Syrien. Han påstår også at det er derfor at han havde set de videoer , som han havde i mobilen, for at kunne vise PET når han kom tilbage til Danmark.”

Den 8. september 2017 videresendte Udenrigsministeriet til NEC og PET en mail af samme dag fra Danmarks ambassade i Spanien. Mailen angår et

fængselsbesøg hos Sagsøger, som ambassaden havde aflagt den 7. september 2017. Det hedder i mailen bl.a.:

”Sagsøger bad mig igen om at kontakte PET. Han påstår, at han har arbejdet som spion i flere år for dem, og at Person 4 og Person 17 er hans kontak-ter. Han vil gerne have at de bliver underrettet om, at han sidder i fængslet.”

Den 3. januar 2018 videresendte Udenrigsministeriet til NEC og PET en mail af 22. december 2017 fra Danmarks ambassade i Spanien. Mailen angår et fængselsbesøg hos Sagsøger, som ambassaden havde aflagt den 21. december 2017. Det hedder i mailen bl.a.:

”[Sagsøger] insisterer på, at han gerne vil have, at PET bliver in-formeret om at han befinder sig i fængslet, da han har arbejdet for dem da han tog til Syrien for at kæmpe for revolutionen. Han påstår, at han fik betalt billetten af PET og fik penge for at informere om danske yihadister. ...”

Efterforskningen mod Sagsøger førte den spanske anklagemyndighed til i januar 2018 at rejse en straffesag mod Sagsøger med tiltale for over-trædelse af §§ 571 og 572, stk. 2, i den spanske straffelov ved ”integrering i en terrororganisation” .

I brev af 14. februar 2018 skrev Sagsøger bl.a. således til en medarbejder på Danmarks ambassade i Spanien:

”... min sag er nu åben så jeg håber du presser på P.E.T. og militærs E.T. så de kan få mig hjem til DK igen, for min sag er enkel og nem det eneste min sag kræver er at P.E.T. eller M.E.T. fortæller den spanske dommer at jeg aldrig har kæmpet for isis og at jeg var sendt til Syrien på vegne af M.E.T. mit liv derhjemme er ved at gå i stykker og mit liv er ødelagt hvis ikke der sker noget de næste 60 dage og det hele er DK's skyld for de har nøglen til at redde mit liv. ...”

Den 5. marts 2018 videresendte Udenrigsministeriet til PET en mail af samme dag fra Danmarks ambassade i Spanien. Mailen angår et fængselsbesøg hos Sagsøger, som ambassaden havde aflagt den 26. februar 2018. Det hedder i mailen bl.a.:

”Sagsøger er ikke glad. Han er virkelig sur over at PET ikke har reageret for at støtte ham i denne sag, da Sagsøger oplyser at det var PET der hjalp ham med at komme til Syrien for at kæmpe i krigen.”

Den 23. marts 2018 videresendte Udenrigsministeriet til PET en mail af samme dag fra Udenrigsministeriet til Danmarks ambassade i Spanien. Mailen har em-net ”Madrid Sagsøger CPR nr. (Født 1989) brev til dommer Person 5.”

Henvendelse af far og advokat til UM”. Det fremgår af mailen bl.a., at Sagsøgers far og spanske advokat samme dag havde henvendt sig fysisk i Uden-rigsministeriet i Danmark.

Af Udenrigsministeriets aktliste fremgår, at Udenrigsministeriet også den 9. og 22. maj 2018 sendte mails til NEC og PET vedrørende Sagsøger.

Straffesagen i Spanien mod Sagsøger blev hovedforhandlet i 1. instans den 12.-14. juni 2018 ved den nationale straffedomstol (Audiencia Nacional, Sala de lo Penal). Det fremgår af sagen, at en medarbejder fra Danmarks ambassade i Spanien var til stede på hovedforhandlingens første dag. Under sagen gjorde Sagsøger gældende bl.a., at hans rejser til Syrien i 2013 og 2014 skete efter aftale med PET og FE.

Der er under nærværende sag afspillet videooptagelser fra hovedforhandlingen i den spanske straffesag.

Ved den nationale straffedomstols dom af 28. juni 2018 blev Sagsøger straffet med bl.a. fængsel i 8 år for integrering i en terrororganisation. Det hed-der i den danske oversættelse af dommen bl.a.:

”BEVISTE FORHOLD

I. – Opbygningen af DAESH som en terrororganisation på et tværnationalt plan.

Som det er almindelig kendt, indgår terrororganisationen "Islamisk Stat-DAESH" (akronym for det arabiske navn al Dawla al Islamiya al Iraq al Sham, der kan oversættes som Islamisk Stat i Irak og Levanten, idet ISIS er akronymet på engelsk), i den såkaldte «globale jihad» og advokerer for en totalitær og ekstrem fortolkning af Sharia eller Isla-misk Lov, som skal påtvinges overalt i verden, mens staterne skal ind-lemmes i et såkaldt «Islamisk Verdenskalifat», når deres retssystemer og demokratiske strukturer er brudt ned. For at nå dette mål anvendes vold og tvang mod ikke muslimske borgere og mod dem, der bekender sig til islam, men ikke går ind for organisationens afvigende og totalitære syn på islam.

Desuden omfatter terrorhandlingerne såvel områder med væbnet konflikt (Mali, Syrien, Irak, Afghanistan), som politisk stabile lande (Frankrig, Belgien, Tyskland, Spanien, USA). Netop derfor har det in-ternationale samfund gennem FN udtrykkeligt defineret den selvbestal-tede «Islamisk Stat» som en terrororganisation.

Denne terrororganisation udfolder forskellige aktiviteter for at nå sine mål: Massiv propaganda for sine handlinger og sin organisation, kampagner for at skaffe tilhængere til sin lære, hvervning af nye med-lemmer, ideologisk indoktrinering, operativ træning, samt egentlige væbnede aktioner, som de gennemfører på yderst grusom vis. Dens

operationssfære er global, da medlemmerne befinder sig i alle egne af verden og er i kontakt via internettet og de sociale medier.

II.— Tiltalte Sagsøger indtræden på scenen som medlem af DAESH.

Tiltalte Sagsøger, der er myndig og uden forstraffe i Spanien, selv om han i Danmark er idømt mangfoldige, exigible domme, der ikke kan regnes som gentagelsestilfælde, da det drejer sig om forbrydelser begået i forbindelse med narkotikahandel, overfald, trusler mod politibetjente, tyveri af fremmed gods samt tilsidesættelse af straf, blev anholdt af Civilgarden i Estepona (Málaga) den 30. juni 2017 omkring kl. 17:10. Der var blevet observeret mod tiltalte, siden han var kommet her til landet to uger tidligere som følge af en varsling, der skyldtes kendskabet til dansk politis SIS signalement under Nummer, hvori man bad om en diskret observation mod pågældende, da han kunne udgøre en mulig fare for landets sikkerhed på området terrorforbrydelser.

Til dette politisignalement, - der ligeledes omfattede hans bror Person 3, der sammen med sin forlovede og en ven alle-rede havde opholdt sig i Málaga siden senest den 9. juni 2017, og som hentede tiltalte i lufthavnen, da han kom fra Danmark i midten af den-ne måned - følger sig andre foruroligende oplysninger. Disse oplysninger vedrører de ekstreme sikkerhedsforanstaltninger, som de traf, det hyp-pige skift af indlogeringssteder, (indtil seks på tre uger inden for en ra-dius af ca. 30 kilometer), de steder, de besøgte (der indbefatter et besøg i den marginale bydel "Las Bajadillas" i Algeciras, Cádiz) samt den enorme mængde materiale om islamistisk terror, der dukkede op på de åbne internetmedier med henvisning til tiltalte. Dette blev efterfølgende bekræftet og forstærket af den undersøgelse, der blev gennemført med rettens tilladelse af de i bevaring tagne telefonterminaler samt af tele-fonsamtalerne, der ligeledes var optaget med rettens tilladelse.

Tiltalte Sagsøger, med familie af syrisk oprindelse, rejste efter at have nået kulminationen på sin egen radikaliseringsproces i den radikale, voldelige islamistiske ideologi til Syrien i årene 2012-2014 i op til 3 gange (en hvert år) for at kæmpe under de væbnede organisationer, der var forløberne for den, der fra 2014 kaldte sig selv «Islamisk Stat». Der mødtes han med sin bror Person 6, der var rejst til Syrien med samme formål, og som blev dræbt med knivstik i Danmark i 2015; den-ne bror blev af tiltalte omtalt som en "martyr".

Til trods for at tiltalte Sagsøger var kommet hjem, opretholdt han fortsat kontakten med andre DAESH-medlemmer og DA-ESH-krigere i Syrien og i forskellige nærliggende konfliktområder, idet han havde oprettet en Facebookprofil og en YouTube-kanal, hvor han hele tiden forsøgte at hverve tilhængere til denne terrororganisations aktiviteter ved udbredelse og forherligelse - over for mange i sin om-gangskreds og familie - af dens postulater, dens ledere og forbrydelser, hvorved det blev offentligt kendt, at han fuldt ud tilsluttede sig ideolo-gien om denne form for terror.

Desuden medvirkede tiltalte aktivt og jævnlige til finansieringen af aktiviteter, der var knyttet til DAESHs terrorvirksomhed samt ved anskaffelsen af våben og militært udstyr som beskrevet nedenfor, idet han var blevet grundigt oplært i brugen af krigsvåben.

III.- Tiltaltes særegne adfærd

I tiltaltes handlinger og tale ses det klart, at han i et og alt har taget de af DAESH forfægtede radikale og voldelige jihadistiske ideer til sig, at han ukritisk har tilsluttet sig dens præmisser, at han ivrigt lovpriser denne terrororganisation og dens resultater, og at han ønsker at udbrede dens ideologiske grundlag samt er villig til inderst og yderst aktivt at samarbejde med denne terrororganisation på meget forskellige og væsentlige områder: Deltagelse i kamphandlinger i DAESHs rækker, bistand inden for rammerne af sin økonomiske formåen omkring finansiering af organisationens aktiviteter, udbredelse af dens postulater med det formål at hverve nye medlemmer til organisationen og offentliggørelse på de sociale medier (Facebook, YouTube og Whatsapp) af indhold og budskaber, som direkte er beregnet på udbredelse, lovprisning og retfærdiggørelse af organisationens terrorpolitik og dens sejrvæbnede kamp samt på at hverve og overbevise andre om den voldelige jihads velsignelser og udbrede den opfattelse, at ligesindede terrororganisationers mål er legitime, ønskværdige og endog rosværdige.

Som eksempler på denne virksomhed vil vi anføre følgende:

A) I september 2012, i en alder af kun 22 år, rejste tiltalte til Syrien, som han vendte hjem fra efter måneders forløb, men rejste igen af sted i 2013 og 2014. I Syrien, som hans forældre kommer fra, deltog han sammen med DAESH i kamphandlinger, der af selve terrororganisationen «Islamisk Stat» anses for afgørende, bl.a. i indtagelsen af lufthavnen i byen Raqqa i august måned 2014.

B) Under sit sidst kendte ophold i Spanien fra midten af juni måned 2017 forsøgte tiltalte at få fat i et parti skydevåben. Den 3. maj 2017 havde tiltalte uploadet en vejledning på sin YouTube kanal vedrørende brugen af den tjekkiske maskinpistol "Scorpion".

C) På sin Facebook profil under navnet "Profilnavn 1" offentliggjorde tiltalte den 3. juni 2017 en post, hvor han skrev følgende: «Det gør mig ondt helt ind i hjertet. Gid Allah vil lede os» ledsaget af en apokalyptisk video med titlen «Signs of the last day» ("Tegn på den yderste dag"), og hvor han udbredte sig om de «sidste dage», i forhold til dem, vi for tiden gennemlever.

Under denne samme profil fremsatte tiltalte den 26. juli 2014 trusler mod andre internetbrugere, som han anklagede for at have bagvasket ham, idet han anførte, at han ville henrette dem på den for DAESH så karakteristiske måde, og idet han specifikt nævnte, at han ville hals-hugge dem, og at han desuden ville kræve «base 17 ya Khanzir» straffen over dem, med henvisning til en kamp udkæmpet af terrororganisationen i slutningen af juni 2014, hvor man skar halsen over på 85 tilfangetagne soldater fra den regulære syriske hær (Division 17).

D) Tiltalte har ligeledes gennemført aktiviteter i form af finansiering og logistisk støtte (og har desuden fremskaffet oplysninger om priser og disponible droner og disponibelt dobbelt anvendeligt materiel (civilt og militært)) til de såkaldte «foreign fighters» (udenlandske krigere) inden for rammerne af den såkaldte «jihad ved hjælp af penge».

De afslørede økonomiske bidrag er følgende:

a) Den 4. juli 2016 meddelte tiltalte terroristen Person 16, en kriger i et konfliktområde, at han gerne ville sende ham 500 dollars, så han kan fejre Eid (muslimsk fest). Til trods for vanskeligheder som følge af eftervirkningerne af et missil i nærheden af det lokale, som midlerne var blevet sendt til, bekræftede modtageren, at han havde modtaget dem.

b) Den 13. juli 2016 forsøgte tiltalte at sende midler til en kriger ved navn Person 15 via Tyrkiet, men fik meddelelse om, at denne var død som "martyr" i kamp. Efter diverse henvendelser til denne samme adresse ved man ikke, om pengene endte med at blive overført.

c) Den 2. november 2016 bad krigeren Person 26 tiltalte om en hjælp på 700 dollars til reparation af et havareret køretøj, efter at han igen havde været i kamp med en jihadistisk fraktion i Aleppo. Efter diverse vanskeligheder, der viste et ønske om at få dette beløb frem til pågældende, forhindrede den komplekse situation ved krigsfronten, at de fremsendte penge blev hævet af modtagerne.

E) Med det formål at sikre en korrekt fremsendelse af pengemidlerne til modtager, rettede tiltalte Sagsøger henvendelse til to "hawaladarer" bosat i Syrien og identificerede som Person 7 og Person 8; sidstnævnte er meget aktiv og har forbindelse til et væksel- og pengeoverførselskontor, hvis ejer identificerede sig som «Person 9».

F) Den 21. maj 2013 og den 17. maj 2014 var det tiltalte selv, der modtog to forsendelser på 3.293,96 dollars og 2.659,76 dollars fra Danmark med henholdsvis Hatay (Tyrkiet) og Rhodos (Grækenland) som bestemmelsessted, og som skulle anvendes til dækning af hans to rejser til konfliktområder i de nævnte år.

G) Som allerede nævnt opretholdt tiltalte tætte relationer til flere krigere, der var integrerede i terrorgrupper knyttet til og dermed beslægtede med DAESH, og som var placeret i nærheden af de syriske lokaliteter Aleppo og Hama. Af samtalerne og af fotografier fremsendt af disse krigere kan man udlede, at de aktivt har deltaget i de kamphandlinger, der fandt sted fra august 2016 til april 2017 i de nævnte områder i Syrien. Blandt dem er Person 16, Person 10 og Person 26.

H) I tiltaltes telefonterminal af mærket SAMSUNG model GALAXY S8, der blev beslaglagt ved hans anholdelse, har man fundet følgende indhold: 5.565 videoer, 3.113 tekstdokumenter, 684 lydfiles, 22.653 bil-

leder, 19.364 web historik, 11.096 SMS'ere, 230 MMS'er, 94 e-mails, 4.406 lokaliseringer, 3.045 kontakter og 143 chats.

Blandt indholdet fandt man følgende:

a) Billeder af skudsikre veste og en teknisk beskrivelse heraf samt en beskrivelse af de steder, hvor man kan købe militære effekter så som elefanthuer, handsker, veste og øvrige politirekvisitter.

b) Samtale på dansk mellem tiltalte og en anden person, hvorunder der siges:

"... men når jeg får vestene, kan jeg vise dig andre ting så som jakker, skudsikre T-shirts, elefanthuer, du skal bare gå ind på hjemmesiden "Bulletproof Int" og se udvalget; den har fem forskellige, og de er alle de mest sikre, og hvis du så fjerner de traumeplader, de har, men det er kun, hvis du vil bruge den i krig. Alle vestene med NIJ 111A er de mest sikre veste, man kan få på markedet. Men glem ikke at besøge min side her på Facebook..."

c) I alt 143 chats eller samtaler ført med et stort antal forskellige personer via WhatsApp, hvor man opdager: kontakter til personer med relationer til DAESH, organiseret kriminalitet og almindelig kriminalitet; under disse samtaler forsøges der at hverve tilhængere til "Islamisk Stat", og der sendes massivt links til nettet Tor, der fører til et lager med terrorvideoer af jihadistisk tilsnit optaget af Al Hayat Media Center – DAESHs medieproduktionselskab – samt andre videoer, der forherliges og berømmer "Islamisk Stats" og dens krigeres vold og opfordrer til at slå ihjel for at indføre Sharia; herudover sendes der links til forskellige adresser på nettet med indhold af denne samme type; en gruppe på Whatsapp med navnet «Guerilla»; et fotografi af tiltalte fra år 2014, der på grund af dets symbolik og dets iscenesættelse er et tegn på hans ubevidste tilhørsforhold til denne terrororganisation og viser, at der er aflagt ed om loyalitet til organisationen; udtrykkelige erklæringer om hans tilslutning til DAESH og Jihad generelt samt om hans ønske om at komme tilbage til Syrien for at kæmpe og forsvare Daesh, fremsat den 29. juni 2016 over for hans daværende samlever Person 11 i deres chats på Whatsapp; dette er beviser på, at han til personer i sin omgangskreds og familie massivt har fremsendt og udbredt links til videoer om terrororganisationen DAESH; herudover indeholder hukommelsen i telefonen et stort antal fotos, videoer og "nasheeds" (lovsange), der på grund af deres aktualitet og gyldighed fastslår tiltaltes tilslutning til DAESHs postulater.

Via sin mobiltelefon og internettet har tiltalte til overflod spredt videoer med yderst voldsomme billeder af halshugninger og blodige kampe gennemført af DAESH, hvor tiltalte giver udtryk for sin tilfredshed med at kunne udbrede den, der er den eneste sandhed for ham, og hvor han glæder sig over, at modtagerne af hans videoer giver udtryk for deres gradvise større forkærlighed for et sådant indhold. d) En god del af disse videoer stammede fra hjemmesiden "Muslim News", der er hostet i "Dark Web", som man ikke kan komme ind på

uden at have linket til direkte adgang; dette redskab er forbeholdt dem, der har en snæver tilknytning til «Islamisk Stat».

D) Tiltalte **Sagsøger** havde ligeledes en åben YouTube kanal, hvor han delte et stort antal videoer, der viser terrororganisationen DAESHs aktiviteter, med et højt indhold af vold og et højt hvervnings-potentiale, og hvor nogle af dem var blevet set næsten fire tusind gange. På denne kanal lå der to lister til reproduktion; den første med titlen «Nasheed», der bestod af 33 videoer og var blevet set 3.861 gange og sidst opdateret den 8. maj 2017 og den anden med titlen «Syri», med 98 videoer, der var blevet set 1.580 gange og sidst opdateret den 3. maj 2017.

Alle de nævnte videoer og nasheeds havde titler som «De anklager os for at være Præsidents militser»; «Saladino, symbol på store mål»; «Alla-hs soldater»; «Bagdad kaldte os til det evige liv»; «Ærens frelsere»; «Re-sterne af æren»; «Vi har rejst os, vi har rejst os»; «Slut jer til rækkerne og stem på Person 27»; «Emiren Person 28»; «Vi er kommet for at bringe terroren helt ud til horisonten»; «Med mænds tålmodighed og lyst til at blive helte»; «Bed om døden»; «Den, der dør for Allah, vinder»; «Hvor-når begynder krigen»; «En Hizbollah kriger i Syrien lover at gøre en ende på og at gøre det af med Sunni muslimerne»; «Hestenes vrinsken» og «Slå mig ihjel», og de roser og retfærdiggør den voldelige Jihad.

Videoerne illustreres med billeder af militærtræninger, automatiske skydevåben, DAESHs krigere og krigshandlinger udkæmpet i konflikt-områder, og de gløder af lovprisning af massive mord på de vantro og frafaldne som en måde til at indføre sharia eller islamisk lov på.

IV. - Manglende bevis på tiltaltes tilknytning til en syrisk kam-porganisation, der står fjernt fra DAESH og er anderledes end DA-ESH.

Det er ikke godtgjort i sagen, at tiltalte **Sagsøger** skulle være taget til Syrien i årene 2012, 2013 og 2014 for at kæmpe i den syriske borgerkrig mod Præsidents regime i en af oppositions-grupperne under den syriske, nationale befrielseshær, der er anderledes end den selvbestaltede Islamisk Stat - DAESH, uden tilknytning til denne og i opposition til denne.

Man har heller ikke i det audiovisuelle materiale, der er fundet blandt hans ejendele, fundet noget som helst tegn på, at tiltalte skulle have denne formodede tilknytning, der er forskellig fra den, han har til DAESH.

SAGENS RETLIGE GRUNDLAG

I. - Juridisk redegørelse for de forhold, der er erklæret for beviste.

De forhold, der er erklæret for beviste, hvad angår tiltalte **Sagsøger**, udgør en forbrydelse i form af integrering i en terrororganisa-tion som beskrevet i straffelovens § 571 og § 572, stk. 2, idet ovennævnte af er gerningsmanden til denne forbrydelse derved, at han direkte,

materielt og frivilligt har begået den, uden at der foreligger omstændigheder, der ændrer strafansvaret.

Dette til trods for at der er flere straffebestemmelser, som denne adfærd abstrakt set kunne falde ind under, for det drejer sig om handlinger med et intenst samarbejde, finansiering, indoktrinering, selvindoktrinering, glorificering og retfærdiggørelse af terror. Frem for at skulle ty til regler om realkonkurrence eller idealkonkurrence, står vi her over for at skulle anvende reglen om strafabsorption. I denne forbindelse må vi ty til retspraksis som fastlagt i Højesteretsdom n° 13/18 af 16-1-2018, der følger efter andre, så som Højesterets dom n° 379/11 af 19-5-2011, der lyder, som følger: *«når forbrydelserne falder ind under to straffebestemmelser, og det ikke er nødvendigt at anvende begge to for at dække forholdets totale retsstridighed, står vi over for en konkurrence mellem normer, der skal afgøres efter straffelovens § 8»*. Helt konkret i dette tilfælde efter stk. 3, der omhandler kriteriet absorption, der skal finde anvendelse, når den bredere straffebestemmelse opsluger en anden mere enkel. Under alle omstændigheder, *«kan konsumption af en retsregel kun accepteres, når der ikke er nogen retsstridig del af forholdet, der forbliver ustraffet, hvor man ellers må ty til idealkonkurrence»*. På denne måde indebærer absorptionsprincippet, at en materiel retsstridighed ved en overtrædelse optager mindre retsstridigheder, når disse indgår i et kvantitativt forhold hvad angår underordnethed eller subordination i forhold hertil; dette kan bl.a. ses, når man vurderer progressionen i en adfærd, der angriber og søger at angribe et og samme juridiske gode. Det er det, der sker i denne sag under pådømmelse, hvor forbrydelsen integrering i en terrororganisation omfatter flere retsstridigheder af den nævnte typologi, som er blevet absorberet af hovedforholdet.

I den beskrivelse af sagens faktum, som vi har givet i foranstående afsnit, har vi refereret til tiltaltes tilknytning til terrororganisationen Islamisk Stat-DAESH, der kan karakteriseres ved stabilitet, strukturering og rangorden; den tilskynder til jihad (i dens accept af krig mod dem, der ikke deler den radikale, voldelige islamistiske bevægelses ideer) samt til forsvar og støtte for de mujahediner, (forstået som dem, der kæmper opildnet for denne ekstremistiske og voldelige livsanskuelse) der opererer såvel på den syriske slagmark som på de sociale medier.

Siden i det mindste år 2012 foreligger der bevis på, at tiltalte udgjorde en del af det nævnte terrornet, der endnu ikke var struktureret, således som det er tilfældet i dag, men spredt på en masse voldelige grupper eller khatibaer, der havde de samme formål med en nedbrydelse af den forfatningsmæssige orden (forstået som samtlige anerkendte rettigheder og friheder), og med en destabilisering af retsorden og terrorisering af samfundet; til at begynde med opererede disse grupper i konkrete, geografiske områder, men de blev gradvist inkorporeret i DAESH, indtil dannelsen af denne gruppering i 2013 efter bruddet med Al Qaeda.

Ud fra tiltaltes klare ekstremistiske og radikale holdning er der, således som vi vil gennemgå det i det følgende afsnit i denne afgørelse, bevis for hans integrering i den nævnte terrororganisation, sådan som han efterhånden har bevist det, ikke kun med sine udtalelser til forsvar

for denne og sin udbredelse af det afskyelige fundament, som denne bygger på, men også med sit fysiske forsvar, med indlemmelsen i dens rækker i op til tre forskellige gange som udenlandsk kriger eller foreign fighter (idet det drejer sig om en dansk statsborger med syriske rødder) i den krig, den udkæmper mod Præsidents syriske, autokratiske regime, samt med den finansiering, han har foretaget til dækning af de udgifter, der efterhånden er opstået.

Men inden vi går i gang med en detaljeret gennemgang af det bevismateriale, der er indsamlet mod tiltalte, bør man - på grund af hans forsvar for, finansiering, udbredelse og glorificering af den jihadistiske ekstremisme, forstået som en tilbagevendende til den radikale islamismes oprindelige normer, af voldelig, diskriminerende og ekskluderende karakter, - henviser til den domspraksis, der er karakteristisk for den anvendte straffesats, hvor koordinaterne fuldt ud opfyldes, hvad angår den af tiltalte udfoldede adfærd.

A) Med hensyn til organisationen Islamisk Stat-DAESH-ISIS's helt klare terrorindstilling, hersker der ikke nogen tvivl om dens undergravende, destabiliserende og kriminelle karakter som inkarnation af den radikale og voldelige islamisme, der gennemfører sine aktioner -i den pådømte sag - på skuepladsen for de kampe, der udkæmpes på syrisk område.

Denne organisation er af FN blevet proklameret som en terrororganisation, efter at alliancen mellem ISIS og Al Qaeda deltog i den iraki-ske opstand som følge af USA's invasion af Irak i 2003. Førstnævnte terrorgruppe er dukket stærkt op siden 2004 under forskellige navne og i forskellige indflydelsesområder med tilslutning fra de forskellige grupper, der har udgjort organisationen siden 2006. Det var i 2013, at de forskellige gamle grupper eller khatibaer gik over til formelt at blive Islamisk Stat i Irak og Levanten-DAESH for at afspejle organisationens involvering i Syrienskrigen efter dens forudgående brud med Al Qaeda.

Under alle omstændigheder har den omhandlede organisation, som tiltalte tilhører, en karakter af terror, der stemmer overens med de seneste tendenser inden for lovgivningen og retspraksis, hvor man har berørt det tema, at der er opstået og har bredt sig terrorgrupper rodfast i den voldelige islamisme, hvor de horisontale strukturer er fremherskende til skade for de vertikale.

Således hedder det i Rammeafgårelsen 2002/475/RIA af 13-6-2002 om bekæmpelse af terrorisme i dennes artikel 1, med udgangspunkt i artikel 2.1.b) i de Forende Nationers Konvention til Bekæmpelse af Finansiering af Terror, underskrevet i New York den 9-12-1999, og i den Fælles Holdning 2001/931 (Rådet for den Europæiske Unions Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik af 27-12-2001), vedrørende anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, at "*forbrydelsen skal være begået med et af disse formål: alvorligt at intimidere en befolkning; uretmæssigt at tvinge offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller til at undlade at foretage en handling, eller alvorligt at destabilisere eller omstyrtet et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, øko-*

nomiske eller samfundsmæssige strukturer” . Og i rammeafgørelsens artikkel 2 forstås der ved terrorgruppe” en struktureret sammenslutning af en vis varighed bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå terrorhandlinger” , og ved struktureret sammenslutning forstås der ”en sammenslutning, der ikke er vilkårligt dannet med henblik på umiddelbart at begå en strafbar handling, og hvis medlemmers roller ikke nødvendigvis er formelt defineret, hvis sammensætning ikke nødvendigvis er fast, og hvis struktur ikke nødvendigvis er nærmere fastlagt” .

Det er netop begreberne strukturering, stabilitet og vedvarende, der definerer en forbryderorganisation ifølge definitionen i straffe-lovens § 570 bis 1, stk. 2 (*"i medfør af denne lovbog forstås der ved en kriminel organisation en gruppe bestående af mere end to personer, der er stabil eller fungerer på ubestemt tid, og som efter aftale fordeler diverse opgaver eller funktioner mellem sig med det formål at begå forbrydelser"*) og som finder perfekt anvendelse på DAESH, som følge af de mange funktioner dens militante får pålagt af DAESHs operative, finansielle og propandistiske apparater - heraf kommer, at man taler om den væbnede jihad, pengenes jihad og reklamens jihad -, rangfølgen og arbejdsfordelingen mellem DAESHs medlemmer - med en klar placering af kaliffen, emirerne og de øvrige medlemmer - samt DAESHs tidsmæssige og funktionelle stabilitet.

Denne struktur har desuden de træk, der er karakteristiske for en terrororganisation ifølge definitionen i straffelovens § 571, stk. 3 (*"som terrororganisationer eller terrorgrupper anses de grupperinger, der har de karakteristiske træk, der er fastlagt i henholdsvis § 570 bis, stk. 1, afsnit 2 og § 570 ter, stk. 1, afsnit 2, og som har til formål at undergrave den forfatningsmæssige orden eller alvorligt at ændre den offentlige fred ved at begå en af de i loven beskrevne forbrydelser"*).

Af tiltaltes egne handlinger i konfliktområder, af hans udtalelser samt af læsningen af de filer og dokumenter, der er taget i bevaring hos ham, hvor vi i mange af dem er blevet påvirket af det ubehagelige og forherligende indhold, kan man klart udlede, at den terrororganisation, som han tilhørte - som ikke er nogen anden end DAESH -, havde som det ultimative mål at begå alvorlige kriminelle handlinger, der skal omstyrte den forfatningsmæssige orden og skabe uro og frygt i samfundet ved at påtvinge levemåder, der er i strid med de grundlæggende regler for en sameksistens, der er karakteristisk for demokratiske samfund og retssamfund.

B) Hvad angår **kravene til forbrydelsen integrering i en terrororganisation** og forskellen i forhold til forbrydelsen samarbejde med en terrororganisation, er de handlinger, der er begået af tiltalte karakteriseret ved intensitet, stabilitet og vedvarende, der tvinger retten til at forkaste enhver gisning om, at der er begået den anden af de nævnte forbrydelser, der ligger på et lavere plan med hensyn til straf.

Vi må ikke glemme, at det i Højesterets dom n° 1140/10 af 29-12-2010 slås fast, at *"et tilhørsforhold i sig selv indebærer en ydelse af en eller anden form for tjeneste med henblik på organisationens formål, det være sig på*

det ideologiske, økonomiske eller logistiske område, ydelser eller gennemførelse af formål, der er stærkere end de samarbejdsformer, der er beskrevet i § 576 " -på nuværende tidspunkt § 577-. Det hedder fortsat i denne afgørelse, at i henhold til Højesteretsdommene n° 503/08 af 17-7-2008, n° 888/07 af 25 10-2007, n° 119/07 af 16-2-2007, n° 556/06 af 31-5-2006 samt n° 1127/02 af 17-6-2002, "er kravene, for at man står over for en forbrydelse med integrering i en terrororganisation eller en væbnet bande følgende:

a) Som primært grundlag, eksistensen af en egentlig væbnet bande eller terrororganisation, der forudsætter, at der er flere personer, at der eksisterer nogle bånd, og at der er etableret relationer i et vist hierarki og i en vis underorden. En sådan organisation skal have til formål at gennemføre voldelige handlinger mod personer og ting med det formål at omstyrte den demokratiske, forfatningsmæssige orden, kort sagt at handle kriminelt med et politisk formål. Dens struktur skal være kompleks, for dens komponenter kan have forskellige facetter eller omfatte forskellige handlinger (informative, udøvende eller operative i enhver forbindelse med henblik på at nå dens mål, hvor en af komponenterne skal være, at der er begået en vilkårlig forbrydelse med det formål at tvinge samfundet til at indføre dens endelige mål). Og

b) Som underordnet grundlag forudsætter et sådant tilhørsforhold eller en sådan integrering en mere eller mindre permanent karakter, men aldrig en tilfældig karakter, hvad der igen kræver deltagelse i dens formål, accept af resultatet af dens handlinger samt eventuelt samarbejde, der som følge af integreringen bliver til aktiviteter, der bidrager til at nå det mål, som gruppen har sat sig".

C) Idet vi holder os til begrebet **vedvarende** som definition på forbrydelsen integrering i en terrororganisation, må vi understrege, at tiltalte, således som vi har anført det under de faktiske forhold og igen vil det fremhæve det i nedenstående afsnit 2 i det juridiske grundlag, i mindst fem år har haft et stabilt og afhængigt forhold til den strategi, der blev lagt af terrororganisationen DEASH, som han tilhørte, idet han begyndte i 2012 og sluttede i juni 2017. Han fulgte organisationens retningslinjer og havde omgang med andre medlemmer og sympatisører af den og vandt deres tillid og respekt i så høj en grad, at han rådede over propagandamateriale, førend det blev publiceret efter den sæd-vanlige fremgangsmåde.

Dette forhold, der strakte sig over tid, bevirkede, at tiltalte på afgørende vis kunne bidrage til den væbnede kamp, finansiering og hvervning ved udbredelsen af en bestemt extremistisk, voldelig og ekskluderende tankegang, der bidrog til organisationens eksistens og til forevigelsen af dens handlinger. Kort sagt: tiltalte ydede væbnet, logistisk og ideologisk støtte til organisationen, dens øvrige medlemmer og fremtidige militante terrorister, en adfærd, der langt fra kan betegnes som et tilfældigt og irrelevant bidrag.

I denne henseende hedder det i Højesterets dom n° 363/12 af 9-5-2012, at "*handling, der ikke udføres sporadisk eller over et kortere tidsrum, men over et længere tidsforløb vidner om den position, han har i en organisation, for når han overskrider den tid, hvor han kunne anses som blot en samarbejder, går han over til fuldt ud at rumme de elementer, der er nødvendige, for*

at man kan fastslå hans tilhørsforhold som medlem af organisationen". Af lignende ordlyd er betragtningen i Højesteretsdom n° 1140/10 af 29-12-2010,¹ hvor det hedder, at "i forbindelse med en persons stærke fastholden ved terrororganisationens strategi og metoder, således at medlemmet af en væbnet bande fremstår i et stærkere og tættere fællesskab med den patogene ideologi, der gør terrorvirksomheden til en permanent fornyelse af ønsket om at udgøre en del af den kriminelle virksomhed, som en terrorvirksomhed er, ved at deltage i dens samtaler og dens aktiviteter, ville der uanset om man godtgjorde medlemmets deltagelse i konkrete terrorhandlinger, uden risiko for at krænke princippet "non bis in idem", være hjemmel udover til straffen for forbrydelsen medlemskab, være hjemmel til den, der kunne idømmes for den retsfulgte terrorhandling".

Note 1 Denne dom er ikke citeret nøjagtigt; oversættelsen er foretaget efter dommen, som jeg har hentet på nettet.

Som det i øvrigt hedder i Højesterets dom STS n° 1366/09, af 21-12-2009, "kan forskellen mellem de to forskrifter (i dag straffelovens §§ 572 og 577) ikke være nogen anden end graden af integrering i en terrororganisation, det vil sige, at en vedvarende mere eller mindre udstrakt i tid må være afgørende for integreringen, medens det tilfældige eller eventuelle, er samarbejde", det vil sige, at "integrering eller tilhørsforhold til en væbnet bande indebærer et stærkere og tættere fællesskab med bandens opstillede formål og aktiviteter, end blot et samarbejde, der placerer hjælpen på et lavere og mere perifer niveau; man må således i hvert enkelt tilfælde og i henhold til de konkrete omstændigheder finde skillelinjen mellem tilhørsforhold og samarbejde".

Endelig skal vi nævne, at det i den pågældende Højesteretsdom n° 503/08 af 17-7-2008 (hvor 11-M attentaterne blev pådømt) hedder, at "et tilhørsforhold indebærer en mere eller mindre definitiv integrering, men er mere end blot en tilstedeværelse eller tilfældig deltagelse, og uden at det nødvendigvis betyder deltagelse i de voldelige handlinger, der er karakteristiske for denne type kriminalitet, for det er muligt at konstatere et tilhørsforhold til organisationen som medlem af denne, når der udføres andre, anderledes funktioner som følge af den opgavefordeling, der er speciel for den enkelte organisation, hvor et tilhørsforhold af kriminel karakter ikke ligger det fjernt".

Under alle omstændigheder må vi fremhæve **denne militarismes aktive karakter**, for som det hedder i Højesterets dom n° 716/15 af 19-11-2015 om de krav, der efter retspraksis stilles for at anse en person som medlem af en terrororganisation og som følge heraf bringes § 571, stk. 2 i anvendelse på ham (straffelovens tidligere § 515, stk. 2 og § 516, stk. 2), med henvisning til det af Højesteret i dommene n° 608/2013 af 17. juli, dom n° 230/2013 af 27. februar samt dom n° 977/2012 af 30. oktober anførte, så gives der i sidstnævnte dom et resumé af retspraksis vedrørende begrebet integrering i en terrororganisation, idet man sammenfatter dette, som følger: "Forbrydelsen består i en organisk tilknytning som aktivt militant medlem. En typisk adfærd er **aktiv militarisme**. Konkrete ydelser til organisationen udgør ikke en del af kriminaliseringen, selv om de er en tilkendegivelse af og et bevis på, at dette tilhørsforhold ikke er hørt op med et passivt medlemskab".

I denne forbindelse understreges det i Højesterets dom n° 608/13 af 17-7-2013, at *"medlemmer (der skal sidestilles med udtrykket aktive medlemmer) af en af disse bander, organisationer eller grupper først og fremmest er de personer, der aktivt deltager i gennemførelsen af sådanne handlinger (der er sammenslutningens hovedformål samt årsagen til dens ulovlighed), det vil si-ge, forbrydelser begået på organiseret vis og med det subjektive formål at om-styrte den forfatningsmæssige orden eller alvorligt at ændre den offentlige fred"*. Heraf følger, at *"en aktiv medvirken naturligvis ikke kun svarer til gerningsmandsbegrebet vedrørende disse forbrydelser, men snarere skal si-destilles med enhver relevant kausal og forsætlig medvirken i processen med forberedelse og udførelse af en af dem. Medlemmer - aktive medlemmer - er så-ledes gerningsmændene til de forbrydelser, som banden, organisationen eller gruppen gennemfører, deltagerne heri samt de, der medvirker til forberedelsen heraf og ligeledes den efterfølgende medvirken, når de afslører en permanent karakter. Der kan imidlertid være personer, der selv om de ikke medvirker til gennemførelsen af forbrydelserne, udgør en del af bandens ledelse - i bred be-tydning - og giver sig af med at lede aktiviteterne omkring opretholdelsen af sammenslutningens grundlæggende organisatoriske struktur: planlægning og koordinering på ethvert område af bandens aktiviteter. Sådanne personer kan ligeledes anses som medlemmer af terrorsammenslutningen (således som de vil-le være det i enhver anden ulovlig sammenslutning)"*.

Herudover anføres det i den sidstnævnte dom, at *"det med hensyn til dens medlemmer er nødvendigt, for at de kan anses som medlemmer af en terr-organisation: at de er bekendt med afhængigheden af terrororganisationen, og at de er bekendt med, at de med deres handlinger på en eller anden måde bidra-ger til, at organisationen kan fungere (støtte, materielt, ideologisk, ved inden-landske eller udenlandske kontakter til tredjemand, etc ...) . Da det forholder sig sådan, må en deltagelse i en hvilken som helst af den egentlige væbnede organi-sations aktiviteter med kendskab til, at man med denne deltagelse bidrager til terrorgruppens kriminelle virksomhed, konfigureres som en form for terrorfor-brydelse"*.

Dette er alt sammen egenskaber, der kan tillægges den her tiltalte, således som vi vil kunne konstatere det på grundlag af det bevismateri-ale, som vi får lejlighed til at fremlægge i næste afsnit i denne afgørelse.

D) I denne sag må vi også inden for området organisationer med et salafistisk-jihadistisk præg som Islamisk Stat-DAESH-ISIS, behandle de **nye former for terror**, der er dukket op på den mellemstatslige og ver-densomspændende kriminelle scene, og som lovgiverne bliver nødt til at gøre front imod for at undgå deres skadelige virkninger. I denne henseende står der i Højesterets dom n° 1140/10 af 29-12-2010 i en par-afrose over Højesterets dom n° 546/02 af 20-3-2002, at *"terroren konstant udvider og udbreder det brede spektrum af dens kriminelle handlinger; den de-mokratiske lovgiver har i et tvunget svar på dette komplekse fænomen også gradvist udvidet det strafferetlige område for de adfærdsmønstre, der rent ob-jektivt skal anses som terroristiske og opfylder dermed det tredobbelte krav til legalitetsprincippet: lex scripta, praevia y certa. Retspraksis må også udvikle sig i takt med ændringerne i lovgivningen og må justere sin fortolkning ikke kun efter historiske eller lovgivningsmæssige fortilfælde, men efter tidens socia-le realitet (Den Borgerlige Lovbogs § 3, stk. 1). Som det kan læses i Højesterets dom n°633/02 af 21-5-2002 er terroren en form for organiseret kriminalitet,*

der udgøres af en flerhed af aktiviteter, der svarer til de forskellige områder eller aspekter, der kan sammenlignes med en erhvervsvirksomhed^ men af kriminel karakter. Dette er ikke den eneste eksisterende organiserede form for kriminalitet, men det er den, der som et specifikt tegn på identitet viser en jernhård ideologisk sammenhængskraft, der forener alle de medlemmer, der udgør terrorgruppen, en ideologisk sammenhængskraft af en tydelig patogen art som følge af de formål, der styrer hele dens aktivitet, der først oplyser vejen til aktionen, og derefter giver den kriminelle handling mening og berettigelse".

Går vi dybere ned i denne problemstilling, viser det sig, at det, der er anført i nævnte Højesteretsdom n° 503/08 af 17 7-2008 vedrørende de vanskeligheder, der skal overvindes for at finde ud af konfigurationen af de jihadistiske grupper og under-grupper, der dengang befandt sig under Al Qaedas indflydelse, til fulde gælder i den sag, som vi behandler - selv om den vedrører DAESH. Den lyder således: *"Det, der ved en terrorhandling viser sig som en i sin helhed hierarkisk opbygget organisation, viser i en anden type terror ifølge hidtidige erfaringer, specielt i forbindelse med Al Qaeda, at den kan vise sig i forskellige former, undertiden som en kilde til ideologisk inspiration af et stærkt religiøst indhold eller grundlag gående ud på at tjene som fundament og berettigelse af terrorhandlingerne, ledsaget af oprettelsen af mindre grupper, organisationer eller bander knyttet til Al Qaeda og indstillet på at gennemføre udbredelsen af idégrundlaget, hvervning af nye medlemmer, indoktrinering, bistand og fordeling af de allerede hvervede, frem-skaffelse af materielle midler, egentlig finansiering, direkte udførelse af terror-handlinger, eller hjælp til dem, der har begået dem eller forbereder sig på at gøre det, eller for den sags skyld andre mulige aktiviteter i forbindelse med deres globale formål. Sådanne grupper, bander eller organisationer får sædvanligvis deres inspiration og orientering fra en central kilde, selv om der også i denne henseende kan være variationer, der sædvanligvis ikke er væsentlige. Men ud over dette vil det være muligt at konstatere eksistensen af andre grupper, bander eller organisationer, der, selv om de er inspireret af samme ideologiske grundlag, såvel i deres struktur som i deres handlinger, er uafhængige af den nævnte kilde, således at de har deres egne ledere, skaffer sig deres egne midler og vælger deres umiddelbare formål. Alt dette - altid med hensyntagen til de særlige omstændigheder i hvert enkelt tilfælde - gør det muligt at mene, at de hver især inklusiv den ideologiske kilde, udgør en gruppe, organisation eller terrorbande, således at det vil være muligt, at én person kan være integreret i flere".*

Heraf følger, at det ikke kan forekomme mærkeligt ud fra den analyserede synsvinkel, at tiltalte, som tiden er gået og uden at undlade at udføre sine funktioner som en, der udøver, finansierer og tilskynder til terrorvirksomhed inden for den voldelige struktur, som han i 2012 var med i, som følge af de ændringer og fusioner, der fandt sted i den på-gældende periode, gradvist sluttede sig til organisationen DAESH, efterhånden som denne trængte igennem i Syrien - hvilket allerede var ved at ske på tidspunktet for tiltaltes første rejse - indtil den helt havde sat sig på den jihadistiske terrorvirksomhed i regionen. Dette var en udvikling, som tiltalte havde været med i, som var logisk og sammen-hængende ifølge hans forsvar for den såkaldte globale jihad bevægelse og hans optræden på internettet.

Betydningen af det nye kriminelle fænomen er så stor, at det har medført en normativ reaktion i kølvandet på Rådet for den Europæiske Unions Rammeafgørelse 2008/919/RIA af 28-11-2008 (om ændring af Rammeafgørelse 2002/475/RIA om bekæmpelse af terrorisme), hvor det i afsnittene 3 og 4 i Præambelen hedder: (3) "*Terrortruslen er vokset og har udviklet sig hurtigt i de seneste år, samtidig med at der er sket ændringer i ter-roraktivisternes og terrorstøtternes måde at operere på, blandt andet ved, at strukturerede og hierarkiske grupper er blevet afløst af halvt autonome celler, der er løst knyttet til hinanden. Disse celler forbinder de internationale net-værk og bygger i stadig højere grad på anvendelsen af nye teknologier, navnlig internettet.*" Og (4) "*Internettet bruges til at inspirere og mobilisere lokale ter-rornetværk og enkeltpersoner i Europa og fungerer også som en kilde til oplys-ninger om terroristernes midler og metoder og udgør dermed en "virtuel træ-ningslejr". Der er også blevet mange flere aktiviteter, der har til formål offent-ligt at opfordre til at begå terrorhandlinger; rekruttere til at begå terrorhand-linger og oplære i at begå terrorhandlinger; og omkostningerne og risiciene i forbindelse med disse aktiviteter er meget begrænsede*".

E) Endelig må vi tilkendegive, at vi ikke er enige i den påstand, der er fremsat af tiltaltes forsvar og af tiltalte selv, når de i egen interesse og uden bevisgrundlag gør gældende, at alle de aktiviteter, som anklage-myndigheden tillægger Sagsøger, har fundet sted inden for rammerne af hans deltagelse som kriger i Syriens Nationale Befrielses-hær, der står langt fra DAESH og som modstander af det tyranniske re-gime, der på nuværende tidspunkt styrer Syriens skæbne. Alle de bevi-ser, der er indsamlet under behandlingen af denne sag, fører imidlertid ufejlbarligt til, at han har et tilhørsforhold til terrororganisationen DA-ESH, således som det ved handlinger, holdninger og udtryk er blevet godtgjort under sagens behandling og er blevet bekræftet under rettens plenumforsamling.

II.- Godtgørelse af de forhold, der er erklæret for bevist.

Som vi allerede delvist har forudsagt, er de forhold, der er erklæret for bevist under sagens faktum i denne dom, fuldt ud godtgjort under den bevisførelse, der har fundet sted under rettens plenumforsamling, og som består af tiltaltes forklaringer; vidneforklaringer afgivet af de tjenestemænd ved Civilgarden, der har gennemført efterforskningen af de stedfundne forhold; vidneforklaringer afgivet af de personer, der var sammen med tiltalte i dagene forud for hans anholdelse; det konstante arbejde med oversættelse og tolkning af teksterne på arabisk i de be-slaglagte IT effekter; de sagkyndige erklæringer om politiets efterret-ningstjeneste, økonomiske transaktioner og en gennemgang af de IT enheder, der blev beslaglagt hos tiltalte, samt den omfattende doku-mentation, der ligger i sagens akter, herunder visse telefonsamtaler ført mellem tiltaltes forældre og hans storebror Person 3 umiddel-bart efter anholdelsen af Sagsøger."

Over de følgende godt 50 sider i dommen behandles herefter de enkelte beviser i sagen.

Den 5. juli 2018 videresendte Udenrigsministeriet til NEC og PET en mail af samme dag fra Danmarks ambassade i Spanien. Mailen angår et fængselsbesøg hos Sagsøger, som ambassaden havde aflagt samme dag – den 5. juli 2018. Det hedder i mailen bl.a.:

”Sagsøger er blevet dømt til 8 års fængsel i Spanien. Det var Sagsøger meget frustreret over. Han kan ikke forstå hvorfor PET ikke har fortalt dommeren i Spanien, at han er blevet finansieret af den danske efterretningstjene-ste. Derfor vil Sagsøger informerer medierne om det.

Sagsøger har samtidig oplyst mig, at han har bestemt at han anker dommen. Sagsøger er blevet informeret om at han ikke kan bede om at blive overført til Danmark, før retsafgørelsen er fast.”

Sagsøger appellerede dommen af 28. juni 2018 med påstand om frifindelse, og gjorde navnlig to forhold gældende. For det første at der var fejl i bevisbedømmelsen i relation til hans tilknytning til terrororganisationen Islamisk Stat, hans deltagelse i indtagelsen af lufthavnen i Raqqa i august 2014, hans forsøg på at skaffe et parti skydevåben i Spanien i 2017 og hans finansiering og logistiske støtte til medlemmer af Islamisk Stat. For det andet at der var sket en tilsidesættelse af procesnormer og procesgarantier, fordi den nationale straf-fedomstol havde afvist Sagsøgers anmodning om bevisførelse i form af henvendelse til Danmarks ambassade i Spanien med henblik på, at ambassaden skulle fremsende Sagsøgers straffeattest i Danmark samt oplysninger om den rolle, han havde udført for dansk politi og for efterretningstjenesten i Danmark.

I tekstbeskeder den 9., 13. og 18. juli 2018 gav Sagsøgers søster, Vidne 5, udtryk for, at hun gerne ville mødes med og ringes op af beskedmod-tageren, der i Vidne 5's telefon var indkodet som ”Person 12” .

Ved mail af 13. august 2018 til PET anmodede advokat Vidne 6 på vegne af Sagsøger om aktindsigt i de dokumenter, oplysninger og/eller tilførsler til registre mv., som PET måtte være i besiddelse af eller have adgang til om Sagsøger.

I en tekstbesked den 13. august 2018 til ”Person 12” bad Vidne 5 igen om at blive ringet op.

I brev af 16. august 2018 meddelte PET afslag på Sagsøgers anmodning om aktindsigt.

I en tekstbesked den 20. august 2018 til ”Person 12” bad Vidne 5 igen om at blive ringet op.

I en mail af 3. september 2018 til E-mailadresse anførte Vidne 5, at hun havde været i kontakt med ”Person 12 og Person 29 fra PET”, og at hun ønskede at blive kontaktet hurtigst muligt.

I en tekstbesked den 27. september 2018 til ”Person 12” bad Vidne 5 igen om at blive ringet op.

I en mail af 30. september 2018 til E-mailadresse anførte Vidne 5 bl.a., at hun i mere end to uger forgæves havde ventet på et telefonopkald, som var stil-let hende i udsigt af PET, og hun anmodede om en bekræftelse fra PET på, at Sagsøger havde arbejdet for PET, herunder at han havde været sendt til Syrien på PET’s vegne.

Ved dom af 23. november 2018 tog den spanske nationale straffedomstols ap-pelafdeling (Audiencia Nacional, Sala Apelación) ikke Sagsøgers appel til følge, og den indankede dom blev stadfæstet. Appelretten fandt, at der ikke var sket fejl i forbindelse med bevisindhentningen, og at retten i 1. instans hav-de foretaget korrekte bevisvurderinger. Det hedder i den danske oversættelse af dommen bl.a.:

”II. BEVISTE FORHOLD

ENESTE PUNKT. - Retten accepterer de kendsgerninger, der er erklæ-ret for bevist i den appellerede dom.

III. – SAGENS RETLIGE GRUNDLAG

I.- Nærværende anke af den idømte dom bygger for det første på en påstand om fejl i den førte bevisbedømmelse og som følge heraf en tilsidesættelse af loven ved utilbørlig anvendelse af straffelovens §§ 571 og 572, stk. 2; den vedrører kort sagt den atypiske adfærd, han er tiltalt for. Det understreges først og fremmest, at en integrering i en terror-gruppe forudsætter en række elementer, der ikke foreligger i nærvæ-rende sag. Det hedder, at domfældte tog til Syrien og sluttede sig til KAtaib Al Iman brigaden og indtog en holdning, der var i strid med ISIS’s, og at det derfor er umuligt, at han skulle have et tilhørsforhold til denne terrororganisation; han erkender at have deltaget i borgerkrigen mod det officielle regime i Syrien, men ikke sin indlemmelse i DAESH gruppen, og i den forbindelse fremfører han en række påstande til fri-findelse, først og fremmest en forklaring givet til en belgisk journalist; for det andet, at appellanten i modsætning til, hvad der beskrives som et generelt træk ved ISIS’s medlemmer i det sagkyndige bevis, der beror i sagens akter, ikke praler med et tilhørsforhold til Daesh eller dennes formodede militarisme, men benægter det, og det medens han kæmpe-de på syrisk jord; for det tredje tilføjes det, at da domfældte rejste til Sy-rien, eksisterede Islamisk Stat ikke; det benægtes, at det banner, som domfældte står med på flere fotos, er DAESH’s; det drejer sig om Islams banner, som DAESH har tilranet sig; vedrørende et foto, hvor han står med det beskrevne banner, med en pistol i den ene hånd og den anden

hånds pegfinger løftet opad, anføres det, at det ikke betyder en indledende ed om tilhørsforhold til DAESH, men at det drejer sig om tawhid, der er det tegn hvormed alle muslimer mindes, at Gud er den eneste.

Herefter stilles der spørgsmålstegn ved visse forhold, der er erklæret for beviste; således hedder det for det første, at der ikke er noget som helst bevis, der godtgør, at appellanten deltog i indtagelsen af luft-havnen i byen Raqqa i august 2014, idet der ikke er fremlagt noget som helst bevis herpå, og at hans afdøde broder Person 3's erklæring ikke kan være bevis herpå; for det andet afvises det, at han skulle have forsøgt at få fat i et parti skydevåben, noget der ikke er godtgjort ud over, at han har været til stede i et uroligt kvarter, hvoraf et vidne udleder, at han kunne have villet købe våben på grund af ste-det, og det der solgtes dér; tværtimod så erkender han besiddelsen af en maskinpistol Scorpion, som han havde brug for - for at kunne forsvare sin familie mod et eventuelt overfald fra en eller anden væbnet fraktion. For det tredje benægtes det med hensyn til aktiviteter i form af finansie-ring og logistisk støtte til krigere, at disse skulle være medlemmer af DAESH eller Al Nusra, eftersom de var venner og kammerater fra den brigade, som han i Syrien havde kæmpet i. Det skal forstås af alt dette, at der ikke foreligger den type elementer, eftersom han ikke er medlem af nogen som helst organisation. Med hensyn til det subjektive element gøres det gældende, at det heller ikke foreligger.

For det andet anføres det som grund til appel i medfør af straffere-
retsplejelovens § 790, stk. 2, at der i dommen er sket en tilsidesættelse af procesgarantierne i forfatningens artikel 24, og dette som følge af en af-visning af den bevisførelse, der var blevet begæret i forsvarets foreløbi-ge processkrift, og som bestod i to skrivelser til den danske ambassade i Spanien med henblik på, at denne skulle fremsende appellantens straf-feattest i Danmark samt oplysninger om den rolle, han havde udført for dansk politi og for efterretningstjenesten i Danmark. Det gøres gælden-de, at dette bevis i modsætning til hvad retten mente, hverken er unød-vendigt eller uvæsentligt, men at det kunne have forklaret årsagerne til, at han rejste til Syrien, grunden til at han modtog visse midler, samt hvorfor han var på de sociale medier. For det andet mener man, at der åbenlyst sker en krænkelse af retten til uskyldsformodning.

Anklagemyndigheden modsætter sig anken og gør gældende, at der foreligger et tilstrækkeligt bevis.

II. - Det hedder i strafferetsplejelovens § 790, stk. 2, at ”der ... i den {anken} i rækkefølge skal anføres de påstande om tilsidesættelse af procesnormer og procesgarantier, fejl i bevisbedømmelsen eller tilsidesæt-telse af de normer i retsordenen, som indsigelsen bygger på” ; hertil kommer, at der i § 846 bis i samme lov anføres de årsager, der bør dan-ne grundlag for en anke, og som bør begynde med, at der i sagen eller i dommen er sket en tilsidesættelse af de procesnormer og procesgaranti-er, der har bevirket forsvarsløshed, såfremt der er fremsat fornødent krav om berigtigelse. Dette krav er ikke nødvendigt, såfremt den på-gældende tilsidesættelse indebærer en krænkelse af en i forfatningen garanteret fundamental rettighed.

Lad os begynde med den anden af appellantens indsigelser vedrørende afvisningen af den foreslåede bevisførelse. Retten til bevisførelse har været behandlet mange gange i domspraksis fra vore høje domstole med følgende karakteristika: 1.- Det drejer sig om en i loven udformet fundamental ret (art. 24 i den spanske forfatning), hvis forfatningsmæssigt beskyttede indhold er afgrænset af lovgiveren, der har fastlagt de normer, der skal regulere den enkelte retsorden, og hvis afgørelser skal gælde for udøvelsen af denne ret, således at det for at opfatte en ret som krænket er nødvendigt, at det afviste eller ikke førte bevis er begæret på den i loven fastlagte måde og det i loven fastlagte tidspunkt, men uden at denne ret under nogen omstændigheder kan anses som beskåret, når en afvisning af et bevis er sket på rette vis under nøje anvendelse af lovens normer, hvis forfatningsmæssige legitimitet ikke kan betvivles (for alle, SSTC [Forfatningsdomstolens dom] 133/2003 af 30. juni). 2.- Denne ret har ikke absolut karakter; det vil sige, den giver ikke ret til at kræve, at der skal se antagelse af alle de bevisførelser, som en sags parter kan foreslå, men den giver ene og alene ret til at få antaget og ført de beviser, der er relevante, idet det tilkommer de judicielle organer at gennemgå de udbedte bevisførelses legalitet og relevans. 3.- Det judicielle organ skal give en rimelig begrundelse for afvisningen af de ønskede bevisførelser, således at denne ret kan være blevet tilsidesat, når man ikke accepterer eller ikke gennemfører relevante bevisførelser med henblik på en endelig afgørelse af striden uden nogen begrundelse, eller at den fremsatte begrundelse er utilstrækkelig, eller de indebærer en åbenbar vilkårlig eller fornuftsstridig fortolkning af legaliteten. 4.- Det er ikke enhver uregelmæssighed eller processuel undladelse med hensyn til bevis, der i sig selv kan bevirke en forfatningsmæssig relevant forsvarsløshed, for den forfatningsmæssige garanti, der er indeholdt i den spanske forfatnings artikel 24, stk. 2, dækker ene og alene de tilfælde, hvor beviset er afgørende, for så vidt angår forsvar.

For at der kan ske en tilsidesættelse af denne fundamentale ret skal der helt konkret foreligge to omstændigheder: en afvisning af beviserne eller en manglende bevisførelse skal kunne henføres til det judicielle organ (Forfatningsdomstolens domme SSTC 1/1996 af 15. januar og 70/2002 af 3. april; og det afviste eller ikke førte bevis skal være afgørende, for så vidt angår forsvaret, og det er appellanten, der i sin påstand skal retfærdiggøre den forsvarsløshed, han har lidt (SSTC 217/1998 af 16. november og 219/1998 af 16. november). Som følge heraf skal appellanten bevise forholdet mellem de forhold, man ville men ikke kunne bevise og de afviste eller ikke førte beviser; og hertil kommer, at appellanten skal argumentere for den måde, hvorpå antagelsen af beviset og bevisførelsen i sagen ville have kunnet få en gunstig indvirkning på vurderingen af hans påstande.

Efter at have anvendt denne doktrin på nærværende sag, må vi gå ud fra, at den begærede bevisførelse bygger på en blot og bar tilkendegivelse fra forsvarets side, som appellanten senere gentager i sin forklaring under domsforhandlingen; han forklarede ligeledes, at de danske efterretningstvæsnere ved en af hans hjemkomster fra Syrien kontaktede ham og efterforskede imod ham uden at finde noget; han forklarer, at det danske forsvars efterretningstjeneste senere - i 2015 - bad ham om at

rejse til Syrien og udspionere ISIS, hvilket han afslog, hvorefter de afbrød forbindelsen. I den ankede dom står modsigelsen mellem denne forklaring og forklaringen afgivet i undersøgelsesfasen klar, idet han dengang sagde, at han i 2014 blev sendt til Syrien af det danske efter-retningspoliti, og at han modtog 3000 euro om måneden for sit spiona-gearbejde. Med hensyn til domfældtes tilstedeværelse på de sociale medier forklarede han, at han gik ind på dem for at holde sig opdateret om, hvad der skete i Syrien, og hvis han så en dansker, sagde han det til politiet. Disse forklaringer vidner om forsvarrets forgæves forsøg på at indhente en række oplysninger af mere end tvivlsom eksistens, hvilket er afgørende for den udbedte bevisførelses irrelevans. Beviset skal være relevant, det vil sige, vedrøre sagens genstand og de spørgsmål, der forelægges til behandling under sagen, og det skal være relevant, således at det på en eller anden betydelig måde er potentielt egnet til at ændre dommens udfald, idet retten med henblik herpå kan inddrage de resterende beviser, der står til dens rådighed; det skal være nødvendigt, det vil sige, at det skal være til gavn for forsvarrets interesser, for den, der fører det, således at en udeladelse heraf, indebærer en forsvarsløshed; og det skal være muligt under hensyntagen til omstændighederne omkring førelsen heraf. Når man i en anke påstår krænkelse af retten til at anvende relevante bevismidler til sit forsvar, skal alle disse punkter være godtgjort af appellanten, men i nærværende sag lykkes det ikke ud over domfældtes modstridende, skiftende og utrolige forklaring at skimte et sammenfald af ovennævnte krav. Som rigtigt anført af ankla-gemyndigheden, meddelte man appellants hjemlands ambassade, at han var blevet anholdt, uden at hjemlandet kommunikerede noget i den forbindelse.

Det hedder i Højesteretsdommen STS S 505/2012 af 19. juni, at rettens beføjelse til forstandigt og fornuftigt at vurdere bevisers relevans på det tidspunkt, hvor de forelægges og behovet for dem på tidspunktet for bevisførelsen med henblik på at undgå unødige foranstaltninger såsom unødvendige udsættelser, ikke krænker den forfatningsmæssige ret til bevisførelse, og at det ikke skal være til hinder for muligheden for i en kassationssag at få bedømt det fornuftige i rettens afgørelse med henblik på at undgå ethvert tilfælde, der kunne indebære en faktisk forsvarsløshed for den part, der foreslår bevisførelsen. Det hedder i Højesteretsdommen STS 948/2013 af 10. december, at det med henblik på en sådan revidering er afgørende, at appellanten argumenterer med overbevisning, at den endelige afgørelse i sagen a quo kunne være faldet ud til hans fordel, såfremt man havde accepteret og ført beviserne i den pågældende sag, det vil sige, at man understreger bevisets betydning med henblik på at muliggøre en ændring af afgørelsens udfald, noget der ikke foreligger i nærværende sag. Endelig skal vor afgørelse om et bevis er nødvendigt, egnet og relevant ikke kun bygge på bevisets egenart, hensigt og formål, således som det forelå ved accept eller afvisning af beviserne, men også den øvrige bevisførelse under hovedforhandlingen og den beslutning, som retten skal træffe med hensyn til aspekterne ved den afviste bevisførelse, således at en klage kun vil kunne nyde fremme, når bevisførelsen som følge af den konkrete sags karakteristika, således som de fremgår af hele forløbet, ville kunne indebære en afgørelse med et andet indhold, noget som man vil se, ikke foreligger i nærværende sag.

III. - For det andet gøres det gældende, at man har tilsidesat retten til uskyldsformodning (art. 24, stk. 2 i den spanske forfatning, pkt. e) i § 846 bis c ”e”). At man skulle have tilsidesat retten til uskyldsformodning, fordi den idømte straf i henhold til det i retssagen førte bevis mangler ethvert fornuftigt grundlag”, en begrundelse, der har direkte relation til den første af appellanternes begrundelser - fejl i bedømmelsen af det førte bevis, som skulle indebære en tilsidesættelse af loven ved utilbørlig anvendelse af straffelovens §§ 571 og 572, stk. 2. Dette får os til at behandle begrundelserne under et, for så vidt angår fejlen i den foretagne bevisbedømmelse. Vi må ikke glemme, at en overtrædelse af loven kan skyldes en utilbørlig anvendelse, en fejlagtig anvendelse eller manglende anvendelse af en bestemmelse, selv om appellanten fremfører sin begrundelse med udgangspunkt i en fejl i bevisbedømmelsen, idet han mener, at man ikke på nogen måde har burdet udarbejde en fremstilling af beviste forhold, der fører til at mene, at appellanten er in-tegreret i terrororganisationen DAESH, og at hans adfærd dermed er særegen.

Dette fører os ind i en diskussion af teoretisk karakter, d.v.s. rækkefølgen i behandlingen af disse to årsager til anvendelse af strafferetsplejelovens § 790. Som det er anført i anken, skal man i rækkefølge anføre påstandene om tilsidesættelse af procesnormer og procesgarantier, fejl i bevisvurderingen eller tilsidesættelse af normerne i den retsorden, som anfægtelsen bygger på”, medens det med hensyn til beviset er § 846 bis, der omhandler ikke det almene bevis vedrørende fejl i bevisbedømmelsen, men at den idømte straf mangler ethvert fornuftigt grundlag som følge af det under retssagen førte bevis; helt konkret gør appellanten gældende, at dommen a quo bygger på en række forhold, der ikke er godtgjort med noget som helst bevis eller indicium, og at den vender den judicielle sandhed på hovedet; appellanten gør endvidere gældende, at man overfører bevisbyrden til tiltalte. Derfor står vi i den situation, at man på den ene side sætter spørgsmålstegn ved manglen på bevis og indicier og på den anden side ved fejlen i bevisbedømmelsen, hvilket tilråder en samlet behandling, således at vi for det første bør vurdere, om der foreligger et lovligt indhentet bevis og om dette bevis er blevet vurderet korrekt, og endelig om det er tilstrækkeligt til at afkræfte uskyldsformodningen.

På området kassation vedrørende en eventuel tilsidesættelse af retten til uskyldsformodning som fastslået i art. 24, stk. 2 i vor forfatning, begrænser man sig til at fastslå tre enkeltstående aspekter, nemlig: i) at den dømmende ret reelt rådede over bevismateriale, der kan forelægges til bedømmelse; ii) at dette bevismateriale, udover at eksistere, var lovligt fremskaffet og gyldigt og dermed egnet til bevisliggørelse af forholdene; og iii) at de begrundelser, der fører til instansdommerens overbevisning og er behørigt beskrevet i dommen, ud fra et rationelt og logisk synspunkt er tilstrækkelige hertil og dermed godtgør, at disse beviselementer er tilstrækkelige (højesteretsdommene (SSTS) 593/2013 og 383/2014; disse tre grunde er grundpiller i anden instans, således som vi senere vil forklare.

Denne dobbelte udformning af begrundelserne for en appel af en dom afsagt af Afdelingen for Straffesager under den Nationale Domstol skal vi fortolke inden for rammerne af en begrænset appel, som vor lovgiver går ind for, således at den bliver til en ramme for en appel som kontrolinstans, der indtræder, når en ret i anden instans pådømmer en sagsbehandling, der har fundet sted i første instans, og således at sagen, eftersom den har et andet formål, ikke kræver behandling som en ny sag, der er identisk med den allerede behandlede; det drejer sig ikke om at pådømme et forhold efter gældende ret, men om at behandle en ”sag oven på en sag”. Det organ, der behandler sager i anden instans, har en anden funktion end den opgave, der indebærer en pådømmelse af sagens fakta, og som fører til en erklæring om skyld og til idømmelse af straf; en andeninstans dommers holdning til sagens faktum og lov og ret er ikke den samme som den dommers, der dømmer i første instans, for han nærmer sig kun indirekte sagens faktum og anklagemyndighedens påstand.

Med hensyn til den formodede fejl i bevisbedømmelsen må man helt generelt ikke glemme, at en vurdering af de forskellige forklaringer indgår i selve bedømmelsesfunktionen, der netop består i at vurdere de forskellige forklaringer, der afgives under domsforhandlingen og at til-lægge en eller flere af disse forklaringer større troværdighed; ved en sådan vurdering spiller umiddelbarheden en afgørende rolle, en umiddelbarhed som herværende appeldomstol ikke har til sin rådighed; i denne henseende blev det allerede tidligt i en højesteretsdom af 24. maj 1996 slået fast i tråd med Forfatningsdomstolens dom af 21. december 1989, at mundtlighed, offentlighed, modsigelse samt især umiddelbarhed udgør fordele for en sag, der føres i overværelse af dommere, der ser og hører hvad andre øjne og ører derefter ikke opfatter. Vi må derfor følge det skema, der er opstillet af Højesteret med hensyn til, at et bevis er tilstrækkeligt, når det er indhentet med respekt for de strukturelle principper, der gælder for forløbet i bevisførelsen ved de juridiske organer, og at et bevis er tilstrækkeligt, når dets indhold er rent belastende. Vi må derfor analysere, om retten i den pågældende instans har ført en sag om gerningsmandsvirksomhed i et argumenterende, logisk, sammenhængende forløb med oplysning om den grad af sikkerhed, der kræves for at kunne begrunde en straf inden for den kriminelle retspleje.

For det andet er det med hensyn til denne kontrol ligeledes hævet over enhver tvivl, at en fornuftig kontrol af konklusionen ikke indebærer en udskiftning af den dømmende rets vurdering med appeldomstolens vurdering; ”a quo” rettens afgørelse kan kun gendrives, såfremt den strider mod reglerne om logik eller grundsætningerne om erfaring (blandt mange, højesteretsdommene STS 330/2016 af 20. april; 328/2016, ligeledes af 20. april; 156/2016, af 29. februar; 137/2016, af 24. februar; samt 78/2016, af 10. februar; for blot at citere afgørelser truffet i indeværende år). Det er ikke nok at opstille en anden alternativ, faktisk hypotese for at opfatte retten til uskyldsformodning som trådt under fode, efter hvad der fremgår af selve forfatningsdomstolens domspraksis, der bl.a. er kommet til udtryk i forfatningsdomstolens dom STC 55/2015 af 16. marts; man kan kun anse retten til uskyldsformodning som krænket inden for dette område af domspraksis, når ”konklusionen er ulogisk

eller så indlysende, at den rummer så mange alternative konklusioner, at ingen af dem kan anses for bevist” (forfatningsdomstolens domme STC 229/2003 af 18. december, FJ 4; 111/2008 af 22. september, FJ 3; 109/2009 af 11. maj, FJ 3; samt 70/2010, af 18. oktober, FJ 3); [...] vores kompetence er begrænset til at foretage en ekstern kontrol, således at ’en retssag til prøvelse af forfatningsmæssige krænkelse vil dreje sig om det rimelige heri i tilknytning til den almindelige retspleje, uden at vi kan gå ind og undersøge andre mulige konklusioner, der er fremsat af den, der begærer en retssag til prøvelse af forfatningsmæssige krænkelse’ (forfatningsdomstolens dom 220/1998 af 16. november, FJ 3) og hertil kommer, at ’blandt diverse ligeledes logiske alternativer kan vo-res kontrol ikke omfatte en udskiftning af den af de judicielle organer foretagne vurdering, ligesom vi heller ikke kan gøre gældende, at et al-ternativt hændelsesforløb ville have været betydelig mere sandsynligt’ (forfatningsdomstolens dom STC 124/2001, af 4. juni, FJ 13)...” (forfatningsdomstolens domme STC 13/2014 til 16/2014, alle af 30. januar, FJ 6, samt 23/2014, af 30. januar, FJ 5).

Bortset fra tilfælde, hvor der kan konstateres fornuftsstridighed eller vilkårlighed, har en appel derfor ikke til formål at erstatte den dømmende rets vurdering af beviser, der er bedømt på direkte vis, så som vidneforklaringer eller de tiltaltes eller medtiltaltes forklaringer, samt sagkyndige erklæringer eller til at foretage en ny kritisk gennem-gang af det samlede, førte bevis med henblik på at erstatte den dømmende rets vurdering med appellan-ten eller med herværende rets vurdering, forudsat at instansretten til sin rådighed har haft et tilstrækkeligt belastende og gyldigt bevis og har bedømt dette på rimelig vis. Eftersom der ikke foreligger nogen fejl ved bevisindhentningen, er vo-res bevisbedømmelse begrænset til at undersøge, om bevisbedømmelsen kan anerkendes som værende i sig selv logisk og rimelig.

IV. - Den appellerende part gør gældende, at man flytter bevisbyrden for afvisningen af sagens fakta over til appellanten, og det fordi det i dommen hedder, at det ikke er erklæret for bevist, at tiltalte kæmpede i den gruppe, som han henviser til, således at han skulle godtgøre, at han ikke hører til DAESH. Med hensyn til dette punkt er vi enige i an-klagemyndighedens argumentation om, at denne konstatering af manglende bevisliggørelse ene og alene har til formål at undgå, at den anførte alternative påstand ville være blevet erklæret for ommisiv inkongruent, og at appellan-ten påstand dermed ikke vil blive anset som godtgjort; det er rigtigt, at det drejer sig om en tese, der såfremt den havde været minimalt plausibel, ville være i strid med forklaringen om hans tilhørsforhold til DAESH, da det drejer sig om to fjendtlige grupper.

Under alle omstændigheder finder vi, at det som der i anken lægges virkelig vægt på, ikke er det manglende bevis, men at der foreligger en fejl i den førte bevisbedømmelse, hvorfor det gøres gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af en lovforskrift som følge af en forkert anvendelse af straffelovens §§ 571 og 572, stk. 2; denne fejl gøres gældende med hensyn til straffebestemmelsens subsumtion i definitionen på såvel det objektive som det subjektive. Vi vil derfor foretage en bedømmelse af bevisvurderingen for til sidst at slå fast, om beviset efter denne vurdering er tilstrækkeligt til at svække uskyldsformodningen.

Appellanten indleder sin appel med en regel, der er baseret på højesteretsdommen STS 378/2017 af 25. maj, der lyder: ” og det forholder sig sådan, at ud fra synspunktet forfatningsmæssig garanti for uskyldsformodning er det ikke ligegyldigt, om Retten tvivlede eller ej, men den burde tvivle Hertil føjes der i dommen: ” Men det forholder sig sådan, at ud fra synspunktet forfatningsmæssig garanti for uskyldsformodning er det ikke ligegyldigt, om Retten tvivlede eller ej, for den burde tvivle ” . Man kommer til denne konklusion i den nævnte dom efter en række ræsonnementer, der bekræfter den allerede nævnte domspraksis med hensyn til uskyldsformodning og bevisvurdering som fastlagt af den Høje Domstol: ” Garantien for uskyldsformodning indebærer et vist logisk eller videnskabeligt forhold mellem resultatet af bevisførelsen og den sikkerhed, som den dømmende ret skal have med hensyn til sandheden i den mod domfældte rejste tiltale. Det forhold forudsætter, at der foretages en gyldig bevisførelse på grundlag af kildebeviser indhentet med respekt for de forfatningsmæssige garantier for de fundamentale rettigheder og en forfatningsmæssig frihed. Samt at bevisførelsen har fundet sted i en offentlig retssag på kontradiktoriske betingelser uden tilsidesættelse af retten til ikke at blive udsat for forsvarsløshed... En iboende berettigelse af afgørelsen fører til anvendelse af reglen om logik, erfaring eller videnskab, således at man kan sige, at man heraf bør udlede, at påstanden i sagens faktum, som straffen bygger på, de objektive elementer, men også de subjektive, udgør en sammenhængende konklusion, der, når man helt ser bort fra den dømmende rets subjektivitet, fører til en sikkerhed, der er garanteret af de regler og bør betegnes som objektiv ... Kort sagt bør argumentationen i beviskonklusionen gå ud fra bevisbegæring, der generelt anses for ubestridte så som korrekte præmisser (ekstern berettigelse), og ud fra dem bør konklusionerne (intern berettigelse) være i overensstemmelse med reglen om logisk sammenhæng og erfaringens lærdom forstået som ”en rimelig forståelse af den normalt oplevede virkelighed og vurderet i henhold til gældende kollektive kriterier” .

Denne dom går ind i en drøftelse af, om den domstol, der efterprøver dommen, skal vælge mellem følgeslutninger eller alternative vurderende konklusioner og dermed se bort fra det umulige heri, selv om in-stansens alternativ er rimelig, således at ” Domstolen, uanset dens subjektive overbevisning ” over for en alternativ hypotese ” i det tilfælde forfatningsmæssigt er tvunget til at tvivle ” ; kort sagt bør den omstændighed, at der foreligger to alternativer, der udelukker hinanden, selv om de er fornuftige, føre til frifindelse; derfor slutter man med præmissen, at det ikke er ligegyldigt, om retten tvivlede eller ej, men at den burde tvivle. Det er derfor indlysende, at hvis retten tvivlede, selv om den ikke burde tvivle, sker der ikke nogen som helst krænkelse af retten til uskyldsformodning, og omvendt at hvis retten ikke tvivlede, men burde tvivle, at der så ville være sket en sådan tilsidesættelse. Men det virkelig vigtige er, at for at der kan foreligge en sådan forpligtelse til at tvivle, skal der foreligge et plausibelt og rimeligt alternativ i lyset af det førte bevis; men når dette er sagt, og hvis det alternativ ikke har en tilstrækkelig grad af rationalitet, og man bør tvivle, foreligger der ikke nogen forpligtelse til at acceptere dette af den simple grund, at det vil blive gunstige for delinkventen, - in dubio pro reo-, I denne dom nærmer princippet in dubio pro reo sig den fundamentale ret til formodning om manglende sammenhæng, således at manglende anvendelse af førstnævnte kunne føre til krænkelse af sidstnævnte; uanset at princippet in dubio muligvis kunne have en begrebsmæssig relation til princippet om

uskyldsformodning, udgør det ikke nogen fundamental rettighed, der er udtrykkeligt anerkendt i forfatningen, men det drejer sig ganske enkelt om et retsprincip, der står i direkte forbindelse med bevisvurderingen, således at den dømmende ret har givet udtryk for sin tvivl vedrørende det faktiske hændelsesforløb inden for rammerne af det pådømte forhold og vedrørende juridisk relevante punkter i sagen, og til trods herfor har afsagt en fældende dom; i henhold til disse parametre vil vi gå ind i instansrettens analyse og vurdering af beviset.

V. - Det første, der drages i tvivl, er, at appellanten ikke var tilsluttet terrororganisationen DAESH, og der anføres mod dette en lang række indicier, som klart viser, at dette ikke kunne være tilfældet. Det anføres, at Sagsøger [sic] ifølge dommen tilsluttede sig DESH [sic], da han rejste til Syrien i 2012, og dette forhold benægtes med henvisning til, at han rejste til Syrien for at forsvare den syriske befolkning mod diktatoren Præsidents grusomheder, og han benægter enhver tilknytning til DAESH, hvilket bekræftes af hans bror Person 3, som også deltog i den syriske borgerkrig; som tidligere nævnt erkender han at være rejst til Syrien i 2012 og have tilsluttet sig Kata'ib al-Imam-brigaden; et andet argument, der skal fritage ham for ansvar, er to interview med en dansk journalist, som i en bog refererer, at domfældte over for hende erklærede at ville til Syrien for at kæmpe og så sig selv som væbnet oprører mod regimet og mod ISIS, første gang i 2012 og anden gang i 2014, hvor ISIS var aktiv dér; det gøres gældende, at appellanten til forskel fra medlemmerne af terrororganisationen aldrig har brystet sig af at tilhøre denne; det anføres, at ISIS først bekendtgjorde sin intervention i Syrien offentligt i 2013, og at han derfor vanskeligt kunne have tilsluttet sig organisationen i 2012, hvor han første gang rejste til Syrien. Imod denne argumentation skal det for det første understreges, at det i dommen anses for godtgjort, at *"Tiltalte Sagsøger, hvis familie stammer fra Syrien, og som var blevet radikaliseret indenfor den yderliggående og voldelige islamistiske bevægelse, rejste i årene 2012 og 2014 til Syrien ved tre lejligheder (en gang hvert år) for at tilslutte sig de væbnede grupper, som var forløbere for den organisation, der fra 2014 kaldte sig "Isla-misk Stat"* .

Før der tages stilling til bedømmelsen af det pågældende bevis, skal det anføres, at argumentet herimod savner grundlag, for så vidt som det i dommen ikke anses for bevist, at domfældte i 2012 tog af sted for at tilslutte sig ISIS, men derimod andre organisationer, der var forløbere for ISIS; argumentet går imod ankens argument, hvor det hedder, at han rejste i midten af 2012 for at tilslutte sig en KATAIB Al Iman-brigade; det vides med sikkerhed, at denne gruppe specifikt blev dannet i juni 2014, hvor den opstår som væbnet arm til partiet Harakat al-Iraq al-Islamiyah (Islamisk Irak-bevægelsen), som i 2015 begynder at sende krigere til Syrien med det hovedformål at bekæmpe ISIS og ikke Præsidents regime; påstanden er i modstrid med hans forklaring om, at bevæggrundten til at kæmpe i Syrien skulle være at bekæmpe regimet, men ender med at være bekæmpelsen af ISIS. I dommen erklæres det derimod, at det i sagen ikke anses for godtgjort, at tiltalte Sagsøger skulle være rejst til Syrien i 2012, 2013 og 2014 for i den igangværende borgerkrig at bekæmpe Præsidents regime som medlem af en oppositionsgruppe tilhørende Syriens Nationale Befriel-

seshær, som er forskellig fra og ikke tilknyttet, men derimod i opposition til den selvudråbte Islamisk Stat-DAESH, hvilket bestyrkes af det ubestridte forhold, at der ikke i det audiovisuelle materiale blandt hans ejendele eller i øvrigt er fundet tegn på tiltaltes angivelige tilslutning til andet end DAESH.

I den indankede dom gives en omfattende oversigt over, hvad der kræves, for at en lovovertrædelse kan defineres som tilslutning til en terrororganisation, hvorefter der redegøres for, hvorledes den bagvedliggende retspraksis i vurderingen af bevisførelsen tager udgangspunkt i følgende problematik:

"Går vi dybere ned i denne problemstilling, viser det sig, at det, der er anført i nævnte højesteretsdom n° 503/08 af 17-7-2008 om de vanskeligheder, der skal overvindes for at finde ud af konfigurationen af de jihadistiske grupper og undergrupper, der dengang befandt sig under Al Qaedas indflydelse, til fulde gælder i den sag, som vi behandler - selv om den vedrører DAESH. Den lyder således: "Det, der ved en terrorhandling viser sig som en i sin helhed hierarkisk opbygget organisation, viser i en anden type terror ifølge hidtidige erfaringer, specielt i forbindelse med Al Qaeda, at den kan vise sig i forskellige former, undertiden som en kilde til ideologisk inspiration af et stærkt religiøst indhold eller grundlag gående ud på at tjene som fundament og berettigelse af terrorhandlingerne, ledsaget af oprettelsen af mindre grupper, organisationer eller bander knyttet til Al Qaeda og indstillet på at gennemføre udbredelsen af idégrundlaget, hvervning af nye medlemmer, indoktrinering, bistand og fordeling af de allerede hvervede, fremskaffelse af materielle midler, egentlig finansiering, direkte udførelse af terrorhandling, eller hjælp til dem, der har begået dem eller forbereder sig på at gøre det, eller for den sags skyld andre mulige aktiviteter i forbindelse med deres globale formål. Sådanne grupper, bander eller organisationer får sædvanligvis deres inspiration og orientering fra en central kilde, selv om der også i denne henseende kan være variationer, der sædvanligvis ikke er væsentlige. Men ud over dette vil det være muligt at konstatere eksistensen af andre grupper, bander eller organisationer, der, selv om de er inspireret af samme ideologiske grundlag, såvel i deres struktur som i deres handlinger, er uafhængige af den nævnte kilde, således at de har deres egne ledere, skaffer sig deres egne midler og vælger deres umiddelbare formål. Alt dette - altid med hensyntagen til de særlige omstændigheder i hvert enkelt tilfælde - gør det muligt at mene, at de hver især inklusiv den ideologiske kilde, udgør en gruppe, organisation eller terrorbande, således at det vil være muligt, at én person kan være integreret i flere".

Heraf følger, at det ikke kan forekomme mærkeligt ud fra den analyserede synsvinkel, at tiltalte, som tiden er gået og uden at undlade at udføre sine funktioner som en, der udover, finansierer og tilskynder til terrorvirksomhed inden for den voldelige struktur, som han i 2012 var med i, som følge af de ændringer og fusioner, der fandt sted i den pågældende periode, gradvist sluttede sig til organisationen DAESH, efterhånden som denne trængte igennem i Syrien -hvilket allerede var ved at ske på tidspunktet for tiltaltes første rejse - indtil den helt havde sat sig på den jihadistiske terrorvirksomhed i regionen. Dette var en udvikling, som tiltalte havde været med i, som var logisk og sammenhængende ifølge hans forsvar for den såkaldte globale jihad bevægelse og hans optræden på internettet. "

Herefter indledes i dommen en vurdering af bevisførelsen, hvilket der omfattende og analytisk redegøres for ved specifikt at undersøge hvert enkelt bevis, først domfældtes forklaring, hvor alle hans modsigelser og de manglende sammenhænge kommer til udtryk, herunder den ovenfor anførte, og det kan som i den indankede dom konkluderes, at til trods for alle hans anstrengelser for at undskylde sin adfærd eller frikende sig for ansvar: ” er disse sidste punkter, som domfældte har gjort gældende, ikke bevist, hvorimod der foreligger overvældende vidnebevis, eks-pertbevis og dokumentbevisfor, at han har kæmpet for DAESH, som i 2012 rent faktisk var ved at etablere sig i Syrien, hvilket var fuldt gennemført i 2013, hvor tiltalte for anden gang rejste til det nævnte konfliktområde. ”

I dommen vurderes dernæst forklaringer afgivet af den kriminalbetjent, dvs. civilgardist ID-nr. 1, der har udarbejdet politirapporten om tilknytningen til DAESH-terror og har understreget, at tiltalte på mange åbne YouTube-profiler eller -kanaler har optrådt i videoer, som opfordrede til væbnet kamp og viste DAESH-flaget eller ”-fluen” samt scener, hvor der aflægges troskabsed til terrororganisationen. Før 2011 og 2012 anvendte Al Qaeda profetens flag, men fra sidstnævnte år blev flaget annekteret af DAESH, som fra 2011 rykkede til Syrien og der samlede regionens forskellige terrrorsymboler under et; det understreges videre af vidnet, at tiltalte på sin Facebook-profil ”Profilnavn 1” har fremsat trusler mod ikke-tilhængere af DAESH og vist massehenrettelser ved halshugning på ”base 17 ya Khanzir” af en gruppe på 85 soldater fra den regulære syriske hær, og det bekræftes yderligere, at der på den hos tiltalte beslaglagte Samsung Galaxy S8 fandtes indhold og søgninger, som udgør et sandt ”arsenal” af afsendte beskeder og søgninger vedrørende DAESH-ISIS. Links, som førte til et videolager, hvor DA-ESH uploader alle sine videoer, søgninger og links. Fra disse links sendte tiltalte materiale til andre, og man kunne ikke få adgang til disse videoer uden de pågældende links. Det er med al ønskelig klarhed påvist, hvorledes han via Whatsapp sendte en chat med jihadistindhold i marts 2017. Der er en henvisning til links til TOR-nettet, hvor det er svært at få adgang til indholdet. Ligeledes ses i chat 88, hvordan Sagsøger fra sep-tember 2016 til april 2017 var i forbindelse med en person og nævnte sit ønske om at vende tilbage til Syrien og anvendte udtryk som: ”Lovet være Allah, det var min lykkeligste tid” . I en samtale fra 2016 med kæresten Person 11 erklærede tiltalte, at han ville til Syrien, og det skulle være straks; hun bebrejdede ham, at han tog Islamisk Stat og dens handlinger i forsvar, fx attentatet i Istanbul lufthavn, som han forsvarede og retfærdiggjorde. Kæresten beskyldte ham for at sende links med sine ideer og forudså, at de billeder, han lagde op, ville give ham problemer. Vidnet slår fast, at tiltalte ud fra sin adfærd under alle omstændigheder blev anset for at være medlem af ISIS, ikke kun på grund af de uploadede billeder, men også på grund af en lang række oplysninger, som samlet fører til den konklusion, at han var medlem af nævnte terrororganisation. Alle links hidrørte fra DAESH, med billeder fra konfliktområdet, og der er ikke blandt hans ejendele fundet videomateriale om andre væbnede grupper. I nogle tilfælde er et link endda blevet sendt, før det officielt blev offentliggjort af DAESH, hvilket betyder, at tiltalte var i besiddelse af linket før offentliggørelsen og altså havde privilegeret adgang hertil.

Der lægges også vægt på forklaring afgivet af vidnet civilgardist ID-nr. 2, som bekræfter, hvorledes det blev fastslået, at tiltaltes Face-bookprofil indeholdt halshugningsscener og propagandavideoer, som DAESH havde lagt op for at øge tilhængerskaren og ekspandere. Af stor interesse er dette vidnes forklaring om kampene i Al-Tabqa-lufthavnen (sagens side 181-183), hvor følgende slås fast: ” Militærluft-havnen i Tabqa ligger ca. 50 km fra Raqqa og er en af Islamisk Stat/DAESH's sidste strategiske bastioner, som blev erobret af organisationen under offensi-ven i 2014. Medio august 2014 indledte DAESH's jihadistiske horder en række angreb mod lufthavnen, som sluttede med den syriske arabiske hærs nederlag den 24.8.2014. Under kampene stod Islamisk Stat overfor styrker fra den syri-ske arabiske hær fra Præsidents regime, og der deltog ikke andre oprørs-eller jihadiststyrker. Under de gentagne angreb kæmpede der i DAESH's ræk-ker ca. 2000 udenlandske jihadistiske terrorkrigere. Som tiltaltes bror Person 3 har forklaret, har tiltalte Sagsøger muligvis deltaget i kampene, da det skønnes, at han på det tidspunkt (august 2014) stadig befandt sig i konflik-tområdet. ”

Efter ligeledes at have bedømt de forklaringer, der er afgivet af vidner for tiltalte, udtaler retten, at ” for så vidt angår de private vidner, moder Person 3 (tiltaltes ældre bror) og Person 13 (ven af Person 3, også dansker, med hvem han rejste til Spanien, og som var sammen med tiltalte frem til anholdelsen). Sidstnævnte har ikke bidraget til klarlægning af sagens omstændigheder. Hvad førstnævnte angår, var det åben-bart, at han, trods sine belastende udtalelser mod tiltalte under politiafhøringen i tilstedeværelse af en advokat (sagens side 118-120), hele tiden modsagde sig selv, kom med uklare svar og halve sandheder og derved gjorde sin forklaring i retten utroværdig set i forhold til den mere ægte, troværdige og oprigtige ver-sion under hans første forklaring til politiet, som i højere grad stemmer overens med de omstændigheder, der fremgår af den omfattende og ubestridte doku-mentation i sagen. ” Retten har bemærket modsigelserne i tiltaltes brors forklaring, da disse er åbenbare og klart fremgår af forskellen mellem forklaringen til Civilgarden og den under hovedforhandlingen afgivne. Et eksempel: ” Det er rigtigt, at han til Civilgarden sagde, at hans bror deltog i kampene om lufthavnen i Raqqa i august 2014, men han ændrer nu sin op-rindelige forklaring og anfører, at det var Person 6 (afgået ved døden i Danmark i 2015) og ikke Sagsøger, han talte om, uagtet at der klart og tydeligt står Sagsøger i det papir, han underskrev som anholdt. Han forsøger at forsvare sig med, at der ikke var en god og flydende kommunikation, og at Civilgarden lagde ham ordene i munden, hvilket ikke er godtgjort. ”

Ekspertbeviset er underkastet en grundig undersøgelse med særlig vægt på den del, der vedrører appellantens, det vil sige konklusionerne vedrørende tiltalte Sagsøgers operative aktiviteter i terrornet-værket, hvor især samtalen mellem Sagsøger og kæresten (chat 128) fremhæves, idet der her ikke efterlades tvivl om hans tilslutning og opbakning specifikt til DAESH og generelt til Jihad; ligeledes fremhæ-ves hans radikaliseringsproces gennem den omfattende og direkte ud-bredelse af links til den nævnte terrororganisations videoer, der indeholder et stort hvervningspotentiale med ekstreme voldsscener, hals-hugninger, attentater osv., alle produceret og signeret af DAESH (Isla-misk Stat). Ekspertterne understreger betydningen af, at alle links til Is-lamisk Stats videoer er sendt af Sagsøger til hans kontakter, al-

drig omvendt. Ekspertene har undersøgt finansierings- og støtteaktiviteter til de såkaldte "foreign fighter" (udenlandske krigere). Disse betegnes som "jihad med penge", og der er konstateret pengeforsendelser foretaget af Sagsøger til hans kontakter med henblik på overdragelse til andre, i nogle tilfælde navngivne personer, som i chat 88, 90, 118 og 119, hvor Person 14, Person 15 eller Sagsøger optræder, i andre tilfælde kaldes modtagerne "unge", hvilket fremgår af samtalerne, med henblik på finansiering af koranskoler for kvinder, anskaffelse af våben og ammunition eller reparation af køretøjer, som skal køre kom-battanterne til krigszonerne. Hvad angår tegnene på hans tilslutning til DAESH understreges det [*sammenhæng mangler*], det fastholdes, at Sagsøger er en udenlandsk kriger, som bliver melankolsk, når han tænker på sit ophold i Syrien, hvor folk af forskellig nationalitet, bl.a. australiere, islændinge og danskere, deltog i kampene. Disse videoer er ikke kun rettet mod Syrien, men også mod Irak, til forskel fra Den Nationale Befrielseshær, som kun opererer i Syrien. Der forekommer "martyrscener" i form af selvmordere, som er filmet fra droner [*sammenhæng mangler*] billedet af lederen af de udenlandske operationer. Alt peger på DAESH, intet tyder på det modsatte, og disse videoer er endda forsynet med terrorganisationens "vandmærke" eller "flue". Der er tale om ikke disponibelt materiale, der er modtaget af andre, fordi han har sendt det.

Der er foretaget en grundig undersøgelse af alle forhold, som forbinder domfældte med DAESH, og af særlig betydning i den forbindelse er rapporten "Ekspertvurdering af de økonomiske aktiviteter", hvor der lægges særlig vægt på den tætte forbindelse med flere krigere i en terrorgruppe, som skal have været aktiv i nærheden af Aleppo og Hama. Endelig er det for at kunne påvise appellansens forbindelse med ISIS også væsentligt at bedømme dokumentbeviserne, dvs. videoerne, som er blevet afspillet under hovedforhandlingen, samt de nævnte chats, hvis ordlyd er et bevis, der ikke lader tvivl tilbage om domfældtes tilslutning til ISIS.

I ankeskriftet holdes der fast ved at betvivle eller anlægge en anden og lidet plausibel fortolkning af samtlige påviste forhold og de beviser, der underbygger disse; således fremhæves det, at det flag, der optræder på nogle af de hos appellanten beslaglagte billeder, er Islams og ikke ISIS' flag; det betvivles ligeledes, at hans tegn på billederne (side 71 og 77), der viser det omtalte flag, og hvor han har en pistol i den ene hånd og holder den anden hånds pegefinger i vejret, på nogen måde skulle vise en tilknytning til DAESH; det er derimod et tegn benævnt Tawid, som husker alle muslimer på Guds enhed og derfor anvendes igen og igen af mange ikke radikale muslimer. Det forholder sig imidlertid sådan, at det symbol, der kendes som den Sorte Fane eller det Sorte Banner, er et af de flag Muhammed førte, og som islamister i ekstremistiske grupper har brugt siden 1990, mens de sorte flag normalt vises ledsaget af jihadistens løftede pegefinger som et varsel om, at jihad (jihadistenes hellige krig) "er nær"; under alle omstændigheder er flaget og tegnet i sig selv, når det holdes adskilt fra appellansens øvrige adfærd, ikke nødvendigvis belastende på nogen måde, men der kan ikke ses bort fra, at det nu er en hilsen, der anvendes af jihadistene i Islamisk Stat, hvorimod deres modstandere bruger V-tegnet for sejr, som er meget populært blandt de irakiske soldater og de kurdiske peshmergamilitser. På

billederne, hvor jihadisterne står med pegefingern strakt mod himlen, sender de et budskab til verden om stadig kamp, og retten henviser her til den vurdering, som den foregående instans har anlagt på grundlag af eksperternes rapporter.

Endvidere betvivles det i anken, at domfældte skulle have kæmpet sammen med DAESH ved indtagelsen af lufthavnen i Raqqa i august 2014, hvorved der sættes spørgsmålstegn ved tiltaltes brors forklaring til kriminalpolitiet; det betvivles også, at tiltalte allerede i Spanien ville forsøge at anskaffe et parti skydevåben, hvad nærværende ret ikke finder væsentligt for sagen; det betvivles endvidere, at han skulle have ydet finansiering og logistisk støtte til fremmede kombattanter; han erkender ganske vist de faktiske omstændigheder, men hævder, at pengene blev sendt til gamle venner i kampgruppen, som intet havde med DAESH at gøre, og lader således forstå, at hverken de objektive eller det subjektive bevismiddel foreligger. Appellretten er fuldstændig enig i den foregående rets vurdering af beviset og henviser til denne i dens helhed, som på ingen måde er blevet anfægtet af de i anken fremsatte alternative fortolkninger af forholdene.

Denne vurdering er derfor fuldstændig korrekt og rationel, for det første med hensyn til de objektive omstændigheder, tiltaltes tilstedeværelse i konfliktzonen og deltagelse i kamphandlinger i en krigszone. Retten har foretaget en rammende vurdering af bevismidlet, som ikke blot peger på, men direkte godtgør, at appellant efter en vidtgående radikaliserings har tilsluttet sig terrororganisationen DAESH, hvilket gør den af domfældtes procesfuldmægtig fremsatte alternative fortolkning uantagelig. Retten har endvidere foretaget en rimelig vurdering af de modstridende vidneforklaringer fra tiltaltes nærmeste, for eksempel hans nære familiemedlemmer, af vidneudsagn aflagt af kriminalbetjenten, som har efterforsket forholdene, samt af ekspertbeviset; og skulle beviset ikke være tilstrækkeligt, så har vi tiltaltes egne handlinger, som ud over hans tilstedeværelse i det nævnte konfliktområde kommer til udtryk i alle hans meddelelser, der er blevet vurderet efter deres ordlyd, frem for alt hans beskeder til vennerne og kæresten, det fotografiske materiale med de symbolske tegn, som den foregående instans har fortolket ud fra rationelle og logiske kriterier; som kronen på værket ses hans bevislige finansielle støtte til kombattanterne gennem pengefor-sendelser og hans besynderlige adfærd allerede her i Spanien, forhold, som alle er beskrevet og bedømt i den indankede dom. Hele denne bevismængde skal vurderes under et og ikke stykkevis, som det forsøges i anken, og samlet set giver det samme resultat, nemlig at tiltalte var fuldgældigt medlem af ISIS. Herefter er der ingen tvivl om berettigelsen af den diskurs, der knytter beviset til den faktiske fortælling herom, og som viser den indlysende sammenhæng og rimelighed i de dragne konklusioner, som retten derfor kan tiltræde.

Beviset anses for korrekt vurderet og er tilstrækkeligt til at afvise uskyldsformodningen, for så vidt som hver enkelt bevisdel er godtgjort, og forholdene samlet set strafferetligt kan defineres som medlemskab af en terrororganisation. Heraf følger den foretagne subsumption af de behørigt beviste forhold under det anførte strafferetlige begreb med henvisning til den omfattende undersøgelse, der ligger til grund for den

indankede dom, hvori opfyldelsen af alle krav til definitionen af det angivne begreb er fyldestgørende begrundet. Retten skal således understrege de talrige beviser, alle gyldigt tilvejebragt, processuelt gyldige, rimeligt vurderede og med fuld beviskraft til at fastholde den fældende dom, således at en undersøgelse af subsumtionen af disse forhold under det strafferetlige begreb er unødvendig og således overflødig, så meget mere som det i anken ikke drages i tvivl, at de beviste forhold er egnede til en sådan subsumtion, men blot at de forhold, der anses for beviste, kan henføres til en ukorrekt bevisbedømmelse, hvilket allerede er gjort til genstand for undersøgelse. Den indgivne anke bør af alle de nævnte grunde afvises.”

Sagsøger indgav anke til den spanske højesteret (Tribunal Supremo).

Sagsøger anførte en række ankegrunde, og han gentog indsigelserne om fejl i bevisbedømmelsen og tilsidesættelse af procesnormer og procesgarantier.

I brev af 18. december 2018 anmodede advokat Vidne 6 PET om at ”bekræfte (eller afkræfte)”, at det var PET, der havde foretaget pengeoverførslerne til Sagsøger den 21. maj 2013 og den 17. maj 2014. Advokat Vidne 6 anførte bl.a. og med henvisning til retsplejelovens § 96, stk. 2, at PET var forpligtet efter PET-lovens § 12, stk. 2, til at fremkomme med de omhandlede oplysninger.

Ved brev af 6. maj 2019 til advokat Vidne 6 meddelte PET, at advokatens anmodning af 18. december ikke blev imødekommet.

Advokat Vidne 6 klagede i mail af 8. maj 2019 til Justitsministeriet over PET's afgørelse af 6. maj 2019.

Ved dom af 17. maj 2019 afviste den spanske højesteret Sagsøgers kassationsanke. Det hedder i den danske oversættelse af dommen bl.a.:

”V. Den af appellant Sagsøgers procesfuldmægtig indgivne kassationsanke støtter sig på følgende grunde:

GRUND (A)

Krænkelser af det forfatningssikrede princip om uskyldsformodning og om faktisk retsbeskyttelse i henhold til den spanske forfatnings § 24.1 og 24.2, udmøntet i § 5.4 i Organisk Lov om Den Dømmende Magt og § 852 i Lov om Strafferetspleje, da jeg finder, at der er sket krænkelser af min klients ret til uskyldsformodning, eftersom vurderingen af bevismaterialet i den indankede dom kan anfægtes, hvis dette anskues ud fra den rationalitet og i den sammenhæng, som må kræves, hvis der skal være tale om fældende bevis, som logisk skulle kunne godtgøre min klients skyld.

GRUND (B)

Brud på anklageprincippet, som er knæsat i forfatningen gennem retten til retslig beskyttelse, således at man ikke står uden beskyttelse, retten til at blive gjort bekendt med tiltalen og til en rettergang med alle garantier i overensstemmelse med den spanske forfatnings § 24, ud-

møntet i § 5.4 i Organisk Lov om Den Dømmende Magt og § 852 i Lov om Strafferetspleje. Denne grund frafaldes.

GRUND (C)

Brud på princippet om ikketilbagevirkende gyldighed ved ugunstige afgørelser i henhold til straffeloven, knæsat i den spanske forfatnings § 9.3 og udmøntet i § 5.4 i Rammelov om Den Dømmende Magt og § 852 i Lov om Strafferetspleje. Denne grund frafaldes.

GRUND (D)

Overtrædelse af § 849, nr. 2, i Lov om Strafferetspleje på grund af fejl i bevisbedømmelsen af bilag, som foreligger i sagen. Der er tale om sider i en bog skrevet af den danske journalist Vidne 1. Der er i den indankede dom på fyldestgørende måde redegjort for disse sider. Hverken i den her indankede eller den i første omgang indankede dom tillægges denne dokumentation beviskraft, men afvises, fordi den, som tidligere påpeget, ikke anerkendes af retten. Rettens afdeling for straf-sager fandt, at der ikke var tale om ekspertbevis, men om et simpelt dokumentbevis, og som sådan blev det betragtet på trods af dets yderst vægtige beviskraft, som vil blive underbygget under nedenstående kassationsgrund, hvortil der henvises.

GRUND (E)

Overtrædelse af § 849, nr. 1, i Lov om Strafferetspleje ved manglende overholdelse af en væsentlig straffelovsbestemmelse, som bør iagttages ved anvendelse af Straffeloven.

GRUND (F)

Tilsidesættelse af rettergangsregler i henhold til § 850.1 i Lov om Strafferetspleje, da der er nægtet bevisførelse, selv om beviset er fremlagt på rette tid og måde og i enhver henseende må anses for relevant og uomgængeligt til afgørelse af sagen.

GRUND (G)

Tilsidesættelse af rettergangsregler i henhold til § 851, nr. 1, i Lov om Strafferetspleje, eftersom der i dommen ikke klart og utvetydigt gøres rede for de angiveligt påviste forhold, hvorved der forekommer klar modstrid mellem disse, ligesom begreber, der på grund af deres juridiske beskaffenhed indebærer, at rettens afgørelse er truffet på forhånd, anføres som påviste forhold. Denne grund frafaldes (sic) .

...

RETSGRUNDLAG

I.- Ved Den Nationale Domstols 4. afdeling for straffesager blev appellant Sagsøger fundet skyldig i at have tilsluttet sig en terror-organisation og idømt 8 års fængsel. Dommen blev anket, men anken blev ikke taget til følge af appelretten. Mod denne afgørelse er der indgivet kassationsanke. I kassationsgrund nr. 4, af appellant betegnet F, gøres det med henvisning til § 850.1 i Lov om Straffepleje (LECrIm) gældende, at der uberettiget er sket afvisning af et på rette tid og måde fremlagt bevis, og at der er gjort indsigelse herimod. Det pågældende bevis var en anmodning til den danske ambassade i Spanien om gennem det danske udenrigsministerium at fremskaffe tiltaltes straffeattest og politimæssige oplysninger, herunder oplysninger om enhver form for efterforskning af hans rejser og ophold i Syrien og mulige deltagelse i terrorhandlinger samt alle oplysninger vedrørende det arbejde, tiltalte

udførte i Syrien og i Danmark for det danske politis og det danske forsvars efterretningstjenester. Det gøres gældende, at dette bevis kan bidrage til at forklare, hvorfor han er rejst til Syrien, og hvorfor han i Danmark ikke er retsforfulgt for terror.

1. Retten til at forsvare sig mod en strafferetlig tiltale ved anvendelse af den relevante bevisførelse må anses at ligge inden for rammerne af retten til en retfærdig rettergang som omtalt i artikel 6.1 i Konvention om Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder samt af retten til en rettergang med de garantier, der er indeholdt i artikel 14.1 i FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder. Denne rettighed kunne ganske vist anses for at være dækket af retten til en rettergang med alle garantier, men er alligevel udtrykkeligt og specifikt sikret i forfatningens § 24. Overtrædelse af denne bestemmelse kan gøres gældende i medfør af § 852 eller § 850.1 i Lov om Strafferetspleje, dog således at påberåbelsen af førstnævnte bestemmelse ikke gør det muligt at se bort fra kravene i sidstnævnte.

Der er altså tale om en grundlæggende, men ikke en absolut rettighed. I forfatningen omtales da også "relevante" bevismidler, hvorefter en sådan ret hos parterne ikke fratager domstolen dens beføjelse til at antage relevante beviser og afvise alle øvrige (§§ 659 og 785.1 i Lov om Strafferetspleje). Forfatningsdomstolen har gentagne gange påpeget, at den spanske forfatnings § 24.2 ikke giver parterne en ubegrænset ret til at få antaget og anvende alle begærede bevismidler, men kun legitime og relevante beviser, der er forelagt på rette tid og måde (Forfatningsdomstolens dom nr. 70 af 3. april 2002).

Gennem sin praksis har nærværende ret fastsat en række formelle og materielle krav til fremme heraf. Som materielle krav kan nævnes, at beviset skal være relevant, det vil sige vedrøre sagens genstand og de i sagen behandlede spørgsmål; beviset skal være væsentligt, således at det er egnet til i betydeligt omfang at påvirke sagens udfald, og retten kan i den forbindelse inddrage øvrige foreliggende beviser (Højesterets domme nr. 1591 af 10. december 2001 og nr. 976 af 24. maj 2002); beviset skal være nødvendigt, altså anvendeligt til varetagelse af den begærende parts interesser, således at en udeladelse heraf efterlader denne part uden forsvar (Højesterets dom nr. 1289 af 5. marts 1999). Endelig skal beviset kunne føres under de givne omstændigheder. Alle disse forhold skal kunne godtgøres af den, der ved kassationsanke gør gældende, at hans ret til relevant bevisførelse som del af sit forsvar er krænket.

Underkastes spørgsmålet prøvelse ved kassationsanke, skal nødvendigheden og betydningen af et bevis ikke blot vurderes under hen-syn til dettes konkrete beskaffenhed og formål på det tidspunkt, hvor beviset antages eller afvises. Der skal ligeledes foretages en vurdering af øvrige beviser, som er fremlagt under hovedforhandlingen, og af den beslutning, som retten skal træffe vedrørende afvist bevisførelse. Med andre ord kan indsigelsen kun tages til følge, hvis bevisførelsen ud fra de konkrete forhold i sagen, således som denne er forelagt, ville kunne antages at ændre sagens udfald. I modsat fald ville der ikke være grundlag for at hæve sagen og lade denne gå om.

2. I den foreliggende sag var beviset ikke nødvendigt. Selv hvis de danske myndigheder på et tidspunkt skulle have ønsket at etablere et samarbejde med appellantens, har hans tilslutning til en terrororganisa-

tion at gøre med andre forhold, som ikke direkte er betinget af den nævnte oplysning.

Det må under alle omstændigheder tages i betragtning, at selv om appellanten ikke har været retsforfulgt i Danmark, er det de danske myndigheder, som uden at nævne noget som helst om et samarbejde med ham advarer det spanske politi om, at han kunne tænkes at udgøre en national sikkerhedsrisiko efter terrorlovgivningen, hvilket ikke ville give mening, hvis appellanten på nogen måde var en af de personer, der samarbejdede med de nævnte myndigheder i bekæmpelsen af ter-ror. Desuden lægges der i den indankede dom vægt på forklaring afgivet af civilgardist ID-nr. 2, rapportansvarlig i sagen, som erklærer, at det danske politi som svar på hans henvendelser hele tiden har benægtet eksistensen af et samarbejde.

Desuden er det ud fra appellantens egne forklaringer i sagen muligt at holde hans kriminelle adfærd adskilt fra hans kontakt med de danske myndigheder. Han siger nemlig selv i sin indenretlige forklaring, som på nogle punkter er i modstrid med hans forklaring under forundersøgelsen, at det var hans egen beslutning at rejse til Syrien, at han først kontaktede politiet ved tilbagekomsten, at politiet foreslog ham at tage til Syrien som spion, hvilket han nægtede, og at politiet i 2015 afbrød samarbejdet.

Ud fra den pådømte adfærd, som har fundet sted fra 2012 til 2017, er det således ikke påkrævet at godtgøre et angiveligt præcist samarbejde med det danske politi, der ikke, selv hvis det kunne påvises, ville mindske betydningen af de øvrige erklærede og påviste forhold, som bekræfter hans tilslutning til terrororganisationen.

Kassationsgrunden tages således ikke til følge.

II.- I den tredje kassationsgrund, angivet med bogstav D, anføres det med henvisning til § 849.2 i Lov om Strafferetspleje, at der er sket fejl ved vurdering af beviset, og som dokumentation anføres sider fra den danske journalist Vidne 1's bog, der indgår i sagens akter. I dommen tillægges disse sider ingen beviskraft.

For at en kassationsgrund kan tages til følge, har nærværende afdeling i sin retspraksis stillet følgende krav: 1) Den skal støtte sig på et egentligt dokumentbevis og ikke bevise af anden art, såsom personlige bevismidler, selv om disse måtte være fremlagt i sagen; 2) beviset skal kunne dokumentere fejl i en oplysning eller et faktisk eller materielt forhold i den indankede dom ved hjælp af sin egen direkte beviskraft, hvilket vil sige uden at skulle suppleres af øvrige beviser, formodninger eller kompleks argumentation; 3) den af dokumentbeviset godtgjorte oplysning må ikke være i modstrid med andre bevisdele, idet det i så fald ikke er et spørgsmål om en fejl, men om en vurdering, som tilkommer retten; og 4) den således dokumenterede modstridende oplysning skal være af betydning, for så vidt som den skal besidde beviskraft til at kunne ændre dele af afgørelsen, og hvis den vedrører faktiske forhold uden sådan beviskraft, kan kassationsgrunden ikke tage til følge, eftersom kassationsanken, hvilket nærværende afdeling gentagne gange har udtalt, er rettet mod afgørelsen og ikke mod argumenter vedrørende sagens baggrund eller retsgrundlag, som ikke er egnet til at påvirke afgørelsen.

Følgelig kan denne kassationsgrund ikke give anledning til en fornyet vurdering af det samlede dokumentbevis eller i den forbindelse en

antagelse af øvrige argumenter, som måtte føre til andre konklusioner, end hvad der er anført i dommens fremstilling af de faktisk påviste forhold, men kan blot tjene til berigtigelse af denne fremstilling ved at tilføje et forhold, som retten fejlagtigt undlod at anføre som et påvist forhold, der uomtvisteligt fremgår af det angivne dokument, eller til udelukkelse af et forhold, som retten fejlagtigt har anført som bevist, efter-som det lige så uomtvisteligt fremgår af det af appellanten påberåbte dokument, at dette forhold ikke foreligger.

2. Den af appellanten anførte dokumentation i form af bogsider indeholder angiveligt hans udtalelser til journalisten i 2012, og siden i 2014, om sine rejser til Syrien. Dette er retten ikke uvidende om, men det lægges med rette til grund, at udtalelserne, selv om de måtte være fremsat, ikke kan påvises at være i overensstemmelse med de faktiske forhold, og der foreligger således en fejl fra rettens side, da indholdet af udtalelserne ikke er medtaget under de påviste forhold. Det benægtes i den indankede dom ikke, at appellanten har fremsat de pågældende udtalelser, eller at de har det anførte indhold, men det afvises, at udtalelserne i sig selv indebærer, at de er i overensstemmelse med de faktiske forhold, så meget mere som der foreligger omfattende dokumentation for det modsatte. Der er altså på ingen måde tale om egentligt dokumentbevis, men blot om et personligt bevismiddel, i hvilket appellanten på den ene side beretter om nogle forhold, og journalisten på den anden side bekræfter at have hørt ham berette derom. At beretningen er aflagt, er dog i intet af de to tilfælde ensbetydende med, at den er i overensstemmelse med sandheden.

Kassationsgrunden kan således ikke tages til følge.

III.- I grund nr. 1 og 2, som appellanten kalder A og F, påberåbes en krænkelse af uskyldsformodningen, i den første i medfør af § 852 i Lov om Strafferetspleje og i den anden med henvisning til samme lovs § 849.1, idet man påberåber sig overtrædelse af Straffelovens §§ 571 og 572.2. I grund nr. 1 henvises der ud over generelle betragtninger til begrundelserne i grund nr. to. Han erkender, at han rejste til Syrien, men han gjorde det for at kæmpe for sit folk i borgerkrigen mod Præsidents regime. Han benægter, at der foreligger beviser for hans medlemskab af DAESH og gennemgår de forhold, som anses for beviste, ved at bedømme beviserne helt anderledes og i modstrid med dommen.

1. Den i den spanske forfatnings § 24 anerkendte ret til uskyldsformodning indebærer, at en tiltalt for en lovovertrædelse eller forseelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld i medfør af loven og dermed efter en retfærdig rettergang er bevist (artikel 11 i Den Universelle Menneskerettighedserklæring, artikel 6.2 i Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder og artikel 14.2 i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder), hvilket forudsætter, at der er foretaget bevisførelse i overensstemmelse med forfatningens og lovgivningens bestemmelser, og at denne dermed er gyldig, at indholdet i denne, når det bedømmes på rationel vis efter logikkens regler, pragmatiske principper og videnskabelig ekspertise, er tilstrækkeligt til at afkræfte forhåndsformodningen og gøre det muligt for retten at nå frem til en objektiv vished, forstået som alment acceptabel, om realiteten af de stedfundne forhold og tiltaltes

deltagelse heri, således at disse på grundlag af denne vished kan anses for beviste og eventuel rimelig tvivl kan udelukkes. Den i en kassationsanke liggende kontrol sigter mod at efterprøve dette samt bevisets gyldighed og kraft og den rationelle bedømmelse heraf, uden at dette indebærer endnu en mulighed for atter at bedømme bevismaterialet, og det er således ikke muligt for kassationsretten, som ikke har overværet den personlige bevisførelse ved Centraldomstolen, at ændre bedømmelsen heraf ved den foregående instans.

Det drejer sig således ikke om at sammenligne den af den foregående instans foretagne bevisbedømmelse med den af appellanten fremførte, eller med nogen anden, men om i snævrere forstand for det første at efterprøve den anvendte bevisførelses medholdelighed, det vil sige dens overensstemmelse med forfatningen og lovene, og for det andet, bevisbegrundelsens rationalitet. Denne fremgangsmåde ved prøvning af rationaliteten betyder ikke, at ankeinstansen kan foretage en ny bedømmelse af den bevisførelse, som den ikke har overværet, og ganske særligt den personlige bevisførelse. Det drejer sig alene om at efterprøve, om den foregående instans har holdt sig til logikkens regler, ikke uberettiget har underkendt pragmatiske principper og ikke har set bort fra videnskabelig ekspertise, og at dens bedømmelse af beviserne følger ikke har været klart fejlagtig, absurd, vilkårlig eller fuldstændig inkonsekvent.

Ved kassationsanke i sager, hvor der efter ændringen ifølge Lov nr. 41/2015 foreligger en appel forud for kassationen, ligesom ved ankesager ført i henhold til Rammelov om Nævningeting, er den af nævningene foretagne og af retsformanden ved rettens dom udmøntede bevisbedømmelse allerede blevet prøvet af Højesteret ved afgørelsen af anken, hvor de førnævnte efterprøvningskrav skal være iværksat. Der er følgelig på disse punkter allerede sket opfyldelse af kravet i artikel 14.5 i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, for så vidt som det anerkendes, at enhver, der er kendt skyldig i en lovovertrædelse, har ret til at få sin domfældelse og straf prøvet ved en højere ret.

Desuden er den ved kassationsanke indbragte dom afsagt af den regionale højesteret, som ikke har overværet bevisførelsen og følgelig ikke har haft adgang til den bevisumiddelbarhed, som har været til rådighed for nævningetinget.

Set i dette perspektiv kommer den kontrol, som tilkommer Højesteret ved påberåbelse af krænkelser af uskyldsformodningen, konkret til udtryk i en faktisk prøvelse af, om appelrettens svar har været rationelt og har respekteret Forfatningsdomstolens og Højesterets anden afdelings doktrin om prøvelsens omfang, begrundelsen og bevisernes gyldighed. Alt i alt er der tale om fire punkter: a) for det første, om den regionale højesteret ved sin prøvelse af nævningetingets afgørelse har holdt sig inden for sine prøvelsesgrænser; b) for det andet, om der har fundet korrekt anvendelse sted af nærværende afdelings og Forfatningsdomstolens doktrin om, at bevisbedømmelsen skal begrundes, både når der træffes afgørelse om eventuel klage over manglende begrundelse, og når egne beslutninger begrundes; c) for det tredje, om instansen har respekteret nærværende afdelings og Forfatningsdomstolens doktrin om garantier og regler for bevisers tilvejebringelse og for bevisførelse med henblik på at fastslå deres gyldighed som tiltalepunkter; d) for det fjerde, om appelretten har afgjort appellansens anbringelse.

gelder om beviser rationelt, det vil sige i overensstemmelse med logik-kens regler, pragmatiske principper og videnskabelig ekspertise.

2. Spørgsmålet om, hvorvidt beviser mod tiltalte gør det muligt at betragte uskyldsformodningen som svækket ved at anse forholdene i sagsfremstillingen for beviste blev rejst i appellen og udtrykkeligt afgjort i dommen, hvor appellants anbringende afvises med velunderbygget begrundelse.

Appellanten benægter for det første, at det kan accepteres, at han, da han i 2012 rejste til Syrien, sluttede sig til DAESH, eftersom han, ud over altid at have givet udtryk for, at formålet med hans rejse var at indgå i den såkaldte Khataib Al Imam-brigade, der havde til formål at kæmpe mod ISIS eller DAESH, aldrig kunne have tilsluttet sig dem i 2012, da denne organisation ikke var til stede i Syrien på det tidspunkt, men først i april 2013.

For det andet påpeger han, at de billeder, hvor han ses med et bestemt flag eller med fingrene former et tegn, som kan henføres til DA-ESH, ikke beviser hans medlemskab heraf, da begge disse tegn anvendes af muslimer i andre forbindelser, omend han erkender, at terrororganisationen med tiden gjorde flaget til sit.

For det tredje benægter han eksistensen af beviser på, at han skulle have deltaget i slaget om lufthavnen i Raqqa i august 2014, da det eneste bevis mod ham her er hans bror Person 3's forklaring til politiet, som denne ikke vedkender sig i retten.

For det fjerde benægter han ligeledes, at det kan anses for bevist, at han under sit sidste ophold i Spanien forsøgte at anskaffe skydevåben.

For det femte afviser han, at der foreligger beviser for, at han skulle have udført finansierings- og støtteaktioner til fordel for kombattanter i Syrien.

Endelig benægter han, at der findes bevismidler af subjektiv art, eftersom hans hensigt om at tilslutte sig DAESH ikke kan påvises.

Hvad angår de af appellanten i begrundelsen fremførte forskellige faktiske aspekter, skal det indledningsvis anføres, at disse i den indankede dom anses som beviser for hans medlemskab af terrororganisationen DAESH/ISIS, men ikke som de eneste, idet der for det første som anført nedenfor ville være tilstrækkelige beviser, selv hvis man så bort fra et af disse; og for det andet kan der ikke foretages en bedømmelse heraf uafhængigt af de øvrige beviser, som af den foregående instans er bedømt med begrundelser, som bekræftes i ankedommen.

Af særlig betydning er her de oplysninger, der er fundet på hans mobiltelefoner, samt dokumentbevis, som begge er undersøgt grundigt i den indankede dom og som gør det muligt at anse det for bevist, at han, da han kom tilbage, havde oprettet en "Facebookprofil og en Youtube kanal, hvor han over for et stort antal personer i sin bekendtskabskreds og familie konstant propagerede for den nævnte terrororganisationens virksomhed ved at udbrede og forherlige organisationens postulater, dens ledere og dens kriminelle handlinger".

Som det fremgår af ovenstående, havde han ikke blot tilsluttet sig DAESH's postulater, men også viderebragt dem til andre. Dette ses af, at han indoktrinerede andre ved at sende links til videoer, som alle var produceret af terrororganisationen og kunne føres tilbage til denne. Det fremgår af de udførte ekspertundersøgelser, at det altid var appellanten, der sendte alle disse links til Islamisk Stats videoer til sin bekendt-

skabskreds, og ikke omvendt. Det overordnede indhold af hver enkelt video er beskrevet i dommen.

I dommen nævnes videoer, meddelelser, billeder, chats og andre filer fra hans mobiltelefoner, hvor der visse steder dukker særligt betydningsfulde oplysninger op. Der er for eksempel samtaler, hvor der pro-paganderes for tilslutning til Islamisk Stat, og modtagerne får links fra Tor-nettet til en fil med terrorvideoer af jihadistisk tilsnit fremstillet af DAESH's medieproduktionsselskab. I chat nr. 119 taler han den 4.7.2017 med en person om en pengeforsendelse, og da appellanten fortæller denne, der er identificeret som Person 16, at han vil gennemføre betalingen den følgende dag, siger hans samtalepartner: "Allah give jer styrke, og jihad med penge er bedre end jihad med våben", hvortil appellanten svarer: "Måtte Allah tage imod det, det er det, der tæller". I chat nr. 128, en samtale ført den 29. juni 2016 på Whatsapp med en kvinde ved navn Person 11, som på daværende tidspunkt var hans kæreste, udtrykker han i samtalens løb sin støtte til Islamisk Stat og sin enighed med denne, samtidig med at han retfærdiggør attentatet i Istanbul med disse ord: "ISIS indtil døden" og sender hende et fotografi, hvor appellanten ses på baggrund af et ISIS-flag med et skydevåben i den ene hånd og med den anden laver et enheds- eller tawhid-tegn og siger til hende "kun dette er sandheden".

Alle disse aktiviteter, hvor appellanten demonstrerer sin tilknytning til DAESH, skal ses i sammenhæng med både hans forskellige rejser til Syrien og med de øvrige forhold, som anses for bevist, og hvis kriminelle indhold benægtes af appellanten. Hvad angår påstanden om, at DAESH ikke var til stede i Syrien i 2012, anses det for bevist, at "han rejste til Syrien ved op til tre lejligheder (en gang om året) fra 2012 til 2014 for at kæmpe for de væbnede grupper, som var forløbere for den, som fra 2014 fik navnet Islamisk Stat". Det er forklaret i dommen, hvor det i vidneforklaringer afgivet af civilgardister præciseres, at "de medlemmer af denne terrororganisation har været i Syrien siden 2011, hvor Præsident introducerede den. De var der altså allerede i 2011, selv om de i 2013 fik større gennemslagskraft og fodfæste. Organisationen var følgelig i området fra 2011, først repræsenteret ved Islamisk Stat i Irak og siden ved Islamisk Stat i Irak og Levanten". En tilslutning til disse oprindelige grupper var således i sig selv ensbetydende med en tilknytning til kimen til det, der senere udviklede sig til DAESH/ISIS. Der foreligger således ikke en manglende overensstemmelse i dommen.

Hvad angår brugen af flaget, var det muligvis i begyndelsen ikke kun DAESH's flag, men organisationen endte i hvert fald med at overtage det som sit eget, og der skulle således gå et stykke tid, før dens medlemmer begyndte at bruge det. Appellantens brug af flaget kan ikke adskilles fra de øvrige bevismidler, som knytter ham til organisationen. Det samme kan siges om hans brug af enhedstegnet.

Med hensyn til hans forsæt til at anskaffe skydevåben støtter retten sig på en telefonsamtale ført efter appellants anholdelse den 1. juli 2017 mellem appellants bror Person 3 og deres mor, hvori først-nævnte omtaler appellants hensigt om at købe våben, selv om det endte med at han ikke fik det gjort.

Hvad angår gennemførelsen af finansierings- og støtteaktiviteter til kombattanter i Syrien omtales i dommen telefonsamtaler med andre personer, som beder om penge til reparation af køretøjer, der var be-

skadiget i kamp eller som bruges til kørsel til krigszonen, hvilket appel-lanten indvilliger i.

Endelig er det rigtigt, som appellanten hævder, at der med hensyn til deltagelsen i slaget ved lufthavnen i Raqqa ikke findes tilstrækkelige beviser eftersom det eneste foreliggende bevis er hans bror Person 3's forklaring til politiet, som han siden berigtigede i retten, og som i hen-hold til nærværende afdelings doktrin ikke kan anvendes som bevis mod ham, da den ikke er afgivet for en retlig myndighed med de deraf følgende garantier. Men utilstrækkeligheden ved dette bevis svækker i alle tilfælde ikke værdien af de øvrige bevismidler, som er undersøgt i dommen.

Hvad angår de forelagte bevismidler af subjektiv art, hensigten om at blive en del af DAESH og appellantens kendskab til rækkevidden af hans handlinger, fremgår dette ganske klart af telefonsamtalerne og af de forskellige chats, der er refereret i dommen, samt af dokumentbevi-set.

Det fremgår således af appeldommen, at der har foreligget tilstrækkeligt bevis mod tiltalte, hvorfor begrundelsen afvises.”

Det fremgår af sagen, at den spanske forfatningsdomstol den 8. november 2019 afviste at behandle Sagsøgers anke af den spanske højesterets dom af 17. maj 2019.

I brev af 3. december 2019 anmodede advokat Vidne 6 om indsigt i samtlige oplysninger, som Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) var i besiddelse af eller på anden måde måtte have adgang til vedrørende Sagsøger, herunder dokumenter, tilførsler til registre mv., subsidiært at FE bekræftede at ”have været i dialog med [Sagsøger] vedrørende hans udlandsrejser” og ”bekræfte (eller afkræfte)”, at FE havde været involveret i pengeoverførsler til Sagsøger. Advokat Vidne 6 anførte bl.a. og med henvisning til retsplejelovens § 96, stk. 2, at FE efter § 9, stk. 2, i lov om Forsvarets Efterretningstjeneste burde udlevere de omhandlede oplysninger.

I brev af samme dag – den 3. december 2019 – anmodede advokat Vidne 6 Tilsynet med Efterretningstjenesterne om at indlede en undersøgelse af PET's og FE's behandling af oplysninger vedrørende Sagsøger. Tilsy-net blev også anmodet om at pålægge efterretningstjenesterne at udlevere op-lysninger om Sagsøger i tjenesternes besiddelse, subsidiært alene de op-lysninger, som måtte være nødvendige for at bekræfte, at der mellem efterret-ningstjenesterne og Sagsøger ”har været et samarbejde/en dialog om-handlende [Sagsøgers] udlandsrejser, og at der i forbindelse hermed er sket pengeoverførsler til [Sagsøger, herunder i 2013 og 2014.”

Den 12. januar 2020 bragte Medie 2 en artikel med overskriften ”Titel 1”. Med henvisning til oplysninger fra anonyme kilder ”med dyb indsigt i den konkrete sag” skrev Medie 2, at Sagsøger i december 2012 blev

rekrutteret af PET og af efterretningstjenesten udsendt til Syrien for at levere informationer om danske statsborgere i krigszonen, at Sagsøger i november 2013 overgik til FE, og at FE – efter at have givet Sagsøger taktisk træning af militære efterretningsfolk – igen blev sendt til grænseområdet mellem Syrien og Tyrkiet med besked om at skaffe viden om danske statsborgere, der tilsluttede sig jihadistiske grupper. Medie 2 skrev endvidere bl.a., at Sagsøger blev betalt af efterretningstjenesterne, idet han – ud over pengeoverførslerne den 21. maj 2013 og den 17. maj 2014 – modtog mellem 7.000 og 10.000 kr. om måneden samt en bonus på 25.000 kr. efter hver rejse.

Sagsøger har under sagen fremlagt en lang række andre artikler fra bl.a. Medie 2 og Medie 1 samt boguddrag.

Det fremgår af sagen, at Rigsadvokaten den 17. februar 2020 modtog en anmodning fra advokat Vidne 6 om, at Sagsøger blev overført til Danmark til fuldbyrdelse af den straf, han var idømt i Spanien. Det fremgår også, at det i anmodningen blev oplyst, at den spanske straffesag var blevet behandlet i tre instanser, hvorefter den spanske forfatningsdomstol havde afvist at tage sagen under yderligere appelbehandling.

Det fremgår endvidere, at Rigsadvokaten den 20. februar 2020 sendte en anmodning til de spanske myndigheder om at indlede en overførselssag.

I april 2020 indgav advokat Vidne 6 på vegne af Sagsøger en klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol mod Spanien og Danmark. Det hedder i klagen bl.a.:

”E. Redegørelse for sagens omstændigheder

SAGENS HOVEDPUNKTER:

A) Nærværende klage omhandler den danske statsborger Sagsøger, født i Danmark den Dato 1989. Sagsøger er i Spanien idømt 8 års fængsel for at have tilsluttet sig en terrororganisation i Syrien. Aktuelt afsoner Sagsøger denne fængselsstraf i et fængsel i Spanien. Under sagens efterforskning og retlige behandling har Sagsøger forklaret at danske myndigheder har haft kendskab til hans aktiviteter i Syrien, og at hans aktiviteter er sket på baggrund af et samarbejde med de danske efterretningstjenester Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Med henblik på at under støtte Sagsøgers forklaring herom og belyse dette samarbejde, har Sagsøger og hans spanske forsvarer fremsat anmodning om bevisførelse desangående, hvilken bevisførelse de spanske domstole gentagne gange har afvist. På baggrund heraf gøres det i denne klage for det første gældende, at Spanien har overtrådt Den Europæiske Menneskerettigheds artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang.

B) Af de spanske afgørelser fremgår det, at Danmark har haft indflydelse på anholdelsen af Sagsøger, og at der undervejs i sagens efterforskning har været kontakt til danske myndigheder. De danske myndighe-

ders ageren i sagen har medført dels at de spanske domstole jf. ovenfor har afvist den af Sagsøger og hans advokat ønskede bevisførelse, dels at man i afgørelsen ikke finder grundlag for at tro på Sagsøgers forklaring om samarbejdet med de danske efterretningsmyndigheder. På baggrund heraf gøres det i nærværende klage gældende, at Danmark med sin ageren har medvirket til den overtrædelse af artikel 6, der er sket under sagens behandling i Spanien.

C) Under sagens hovedforhandling, som foregik mundtligt i 1. instans, fik Sagsøger stillet en Svensk tolk til rådighed, der således tolkede fra Spansk til Svensk over for Sagsøger. Sagsøger meddelte ved retsmødets start, at han havde svært ved at forstå tolken, da Sagsøger kun i meget begrænset omfang forstod Svensk og slet ikke talte Svensk. Som følge heraf valgte tolken, med rettens tilladelse, i stedet at tale engelsk til og med Sagsøger under hele hovedforhandlingen - herunder i forbindelse med Sagsøgers egen forklaring. Øvrige hovedforhandlinger under ap-pelsagsbehandlingen er foregået skriftligt/uden afhøringer. Sagsøger har således på intet tidspunkt under hovedforhandlingen fået stillet en dansk tolk til rådighed. Som følge heraf gøres det i nærværende klage gældende, at Spanien har overtrådt artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang.

SAGSFREMSTILLING:

1. I sommeren 2017 opholdt Sagsøger sig i sammen med sin bror, Person 3, i Spanien. Ifølge Sagsøgers egne oplysninger var han sammen med sin bror taget til Spanien for at lægge afstand til nogle personer, han frygtede i Danmark. Under opholdet i Spanien skiftede de derfor flere gange opholdssted. Endvidere havde Dansk Politi, ifølge oplysninger i de i Spanien afsagte domme, oprettet en registrering i Schengen-Informationssystemet (SIS) mod Sagsøger og/eller hans bror under henvisning til, at han/de udgjorde en mulig fare for national sikkerhed. Som følge heraf valgte spansk politi den 30. juni 2017 at anholde de to brødre.

2. I forbindelse med politiets videre undersøgelser af Sagsøger, herunder en gennemgang af hans telefon, kunne spansk politi konstatere, at Sagsøger tidligere havde opholdt sig i, og havde relation til, Syrien. Sagsøger afgav indledningsvis en forklaring til politiet i forbindelse med sin anholdelse. Afhøringen foregik på gebrokket engelsk uden tilstedeværelse af en tolk. Få dage efter sin anholdelse blev Sagsøger fremstillet i grundlovsforhør (bilag 1), hvor han afgav forklaring, og allerede her fortalte om baggrunden for sin rejse til Syrien, herunder om samarbejdet med Politiets Efterretningstjeneste - PET og at de kendte til hans første rejse til Syrien i 2012, som han efter hjemkomsten afgav forklaring til dem om. Han forklarede endvidere, at han havde modtaget betaling for sit arbejde af efterretningstjenesterne. Han opfordrede endvidere under grundlovsforhøret de spanske myndigheder til at tage kontakt til efterretningstjenesterne for at få oplysningerne bekræftet. Til stede under grundlovsforhøret var en tolk i sproget arabisk (algerisk dialekt). Sagsøgers familie kommer oprindeligt fra Syrien, og han taler og forstår derfor noget arabisk (syrisk-dialekt). Sagsøgers modersmål er dog dansk, og han forstår kun i begrænset omfang andre arabiske dialekter end syrisk. Tolkningen voldte ham derfor vanskeligheder. 3. Sagsøger havde på dette tidlige tidspunkt en forventning om, at danske myndigheder/efterretningstjenester ville sørge for, at sagens rette omstændigheder ville blive åbenbaret for de spanske myndigheder, og

at han som følge heraf ville blive løsladt, så han kunne rejse hjem til Danmark. Det skete imidlertid aldrig. 4. Efter yderligere efterforskning rejste den spanske anklagemyndighed den 25. april 2018 tiltale mod Sagsøger, hvor han blev tiltalt for at have tilsluttet sig en terrororganisation (se bilag 2). Som en del af tiltalen mod ham indgik blandt andet to specifikke pengeoverførsler fra Western Union (se tiltalepunkt F). De strafbare handlinger, som Sagsøger tiltales for under dette punkt, er således modtagelsen af 3.293,96 \$ den 21. maj 2013 og 2.659,76 \$ den 17. maj 2014. Af efterforskningsmateriale i sagen fremgår to dansk-klingede navne, som afsendere af penge, henholdsvis "Person 1" og "Person 2" (se bilag 3). 5. Mellem grundlovsforhøret og hovedforhandlingen har politiet ikke foretaget eller søgt at foretage nogen yderligere afhøring af Sagsøger. Både under sagens efterforskning og siden i forbindelse med sagens behandling i 1. instans anmodede Sagsøger og hans spanske forsvarer advokat Vidne 7 imidlertid om, at der blev iværksat efterforskning/bevisindhentning og bevisførelse i form af indhentelse af oplysninger fra de danske myndigheder om 1) strafferetlige og efterforskningsmæssige akter til belysning af Sagsøgers rejser/aktiviteter i Syrien og eventuelle involvering i terror i denne forbindelse, samt 2) oplysninger vedrørende det samarbejde, som Sagsøger havde med PET og FE om sine aktiviteter i Syrien. Både under sagens efterforskning og under sagens behandling i 1. instans blev denne anmodning om bevisindhentning og bevisførelse afslået som overflødig/irrelevant. 6. Forud for hovedforhandlingen i 1. instans blev Sagsøger tilbudt, at han kunne få sin sag afgjort som en tilståelsessag og dermed "nøjes" med en straf på 5 års fængsel. Dette afslog han. 7. Ved hovedforhandlingen i 1. instans deltog en Svensk tolk, der ikke talte dansk. Hovedforhandlingen blev optaget på video, og det fremgår heraf, at Sagsøger på hovedforhandlingens første dag oplyser retten om, at han ikke forstår den tilstedeværende tolk, da tolken taler svensk og ikke dansk. Som et forsøg på at løse problemet valgte tolken at tale engelsk i stedet for svensk, således at tolken herefter oversatte fra spansk til engelsk, og således at Sagsøger herefter også svarede på engelsk. Som anført ovenfor er Sagsøgers modersmål dansk. Hans engelskkundskaber er begrænset til almindeligt basis-/turistniveau, og udover den undervisning, han har fået i folkeskolen, har han ikke modtaget nogen undervisning i engelsk. Så vidt vides, havde den anvendte tolk ej heller nogen særlige kompetencer i engelsk. 8. Sagsøger har i forbindelse med udarbejdelsen af denne klage oplyst, at det var hans indtryk, at der var meget, der ikke blev oversat, og at meget af det, der blev oversat, skete i overordnet referatform, ligesom det var meget vanskeligt for ham at udtrykke sig, fordi det foregik på engelsk. Idet han ikke var bekendt med, hvilke rettigheder han havde i relation til tolkning, og idet han havde en forventning om at blive frifundet, gjorde han ikke yderligere indsigelser mod tolkningen. 9. Under hovedforhandlingen gentog Sagsøger, at han havde et samarbejde med danske efterretningstjenester. Til en vis grad nedtonede han dog her samarbejdets reelle omfang og karakter. Dette skyldtes dels, at retsmødet var offentligt og med stor bevågenhed, hvorfor han frygtede de mulige konsekvenser en offentlig forklaring om samarbejdet ville medføre for ham og hans familie, fra det miljø han havde opereret i. Dertil kommer, at han havde måtte sande, at de danske myndigheder

endnu ikke - på trods at hans detaljerede forklaring til de spanske myndigheder under grundlovsforhøret - var kommet ham til undsætning i den situation, han nu sad i. Hans håb og forventning var således, at hans tidligere oplysninger og sagens øvrige omstændigheder i øvrigt ville føre til, at der enten ville ske frifindelse, eller at der ville ske indhentning af de relevante beviser fra Danmark, sådan som han sammen med sin forsvarer havde anmodet om.

10. Under sagens behandling i retten blev der blandt andet afgivet forklaring af en polititjenestemand (vidnet ID-nr. 3), som ifølge dommen forklarede, at vidnet havde oplyst de danske myndigheder om anholdelsen af Sagsøger, og at dansk politi ikke på noget tidspunkt til ham havde bekræftet/oplyst om et samarbejde mellem dem og Sagsøger.

11. Et andet vidne (vidnet ID-nr. 4), som også var involveret i spansk politis underretning af de danske myndigheder om anholdelsen af Sagsøger, oplyste ligeledes, at de danske myndigheder ikke over for ham i den forbindelse tilkendegav noget om, at der mellem dem og Sagsøger havde været et samarbejde.

12. Den 29. juni 2018 blev der afsagt dom i sagen. Sagsøger blev fundet skyldig og idømt 8 års fængsel (se bilag 4).

13. Sammen med sin forsvarer appellerede Sagsøger denne afgørelse og fremsendte i den forbindelse processkrift af 18. juli 2018 (bilag 5). Af processkriftet fremgår det, at Sagsøger og hans forsvarer blandt andet gjorde gældende, at det var retsstridigt at afskære Sagsøger fra den bevisførelse, de havde anmodet om, og som relaterer sig til samarbejdet med de danske efterretningstjenester. Under den skriftlige appel gjorde Sagsøger og hans forsvarer således gældende, at afgørelsen i 1. instans skulle omgøres, og henviste til støtte herfor blandt andet til, at der var sket en krænkelse af Sagsøgers grundlæggende rettigheder ved, at man før og under 1. instans-behandlingen havde afslået forsvarets bevisanmodning som beskrevet ovenfor. Til støtte herfor anførte de bl.a., at den anmodede bevisførelse på afgørende måde 1) ville kunne bidrage til forståelsen af, på hvilken baggrund og med hvilket formål, Sagsøger på ny tog til Syrien efter sin første rejse dertil i 2012, 2) ville kunne forklare, hvorfor Sagsøger ikke i Danmark er retsforfulgt for de handlinger, han i Spanien er blevet retsforfulgt for, 3) ville kunne bevise fra hvem og på hvilken baggrund, de i anklageskriftet nævnte pengebeløb er sendt til Sagsøger, 4) ville kunne bidrage til at fastlægge Sagsøgers tilstedeværelse på visse sociale medier. På baggrund heraf gentog Sagsøger og hans forsvarer derfor anmodningen om bevisførelsen for appelretten. 14. Appelsagen blev behandlet skriftligt, og den 23. november 2018 blev der afsagt dom (bilag 6). Af dommen fremgår det, at afgørelsen i 1. instans stadfæstes. Appelretten fandt ikke, at der var sket en krænkelse ved, at bevisanmodningen var blevet afslået, og fandt heller ikke anledning til at imødekomme bevisanmodningen under appelsagen. Som begrundelse herfor henviste de til afgørelsen i 1. instans om manglende relevans, samt til at Sagsøger efter deres opfattelse på nogle punkter havde afgivet divergerende forklaringer, hvilket de mente havde betydning for vurderingen af relevansen af anmodningen. Appelinstanten anførte endvidere, at det bevismateriale som ønskes indhentet og/eller bevisanmodningen som helhed, var af tvivlsom karakter. 15. Sammen med sin forsvarer appellerede Sagsøger også denne dom, og fremsendte i forbindelse hermed nyt processkrift af 2. januar 2019

(bilag [ulæseligt]). Af dette processkrift fremgår det bl.a. at forsvaret på ny gør gældende, at der er sket en krænkelse af Sagsøgers grundlæggende rettigheder ved af afslå ham adgangen til den bevisførelse, som han har anmodet om og argumenterne til støtte herfor fra processkriftet forud for første appelsag gentages. Specifikt til appelrettens bemærkning om, at bevisanmodningen/bevismaterialet, som ønskes indhentet, er af tvivlsom karakter anfører forsvaret, at alle de oplysninger, som ønskes indhentet, vedrører konkrete faktiske omstændigheder, og er af afgørende betydning for forsvaret af Sagsøger og det grundlag, retten skal træffe afgørelse på baggrund af.

16. Også denne 2. appelsag blev behandlet uden yderligere bevisførelse, og den 17. maj 2019 blev der afsagt dom (bilag 8). Dommen stadfæstede på ny de tidligere afgørelser, hvorefter Sagsøger blev fundet skyldig og straffet med 8 års fængsel. Det fremgår af dommen, at man anerkender, at retten til at føre bevis er en grundlæggende ret også efter Den Euro-pæiske

Menneskerettighedskonventions artikel 6, men at bevis kan af-skæres, hvis ikke vedkommende, der ønsker beviset ført, kan godtgøre relevansen af beviset.

Konkret i relation til sagen konkluderer appelretten, at Sagsøger ikke har godtgjort relevansen. Til støtte herfor anfører retten bl.a., at det ville være meningsløst, at Danmark havde foretaget SIS-registreringen, hvis de samtidig havde eller havde haft et samarbejde med Sagsøger, som forklaret af ham.

Endvidere lægger de vægt på, at vidnet ID-nr. 2 (som nævnt ovenfor) under førstebehandlingen af sagen forklarede, at danske myndigheder, som han var i kontakt med, havde afvist - eller i hvert fald ikke i den forbindelse over for ham havde bekræftet - et sådant samarbejde. Endelig henviser retten til Sagsøgers egne forklaringer, og anfører, at det ud fra hans forklaring ikke findes nødvendigt at forholde sig til hans anbringende om samarbejdet med danske myndigheder for at tage stilling til hans skyld. 17. Sammen med sin forsvarer forsøger Sagsøger at indbringe denne afgørelse for den spanske forfatningsdomstol, og fremsender i den forbindelse nyt processkrift af 3. juli 2019 (bilag 9). Heri gøres det blandt andet på ny gældende, at der er sket en krænkelse af Sagsøgers grundlæggende rettigheder ved at nægte den anmodede bevisførelse. Endvidere bestrides det i processkriftet, som anført af domstolen i seneste afgørelse, at beviset måtte være overflødig, idet det af forsvaret gøres gældende, at beviset ville være af afgørende betydning for bedømmelsen af sagen, og således ville kunne føre til såvel frifindelse, en anden retlig subsumption og/eller en helt anden sanktionsmæssig vurdering.

Ydermere gøres det af forsvaret gældende, at henvisningerne til, hvordan danske myndigheder måtte forventes at ville have handlet, hvis det forholdt sig som påstået af Sagsøger, er spekulationer, og at Danmarks handlemåde kan være begrundet i andre årsager, herunder for eksempel et generelt forbehold og et ønske om videst mulig hemmeligholdelse.

18. Den 8. november 2019 meddelte den spanske forfatningsdomstol afslag på at få sagen behandlet ved forfatningsdomstolen, hvorved Sagsøgers appelmuligheder blev endeligt udtømt (bilag 10).

19. For så vidt angår anbringendet om Danmarks medvirken til overtrædelse af artikel 6, skal ud over ovenstående tillige anføres en række yderligere faktuelle omstændigheder.

20. Som følge af de spanske domstoles løbende afslag på at imødekomme Sagsøgers og hans forsvarers bevisanmodninger, forsøgte disse

egenhændigt på forskellig vis at indhente de relevante oplysninger fra de danske myndigheder. Sagsøgers spanske forsvarer tog blandt andet den 22. marts 2018 til Danmark, og henvendte sig den 23. marts 2018, sammen med Sagsøgers far til FE, PET og Udenrigsministeriet, men in-gen inviterede dem ind og ingen kunne/ville hjælpe (se bilag 20). 21. Endvidere skrev undertegnede, på vegne af Sagsøger, den 13. august 2018 til PET og anmodede om alle relevante oplysninger (bilag 11). Den 16. august 2018 modtog jeg afslag herpå (bilag 12). Den 18. december 2018 anmodede jeg om at få fremsendt specifikke oplysninger relateret til de to pengeoverførsler fra Danmark, som er nævnt ovenfor (bilag 13). Den 8. februar 2019 og den 14. marts 2019 rykkede jeg for svar (bi-lag 14). Den 6. maj 2019 modtog jeg afslag også på dette (bilag 15). Dette afslag påklagede jeg den 8. maj 2019 til Justitsministeriet (bilag 16). Jeg har endnu ikke modtaget noget svar herpå fra Justitsministeriet. 22. Endvidere skrev undertegnede, på vegne af Sagsøger, den 3. december 2019 til FE, hvor jeg tilsvarende redegjorde for problemstillingen og anmodede om relevante oplysninger (bilag 17). Jeg har endnu ikke modtaget noget svar herpå.

23. Også den 3. december 2019 skrev undertegnede endvidere til Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) og bad dem pålægge PET og FE, at udlevere de relevante og nødvendige oplysninger i sagen (bilag 18). Den 7. februar 2020 modtog jeg brev fra TET, hvori de anmodede om, at få fremsendt den spanske dom og anklageskriftet i sagen, hvilket jeg herefter fremsendte den 18. februar 2020 (bilag 21 og 22). Jeg afventer således pt. endeligt svar fra TET.

24. Afslutningsvis henledes opmærksomheden på en række artikler bragt i et af Danmarks største nyhedsmedier, Medie 2, fra januar 2020. Af artiklerne fremgår, at avisen gennem kontakt til en række kil-der med dyb indsigt i sagen vedrørende Sagsøger har kunnet afdække og bekræfte, at det er korrekt som forklaret af Sagsøger, at han har sam-arbejdet med PET og FE, at han har modtaget pengebeløb fra disse, at de har været bekendt med hans tur til Syrien i 2012, og at de har bistået ham og samarbejdet med ham omkring hans yderligere aktiviteter rela-teret til Syrien (se bilag 19 og 20).

F. Erklæring om påstået krænkelse (påståede krænkelser) af Konventionen og/eller Protokollerne og de pågældende argumenter

Påberåbt artikel Forklaring

Artikel 6 Ved at afskære forsvaret fra den ønskede bevisførelse er der sket en krænkelse af Retten til en retfærdig rettergang jf. Konventionens artikel 6. Det gentagne afslag på bevisanmodningen var således i strid med ligebehandlingsprincippet ("equality of arms") og kontradiktionsprincippet. Samtidig har de spanske domstole pålagt forsvaret en urimelig bevisbyrde, som i praksis blev umulig at løfte og som dermed strider mod uskyldsformodningen.

2. Endvidere, har den manglende indhentning af bevis medført, at der ej heller har været foretaget en reel domstolsprøvelse, idet de spanske domstole har været afskåret fra at vurdere sagens nødvendige faktiske omstændigheder.

3. De spanske domstole har konsekvent under hele sagens behandling afvist at imødekomme Sagsøger og hans forsvarers anmodning om bevisindhentning og bevisførelse. Dette uagtet at forsvaret gentagne gange har redegjort for baggrunden for ønsket og relevansen heraf. Anmodningen relaterer sig direkte til den af Sagsøger afgivne forklaring, og direkte til det faktuelle grundlag, domstolene skal bedømme sagen ud fra. Såfremt det ville kunne lægges til grund, at Sagsøger har handlet efter instruks fra, lønnet af og i samarbejde med, danske efterretningstjenester, ville sagens faktum ændres i et sådant omfang, at en helt anden retlig vurdering ville skulle foretages.

Sagsøgers motiv, hans forsæt og hans handlinger i deres helhed skulle bedømmes i et ganske andet lys, og ville føre til et ganske andet resultat end det, der skete.

4. En agent eller lignende, der deltager i et samarbejde, som beskrevet af Sagsøger, har ikke, som andre arbejdstagere, en arbejdskontrakt eller tilsvarende dokument der kan bevise hans opdrag og arbejdsgiver. Det siger sig selv, at sådanne sager af mange årsager er omgivet af størst mulig fortrolighed. Det er derfor også ganske usandsynligt, at en sådan person selv ville kunne bevise, at det forholder sig sådan. Samarbejdet er indrettet på en måde så det sikres, at det netop ikke lader sig afsløre eller dokumentere. Og umuligheden er de facto også illustreret ved de gentagne forgæves forsøg fra Sagsøgers forsvarer og undertegnede på at indhente de relevante oplysninger på egen hånd. Den eneste mulighed en person - her Sagsøger - således har for at underbygge sin forklaring i en sådan situation, er ved indhentelse af oplysninger fra de danske myndigheder, med bistand fra de spanske myndigheder - netop som anmodet om i bevisanmodningen. Ved at blive afskåret herfra har Sagsøger og hans forsvarer derfor lidt et stort retstab, og en reel og stor ulempe under sagen.

5. Sagsøgers retstab og ulemper skal endvidere sammenholdes med politiets og anklagemyndighedens direkte adgang til sådanne myndighedsoplysninger. Spanske myndigheder kan af egen drift - både formelt og uformelt - rette henvendelse til og udveksle oplysninger med danske myndigheder. De spanske myndigheder har jo netop også benyttet sig af denne adgang, idet der ifølge vidneoplysningerne har været en eller anden kontakt med danske myndigheder, hvorunder der angiveligt er tilgået dem nogle oplysninger (eller mangel på samme), ligesom de spanske myndigheder har modtaget SIS-registreringen. Dette viser dels, at de har adgangen til at indhente sådanne oplysninger og endvidere, at de har fundet det relevant at inddrage sådanne oplysninger under sagen,

hvilket støtter forsvarets argument om, at også forsvarets bevisbegæring om samme tema er relevant. Afslaget på bevisbegæringen er derfor et udtryk for manglende ligebehandling ("equality of arms").

6. Når afskæringen af forsvarets bevisanmodning samtidig sammenholdes med den skete bevisførelse, er der endvidere sket en krænkelse af retten til kontradiktion. Den adgang til oplysninger fra de danske myndigheder, som spansk politi- og anklage myndighed har haft, er blandt andet udnyttet ved at føre (indirekte) bevis i sagen mod Sagsøger ("hearsay evidence"). Dette ved at lade de danske oplysninger/svar, blive videreformidlet/genfortalt gennem de to vidner, der hørte svarene (de to polititjenestemænd). Forsvaret har ikke været inddraget i den indledende dialog med de danske myndigheder, og da forsvarets bevisanmodning ikke er imødekommet, har det ikke været muligt for forsvaret at identificere og indkalde relevante myndighedspersoner eller skaffe direkte dokumentbevis omkring de faktuelle forhold omkring dette. Tilbage står således blot de spanske vidners opfattelse af, hvad de danske myndigheder måtte have oplyst eller ikke oplyst. Men ingen ved med sikkerhed, hvad der reelt blev sagt, om det, der blev sagt, var i overensstemmelse med sandheden, om oplysningerne blev givet af personer, der reelt havde indsigt i og kompetence til at svare på spørgsmålene, og/eller om der har været særlige hemmeligholdelseshensyn, der har haft betydning for de afgivne - eller ikke afgivne - oplysninger. Ingen dansk myndighedsperson har afgivet forklaring under vidneansvar.

7. I deres nægtelse af at tillade den ønskede bevisførelse og i deres begrundelse herfor, har de spanske domstole pålagt Sagsøger en urimelig bevisbyrde, han som følge heraf umuligt har kunnet løfte, og som strider mod uskyldsformodningen.

8. De spanske domstole har ud fra ganske få bevisligheder om de spanske myndigheders opfattelse af deres indledende kontakt med de danske myndigheder ("hearsay"), og det faktum, at det er Danmark, der har iværksat SIS-registreringen fortolket Danmarks ageren således, at det må have formodningen imod sig, at der har været et samarbejde som forklaret af Sagsøger. Derved har domstolene ladet det påhvile Sagsøger at bevise, at det forholdt sig som han sagde. Og det skulle han, allerede for at få medhold i sin bevisanmodning. På trods af, at bevisanmodningen jo netop er hans forsøg på at indhente og føre det bevis, man kræver fra ham. Dermed har domstolene umuliggjort det for ham, at bevise de omstændigheder han påberåber sig, og dermed sin uskyld.

9. Dels af egen skyld, dels som følge af Danmarks

Artikel 6, herunder specifikt § 3, litra e

ageren under sagen jf. nedenfor, har Spanien afskåret sig selv fra at foretage en reel prøvelse, idet relevante og afgørende dokumenter og oplysninger, der har været nødvendige for at foretage den retlige prøvelse, ikke er indgået i sagen. Retten til en retfærdig rettergang er derfor også i i denne henseende krænket.

10. Ved ikke at stille en tolk til rådighed på et sprog som Sagsøger i tilstrækkelig og nødvendig grad forstår og kan udtrykke sig på (dansk), men alene en tolk i sproget svensk (under hovedforhandlingen), der pga. forståelsesproblemer i stedet talte engelsk, og en algerisk tolk under grundlovsforhøret, er der sket en krænkelse af konventionens artikel 6. Specifikt henvises til § 3, litra e. Sagsøger har under sagen givet udtryk for tolkeproblemerne, hvilket kan have haft betydning for sagen. Blandt andet kan det have været årsag til de divergenser, domstolene mente, der var mellem Sagsøgers forklaring under grundlovsforhøret og forklaringen under hovedforhandlingen. Dansk er et almindeligt europæisk sprog, og i en sag af en karakter, alvor og kompleksitet, som den foreliggende, må der med rimelighed kunne stilles krav om, at en dansk tolk stilles til rådighed. Navnlig under så afgørende en proces, som hovedforhandlingen, for kun under hovedforhandlingen i første instans havde Sagsøger mulighed for at forklare sig. Ved ikke at stille en dansk tolk til rådighed, og ved ikke at sikre, at Sagsøger fik stillet en tolk til rådighed på et sprog, som han forstod og taler, er der sket en tilsidesættelse af en fundamental og afgørende rettighed jf. art. 6, § 3, litra e.

Artikel 6, specifikt i relation til Danmark

11. Danmark har gennem de danske myndigheders ageren krænket artikel 6 og medvirket til Spaniens krænkelse af artikel 6. Dette idet Danmark har afgivet urigtige oplysninger og/eller fortiet oplysninger af afgørende betydning for sagen og/eller foregivet og ladet efterlade et indtryk hos de spanske myndigheder om, at der ikke havde fundet et samarbejde sted mellem PET, FE og Sagsøger. Dette på trods af, hvad der siden er blevet afdækket af Medie 2 gennem kilder med dyb indsigt i den konkrete sag. Betydningen af Danmarks ageren har været afgørende for de spanske myndigheders afgørelser - både vedrørende den ønskede bevisindhentning og skyldsspørgsmålet. Danmark har haft viden om Sagsøgers situation, men har på trods heraf, undladt at rode bod på forholdene, selvom de kunne have gjort det inden endelig dom jf. bl.a. undertegnede henvendelser. Der påhviler danske myndigheder et særligt ansvar. Dels fordi de har medvirket til at skabe situationen gennem SIS-registreringen. Dels som følge af, at dansk politi- og anklagemyndighed skal være objektive og påse, et strafforfølgning af uskyldige ikke finder sted

Art. 41 - erstatning jf. den danske retsplejelovs § 96, stk. 2.
12. Som følge af de skete krænkelser gøres det gældende, at Sagsøger har krav på passende erstatning jf. artikel 41.”

Klagen til menneskerettighedsdomstolen var bilagt en lang række dokumenter, herunder de spanske domme i straffesagen og Medie 2's artikel af 12. januar 2020.

I skrivelser af 9. juni 2020 til PET og FE anførte advokat Vidne 6, at hans tidligere breve til efterretningstjenesterne var ubesvarede, at han var instrueret i at udtage stævning, som var vedlagt, og at stævning ville blive udtaget, hvis der ikke i løbet af 10 dage var fundet en for Sagsøger tilfredsstillende løsning.

Der er fremlagt oplysninger fra advokat Vidne 6 om, at han – ud over en række telefonsamtaler – herefter deltog i 13 møder med PET og FE, og at begge efterretningstjenester deltog i de fleste af møderne. Det første af disse møder fandt sted i juni 2020.

PET og FE har under sagen bekræftet, at repræsentanter fra PET og FE mødtes med advokat Vidne 6. PET og FE har oplyst, at formålet var at drøfte udkastet til stævning imod efterretningstjenesterne, som advokaten havde sendt til tjenesterne, og om det var muligt at undgå et sagsanlæg.

Den 10. og 23. juli samt den 7. og 18. august 2020 var der igen møder mellem Vidne 6 og PET og/eller FE.

Ved afgørelse meddelt den 3. september 2020 fandt Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at Sagsøgers klage ikke kunne antages til realitetsbehandling. Domstolen afviste efter gennemgang af sagen den del af klagen, der angik de spanske domstoles afvisning af Sagsøgers anmodning om bevisførelse vedrørende et samarbejde med PET og FE, idet menneskerettighedsdomstolen fandt, at sagens materiale ”do not disclose any appearance of a violation of the rights and freedoms” fastsat i konventionen mv. Menneskerettighedsdomstolen afviste de øvrige dele klagen med henvisning til manglende udtømming af nationale retsmidler.

Ved brev af 2. oktober 2020 besvarede Tilsynet med Efterretningstjenesterne advokat Vidne 6's brev af 3. december 2019 og anførte bl.a.:

”Tilsynet har foretaget en undersøgelse af, hvorvidt tjenesterne uberetiget behandler oplysninger om Deres klient. Tilsynet kan oplyse, at dette ikke er tilfældet.

Efter en gennemgang af sagen finder tilsynet, at der ikke foreligger så-danne særlige forhold, som taler for undtagelsesvis at pålægge tjene-sterne at give Deres klient hel eller delvis indsigt i oplysninger som nævnt i § 12, stk. 1, i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og § 9, stk. 1, i lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Deres anmodning herom kan derfor ikke imødekommes.”

Den 6. november 2020 anmodede de spanske myndigheder Rigsadvokaten om, at Sagsøger blev overført til straffuldbyrdelse i Danmark. Anmodningen blev fremsat i medfør af artikel 5 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

Ved dom af 20. november 2020 bestemte Retten i Glostrup i medfør af § 29 b, stk. 1, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, at den i Spanien afsagte straffedom vedrørende Sagsøger skulle fuldbyrdes i Danmark med fængsel i 6 år. Under sagen, der blev fremmet til dom i Sagsøgers fravær i medfør af § 54 a i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, nedlagde Sagsøger påstand om rettens mildeste dom. Det fremgår endvidere af dommen, at den for Sagsøger beskikkede forsvarer tilsluttede sig anklagemyndighedens synspunkt om, at den forbrydelse, Sagsøger er straffet for ved den span-ske dom, svarer til en overtrædelse af straffelovens § 114 c, stk. 3, i lovbekendtgørelse nr. 909 af 27. september 2005.

Den 8. december 2020 var der igen møde mellem advokat Vidne 6 og PET og/eller FE.

Sagsøger blev overført til afsoning i Danmark den 10. december 2020.

Den 11. januar 2021 var der yderligere et møde mellem advokat Vidne 6 og PET og/eller FE.

Endnu et møde mellem advokat Vidne 6 og PET og/eller FE fandt sted den 18. januar 2021. I brev af samme dato til FE og PET opgjorde advokat Vidne 6 på vegne af Sagsøger et samlet økonomisk krav mod FE og PET til 16.537.605 kr. I brevet hedder det bl.a.:

”Sagsøger mod Forsvarets/Politiets Efterretningstjeneste

Under henvisning til de igangværende drøftelser fremlægges hermed opgørelse over Sagsøgers økonomiske krav mod Forsva-rets/Politiets Efterretningstjeneste.

Indledningsvis redegøres kort for baggrunden for kravet og de faktuelle omstændigheder, der navnlig har betydning for kravene. Dernæst redegøres for de enkelte poster.

* * *

Baggrund

Sagsøger blev ved den spanske dom idømt 8 års fængsel for at have tilsluttet sig en terrorgruppe. Ved dommen blev der ikke taget højde for, at Sagsøger i den relevante periode har virket som agent for både PET og FE, og at de aktiviteter, han er domfældt på baggrund af, relaterer sig til hans virke som dansk agent. De danske efterretningstjenesters ageren op til og i forbindelse med anholdelsen i Spanien og i det efterfølgende forløb har bevirket, at Sagsøger ikke har fået en retfærdig rettergang i Spanien, idet de spanske domstole har afgjort sagen på et ukorrekt og ufuldstændigt grundlag. Det bemærkes i den forbindelse, at de spanske domstole konsekvent gennem hele sagen har afskåret Sagsøger fra at føre bevis om sit arbejde som agent for PET og FE med specifik henvisning til de danske myndigheders ageren.

Samlet set er Sagsøger således dømt med urette. Dette henset til, at han i den relevante periode har virket som agent for både PET og FE, og at de aktiviteter, han er domfældt på baggrund af, relaterer sig til hans virke som dansk agent. Dertil kommer, at de spanske domstole med urette har vurderet hans forklaring om sit virke som agent som utroværdig og konstrueret til lejligheden, hvilket således har haft en generel og gen-nemgående negativ indvirkning på samtlige af de vurderinger, retten har skulle foretage under sagen.

Sagsøger har været frihedsberøvet i Spanien siden sin anholdelse den 30. juni 2017. Han har under hele perioden været fængslet i isolation som følge af, at sigtelsen og domfældelsen, har vedrørt en terrorrelateret forbrydelse. Sagsøger har ikke modtaget besøg af sin familie under fængslingen i Spanien.

Ved Retten i Glostrups dom af 20. november 2020 (overførselssagen) blev Sagsøgers spanske dom konverteret til en dom på 6 års fængsel. Sagsøger blev herefter den 10. december 2020 overført til afsoning i Danmark. Det er på nuværende tidspunkt uklart, i hvilket omfang og hvornår Sagsøger vil blive prøveløsladt.

Sagsøger har som følge af, at han har virket som agent for Danmark i islamiske miljøer, udsat sig selv for en stor personlig risiko. Der er endvidere en ikke ubetydelig risiko for, at Sagsøger og/eller hans familie som følge af samarbejdet med de danske myndigheder, i fremtiden vil blive udsat for represalier fra det islamiske miljø. Det bemærkes i den forbindelse, at Sagsøgers medvirken i pressens dækning af hans situation er sket som følge af, at efterretningstjenesterne, trods talrige henvendelser, ikke forud herfor har ønsket at indgå i en dialog omkring hans situation.

Som følge af den spanske dom er Sagsøger stemplet som terrorrelateret, hvilket blandt andet har bevirket, at de spanske myndigheder har tilføjet denne information til Schengen Informationssystemet. Med en sådan

dom påvirkes Sagsøgers og Sagsøgers families agtelse og omdømme i betydelig grad. Ydermere vil det påvirke hans mulighed for beskæftigelse og hans bevægelsesfrihed, idet der vil være lande, han fremadrettet med sikkerhed ikke vil kunne indrejse i, og andre lande han tilsvarende risikerer at blive afvist fra at indrejse i.

Sagsøger har på baggrund af ovenstående et helt åbenbart og meget stærkt ønske om at få genoptaget den spanske dom, idet han ønsker en retfærdig rettergang i Spanien, med henblik på at blive frifundet for de rejste anklager. Sagsøgers primære krav i relation til PET og FE er der-for, at tjenesterne loyalt medvirker hertil, og anerkender hans virke.

En ophævelse af den spanske dom vil medføre, at Sagsøger kan rejse krav mod myndighederne for uretmæssig frihedsberøvelse. En ophævelse af dommen vil endvidere medføre, at han vil blive rensset for de rejste anklager om at have begået en terrorrelateret forbrydelse.

Såfremt Sagsøger skal give afkald på at søge den spanske dom genoptaget, og herunder give afkald på at opnå ovenstående anerkendelse af sit virke gennem det tidligere varslede søgsmål mod PET og FE, skal det ske som følge af en samlet aftale med efterretningstjenesterne, der indbefatter en økonomisk kompensation der dækker dels den skete skade, dels de økonomiske tab og det tab af velfærd som dommen har medført, og endvidere den tort han fremadrettet vil skulle leve med.

Sagsøgers krav kan på denne baggrund - foreløbigt - opgøres på nedenstående måde.

* * *

Frihedsberøvelse

Ved en prøveløsladelse efter afsoning af 2/3 af straffen på 6 års fængsel vil Sagsøger samlet ende med at være frihedsberøvet i 4 år, svarende til 1.460 dage.

Rigsadvokatens takster for erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a (2020) foreskriver en erstatning på kr. 850 pr. dag (for det første døgn dog kr. 7.000). Henset til, at Sagsøger i perioden 30. juni 2017 -17. december 2020 (i alt 1.265 dage) har været frihedsberøvet i isolation, er taksten for denne periode kr. 1.100 pr. døgn.

Erstatningsbeløbet skal - henset til karakteren af tiltalen og sagens omstændigheder i øvrigt - endvidere forhøjes med 200 %, jf. U.2009.1718Ø og U.2009.1339Ø.

Erstatning, første døgn	7.000,00 kr.	
Erstatning, isolationsdøgn (1.264 x kr. 1.100)		1.390.400,00 kr.
Erstatning, øvrige fængslingsdøgn (195 x kr. 850)		kr. 165.750,00
I alt	1.563.150,00 kr.	

I alt inkl. forhøjelse med 200 %: 4.689.450,00 kr.

Erstatning for konkrete tab og udgifter

Manglende udbetaling af løn i opsigelsesperioden

Der var mellem PET og Sagsøger aftalt et opsigelsesvarsel på 1 år. Ved overgangen fra PET til FE blev Sagsøger oplyst, at hans ansættelsesforhold fortsatte samme vilkår som hidtil. Sagsøgers opsigelsesvarsel er endvidere senest blevet bekræftet ved hans hjemkomst til Danmark den 10. december 2020. Disse midler er aldrig blevet betalt af FE.

Løn i opsigelsesperioden, 12 mdr. á kr. 20.000: 240.000,00 kr.

Godtgørelse for udgifter til spansk advokatbistand

Sagsøgers familie har i alt betalt cirka kr. 100.000 til Sagsøgers advokatbistand i Spanien.

Godtgørelse, advokatudgifter i Spanien 100.000,00 kr.

Godtgørelse for tab forbundet med beslaglæggelse/konfiskation i Spanien

Som led i retsforfølgningen i Spanien skete der beslaglæggelse/konfiskation af bl.a. et kontantbeløb samt et køretøj (Reg. nr.). Køretøjet var leaset, og leasingselskabet er efterfølgende gået konkurs, hvorfor SKAT i Danmark har stillet krav om betaling af dansk registrerings-afgift som betingelse for at bidrage med de nødvendige papirer til tilbagelevering af bilen fra Spanien til Danmark.

Tab ved konfiskation af pengebeløb: 28.000,00 kr.

Tab ved beslaglæggelse af bil: 290.000,00 kr.

Godtgørelse for udgifter til Sagsøgers underhold under frihedsberøvelse i Spanien

Sagsøgers familie har under hans frihedsberøvelse i Spanien løbende indbetalt ca. kr. 2.500 pr. måned til dækning af hans udgifter til daglige fornødenheder og underhold.

Godtgørelse for underhold (42 mdr. x kr. 2.500) kr. 105.000,00

Godtgørelse for øvrig tort

Erstatning for uberettiget frihedsberøvelse indbefatter efter sædvanlig praksis, at der samtidig er afsagt en frifindende dom eller sket påtale-opgivelse, hvorved den sigtede/tiltalte renses for de fremsatte anklager.

Indgås en samlet aftale mellem Sagsøger og efterretningstjenesterne som beskrevet ovenfor, vil der ikke på tilsvarende vis ske denne renselse. I stedet vil Sagsøger og hans familie fremover og resten af livet skulle leve med, at han i Spanien er idømt 8 års fængsel - konverteret til 6 års fængsel i Danmark - for en terrorrelateret forbrydelse.

Der findes ikke takster for, hvordan en sådan situation skal beregnes.

I nedenstående er der taget udgangspunkt i Rigsadvokatens takster for frihedsberøvelse, dog således at taksten er halveret. Perioden er bereg-

net på baggrund af Sagsøgers forventede løsladelsestidspunkt (1. juli 2021) og hans forventede levealder (72 år1, svarende til frem til år 2062).

I alt 14.965 dage (41 år) á 425 kr. (halv takst 2020) kr. 6.360.125,00

* * *

Sagsøgers samlede krav kan herefter opgøres til: kr. 11.812.575,00
(netto if, nedenfor)

Det samlede krav og opgørelse er uden fradrag for egen skyld.

* * *

Vedrørende udbetaling/skat

De rejste krav udgør efter deres natur godtgørelse og er som følge heraf er skattefrie. Forudsætningen herfor er dog, at Sagsøger på forespørgsel kan dokumenteres dette over for SKAT. Såfremt der indgås en aftale mellem Sagsøger og efterretningstjenesterne om betaling af godtgørelse, bør der således udarbejdes dokumentation herfor, som kan udleve-res/forevises til SKAT.

Såfremt en sådan dokumentation ikke udarbejdes, eller der aftales en betalingsform hvorved Sagsøger vil skulle svare skat af beløbet, vil de ovenfor anførte beløb skulle forhøjes med min, 40 % svarende til hans forventede skattesats.

Samlede opgørelse med tillæg af skat (40%): 16.537.605,00 kr.

* * *

Afsluttende bemærkninger

Det bemærkes, at ovenstående beregninger forudsætter at Sagsøger prøveløslades efter afsoning af 2/3 af fængselsstraffen på 6 års fængsel. Dette forudsætter, at efterretningstjenesterne ved høring fra Kriminal-forsorgen meddeler positivt tilsagn herom

Endelig bemærkes det, at en forligsmæssig løsning også forudsætter, at Sagsøgers udgifter til dansk advokatbistand i nærværende sag tillige dækkes af PET/FE. Eftersom sagen endnu ikke har fundet en afslutning, kan denne udgift endnu ikke opgøres.”

Herefter blev der den 1. februar, 11. marts, 7. april, 18. juni og 7. september 2021 afholdt yderligere møder mellem advokat Vidne 6 og PET og/eller FE.

Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland har i forbindelse med en aktindsigt oplyst, at Sagsøger den 9. september 2021 havde besøg i Enner Mark Fængsel af to personer – ”Person 20” og ”Person 17” – som i fængslets gæsteregistre-ring var anført som ”samarbejdspartner”. Kriminalforsorgen har også oplyst bl.a., at en ”samarbejdspartner” kan være bl.a. en myndighed, at myndigheds-personer fremviser legitimation ved ankomst til fængslet, at hverken kriminal-

forsorgens områdekontor eller Enner Mark Fængsel er i besiddelse af Person 20's og Person 17's efternavne eller andre kontaktoplysninger, og at de to personers be-søg i fængslet var blevet aftalt telefonisk.

I brev af 11. september 2021 til Sagsøger anførte advokat Vidne 6 og Advokat 1 bl.a. følgende:

”Vedr. advokatskifte

I forbindelse med vores udtræden af sagen har du oplyst, at du har en ny advokat, som skal repræsentere dig fremadrettet. Jeg skal bede dig om hurtigst muligt at oplyse mig navn og kontaktoplysninger på advokaten, så vi kan overdrage sagen til vedkommende, og give vores mod-parter besked om advokatskiftet.

Jeg kan i anledning af afslutningen af vores arbejde med sagen oplyse, at mit samlede registrerede tidsforbrug aktuelt udgør 96 timer. Heri er ikke medregnet uregistrerede timer, ligesom Advokat 1's tidsforbrug – bl.a. til udarbejdelse af stævning med mere, hvortil han isoleret har anvendt minimum 5 timer – heller ikke er inkluderet.

Dertil kommer afholdte udgifter for 13.800 kr.

Da forhandlingerne med modparterne fortsat pågår, og idet der således ved vores udtræden endnu ikke er indgået endelig aftale/forlig, har vi pr. kulance besluttet, at vi først fakturerer vores honorar når og hvis der indgås aftale/forlig, hvorved en retssag undgås.

For en god ordens skyld kan jeg oplyse følgende om status i forbindelse med vores udtræden:

- Vedrørende forhandlinger med vores modparter er status, at de på det seneste møde den 7/9 2021 oplyste, at de ønsker en samta-le direkte med dig, og at de kontakter dig snarest i Enner Mark. I relation til forhandlingerne, er det vigtigt at du /din advokat er opmærksom på spørgsmålet om forældelse, såfremt forhandlin-gerne afbrydes.”

I brev af 13. september 2021 anførte Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland bl.a. således til Sagsøger:

”Penge indleveret i forbindelse med besøg torsdag d. 09. september 2021

I forbindelse med besøg, afviklet torsdag d. 09. september 2021 fik du indleveret 10.000 kr. i kontanter. ...

...

Dette betyder, at kontanter ikke kan modtages af fængslet, ud over de to nævnte punkter i § 22 stk. 1, enten ved indsættelsen eller efter ud-gang. I alle andre tilfælde skal penge overføres elektronisk.

Jeg har vedhæftet vejledningen vedr. genstande og penge. Af den frem-går, at der er mulighed for at inddrage og konfiskere ulovlige penge og genstande, da pengene er erhvervet i kontanter gennem besøg og ikke elektronisk overført, anses de for ulovlige. Jeg har undladt at benytte denne mulighed, idet det findes bevist, at du har forsøgt at handle i god tro, efter du modtog kontanterne. Undertegnede har afvist at fængslet kan modtage kontanterne. Pengene er derfor tilbageleveret til de personer, som i første omgang indleverede pengene. ...”

Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland har efterfølgende oplyst, at aftalen om at tilbagelevere de 10.000 kr. var indgået den 13. september 2021, og at pengene blev udleveret kontant til Person 20 eller Person 17 ved fysisk fremmøde i fængslet – formentlig den 14. september 2021.

Den 14. oktober 2021 sendte Advokat 2 med emnet ”FOR-TROLIGT – ny advokat på sag” en mail til FE og PET, hvori det hedder bl.a.:

”FORTROLIGT

...

Vedrørende igangværende forhandlinger i sagen vedrørende klienten: Sagsøger...

Jeg er ny advokat for klienten.

Jeg er blevet meddelt, at den tidligere advokat Vidne 6 har in-formeret begge instanser PET og FE om dette. Meddelelse er givet di-rekte til de kontaktpersoner advokaten havde.

Jeg fremsender hermed bekræftelse på, at jeg har overtaget sagen og at parterne (her forstås klienten Sagsøger, PET og FE) fortsat er i forhandlinger.

Jeg oplyser hermed tjenesterne om følgende tidsplan:

Oktober 2021:	Etablering af kontakt og mødeplanlægning med sagsbehandlere/beslutningstagere.
November 2021:	Parterne forhandler færdig. Udfærdigelse af mulig kontraktaftaletekst.
1. december 2021:	Iværksættelse af aftale.

DEADLINE for endelig aftale: Onsdag 1. december 2021 kl. 15.30 til normal kontorlukningstid.

Jeg kan meddele, at qua det allerede gennemførte langstrakte forhandlingsforløb, at yderligere udsættelse ikke vil blive imødekommet.

Al praktisk oplysning kan det meddeles, at der den 3. december 2021 vil blive fremsendt stævning, såfremt parterne ikke opnår enighed.

Min klient har været og er meget imødekommende og anerkender at parterne er langt i forhandlingerne og ser frem til at komme i mål i næste måned.

FORBEHOLD:

Jeg kan oplyse, at forhandlinger anses mellem parterne for at være for-trolige indtil 1. december 2021, hvorefter en mulig skriftlig aftale forhåbentlig erstatter dette forbehold.

Jeg imødeser kontakt snarest af begge tjenester.

Mit direkte nummer er [...]. Læg ikke besked, men send SMS hvis tele-fonen ikke tages (samme for alle der ringer).

Måtte jeg høre nærmere.”

Der er fremlagt en mail af 30. november 2021 fra advokat Erbil Kaya. Det frem-går ikke, hvem modtageren/modtagerne er. Mailen er sålydende:

”Herved retter jeg henvendelse som ny advokat for Sagsøger, CPR nr. (Født 1989), der pt. afsoner en dom i Enner Mark Fængsel.

Jeg kan forstå på den tidligere Advokat 2, at advo-katskiftet er meddelt PET og FE.

Jeg er i besiddelse af Advokat 2's mail af 14. oktober 2021, hvor tidsplanen for forhandlingerne er ridset op. Heraf fremgår det, at der den 1. december 2021 er deadline for endelig aftale, samt at der den 3. december 2021 vil blive fremsendt stævning, såfremt der ikke opnås enighed mellem parterne.

Jeg skal venligst anmode om at blive kontaktet hurtigst muligt - gerne d.d. - for at afsøge mulighederne for et forlig, idet stævningen som op-lyst vil blive indgivet i Københavns Byret nu på fredag den 3. december 2021.

For god ordens skyld kan det oplyses, at min klient fortsat er interesse-ret i at forhandle og indgå et forlig, men at der ikke kan gives yderligere tidsfrist henset til den langstrakte forhandlingsproces, som tilsynela-dende er mundet ud i, at PET og FE har trukket sig fra forhandlingerne.

Jeg ser venligst frem til at høre nærmere.”

Det fremgår af sagen, at PET sammen med FE i december 2021 indkaldte til og havde møder med repræsentanter for Medie 2, Virksomhed og Medie 1.

Kriminalforsorgen tilkendte den 28. juni 2022 Sagsøger en erstatning på 10.000 kr. (med tillæg af renter) for uhjemlet at have fået frataget dette beløb i

september 2021. Den 15. juli 2021 traf Gældsstyrelsen afgørelse om at modregne erstatningsbeløbet til delvis indfrielse af gæld til det offentlige. Sagsøger påklagede afgørelsen til Skatteankestyrelsen, og i en udtalelse under klagesags-behandlingen beskrev Gældsstyrelsen sin afgørelse som en afgørelse om ”modregning i erstatning fra politiet” .

Forhenværende forsvarsminister Person 18 udtalte i et interview med B.T. den 13. december 2022 bl.a., at han var forsvarsminister, da Sagsøger blev anholdt i Spanien i 2017, og at ”dengang var der mest tale om hvem, [Sagsøger] var hyret af? Var han hyret af FE, eller var han hyret af PET? Der var ligesom, fornemmede jeg, sådan et abekastningsspil mellem de to tjenester, og det er så langt, jeg var inde i den sag.”

Den 23. december 2022 offentliggjorde PET og FE sålydende ”Fælles udtalelse fra PET og FE om efterretningstjenesternes kildearbejde” :

”Når PET og FE er tilbageholdende med at udtale sig om konkrete kil-desager, er det ikke uden grund. Oplysninger om efterretningstjene-sternes arbejde med kilder forudsætter en høj grad af hemmeligholdelse både af hensyn til kildernes egen sikkerhed og af hensyn til tjenesternes opgavevaretagelse.

Derfor er det også fast praksis, at PET og FE hverken be- eller afkræfter, om en person fungerer eller har fungeret som kilde for tjenesterne. Det gælder uanset om personen selv offentligt oplyser at have været kilde for efterretningstjenesterne.

Den særlige hemmeligholdelse af efterretningstjenesternes kildearbejde skal ses i lyset af, at brugen af kilder er et helt afgørende værktøj for tje-nesterne. Det gælder bl.a. på terrorområdet, hvor tjenesterne ofte be-skæftiger sig med ekstremt lukkede og sikkerhedsbevidste kriminelle miljøer. Kilder, som er del af disse miljøer, er i mange tilfælde den ene-ste måde, som en efterretningstjeneste kan skaffe sig oplysninger om miljøerne på - oplysninger, som i sidste ende kan være med til at for-hindre terrorangreb i Danmark.

Uden at gå ind i den konkrete sag kan PET og FE generelt oplyse, at danske efterretningstjenester, som alle andre danske myndigheder, skal agere inden for de gældende retlige rammer, som overordnet er fastlagt af lovgivningsmagten. Det er noget, PET og FE tager meget alvorligt.

Dette gælder også for anvendelsen af kilder, som for PET’s vedkom-mende sker i overensstemmelse med PET-loven og efter principperne i Rigsadvokatens retningslinjer om meddelere og civile agenter. Desuden er der i FE fastsat interne retningslinjer for kildearbejdet. Folketingets særlige udvalg vedrørende efterretningstjenesterne, som beskæftiger sig med efterretningstjenesternes forhold, har ligesom med alle andre forhold vedrørende tjenesterne adgang til disse retningslinjer.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt en kilde for en efterretningstjene-ste kan dømmes i en straffesag, er det helt generelt sådan, at de almin-

delige strafferetlige regler i Danmark og i udlandet også finder anvendelse på personer, som fungerer eller har fungeret som kilder for de danske efterretningstjenester. Det gælder uanset, om en strafbar handling er begået før, under eller efter den eventuelle kildevirksomhed.

Derfor er det heller ikke sådan, at en person generelt er straffri, fordi den pågældende fungerer eller har fungeret som kilde for en dansk efterretningstjeneste.

Endelig bemærkes det, at der ikke er noget usædvanligt i, at PET og FE går i dialog med en modparts advokat, når denne oplyser at ville udtaage stævning mod efterretningstjenesterne i en erstatningssag. Denne dialog er selvsagt i sig selv hverken en be- eller afkræftelse af det forhold, som stævningen vedrører.”

I brev af samme dato – den 23. december 2022 – meddelte Direktoratet for Kriminalforsorgen afslag på Sagsøgers anmodninger om aktindsigt.

”Direktoratet for Kriminalforsorgen har modtaget din anmodning af 25. oktober 2022 om aktindsigt i al kriminalforsorgens korrespondance med PET og FE vedrørende din klient.

Vi har desuden fra Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland modtaget din anmodning om aktindsigt af 25. maj 2022, som oprindeligt er sendt til Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland, hvor du anmoder om supplerende oplysninger vedrørende Kriminalforsorgen Midt- og Nordjyllands skrivelse af 19. april 2022.

...

Du meddeles afslag på aktindsigt

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan ikke imødekomme din anmodning om aktindsigt.

Direktoratet kan oplyse, at der er identificeret fem dokumenter, som vedrører PET’s høringssvar i forbindelse med din klients udgange til Retten i Glostrup. Der er tale om høringssvar fra PET af 30. maj 2022, 15. juni 2022 og 30. juni 2022, samt telefonnotat af 30. maj 2022 og 1. juni 2022.

Du meddeles afslag på aktindsigt i indholdet af disse høringssvar med henvisning til forvaltningslovens § 15, af afgørende hensyn til statens sikkerhed.

Begrundelsen herfor er, at oplysningerne vil kunne give indblik i fortrolige oplysninger om efterretningstjenestens operative forhold og dermed være en omgåelse af PET-lovens regler om egenaces. Din klients interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler ikke imod en begrænsning af retten til aktindsigt.

For så vidt angår en eventuel yderligere korrespondance mellem kriminalforsorgen og FE eller PET, hvor det ikke følger af loven eller i øvrigt

er åbenbart, at tjenesterne har været høringspart eller lignende, er det direktoratets vurdering, at det almindeligvis hverken vil kunne be- eller afkræftes, hvorvidt der foreligger en sådan korrespondance. Det følger af henholdsvis forvaltningslovens § 15 og offentlighedslovens § 31, jf. § 8, at retten til aktindsigt kan begrænses på grund af afgørende hensyn til statens sikkerhed, medmindre partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler imod.

Begrundelsen herfor er, at en sådan adgang til egenaces vil kunne give indblik i fortrolige oplysninger om efterretningstjenesternes operative forhold og dermed være en omgåelse af reglerne om egenaces hos efterretningstjenesterne. Det følger således af FE-lovens § 9, stk. 1, og PET-lovens § 12, stk. 1, at en fysisk eller juridisk person ikke har ret til aktindsigt i oplysninger, som tjenesterne behandler om vedkommende eller ret til aktindsigt i, hvorvidt tjenesterne behandler sådanne oplysninger. Så fremt en person ved at rette sin anmodning om aktindsigt til en anden myndighed almindeligvis vil kunne få aktindsigt i oplysninger, som tjenesterne behandler om den pågældende eller en be- eller afkræftelse af, om tjenesterne behandler sådanne oplysninger, vil dette i praksis kunne underminere særreglerne om egenaces hos de danske efterretningstjenester.

Det bemærkes, at ovennævnte vurdering af, at det almindeligvis hverken vil kunne be- eller afkræftes, hvorvidt der foreligger en korrespondance, ligeledes burde have fremgået af afgørelsen af 14. marts 2022. Direktoratet skal beklage fejlen.

Vi har i medfør af forvaltningslovens § 10, stk. 1 og offentlighedslovens § 14, overvejet spørgsmålet om meraktindsigt. Vi er dog nået frem til, at du ikke kan meddeles meraktindsigt. Det skyldes, at din interesse i at få kendskab til disse oplysninger findes at burde vige for de beskyttelsesinteresser, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen i forvaltningslovens § 15 og offentlighedslovens § 31. ”

I mail af 5. januar 2023 svarede Sagsøgers forsvarer i den spanske straffesag, advokat Vidne 7, ”Yes, of course” på følgende spørgsmål fra advokat Erbil Kaya: ”Is it within Spanish law and the Spanish legal system possible **to try to** get Sagsøgers case reopened, if the Danish court rules, that he has been an agent?” . Advokat Vidne 7 henviste i sit svar til artikel 954, stk. 1, litra d, i den spanske straffeprocesslov. Bestemmelsen er i engelsk oversættelse sålydende:

”Article 954.

1. Judicial review of final judgment may be applied for in the following cases:
...

d) Where, after judgment, facts or evidence become known which, if they had been provided, would have determined acquittal or a less severe sentence.”

Advokat Vidne 7 anførte i sin mail bl.a., at det er umuligt at vide, hvad de spanske dommere vil bestemme i forbindelse med en anmodning om "review of the final sentence"

Folketingets Granskningsudvalg iværksatte den 3. februar 2023 en forundersøgelse af "Sagsøger-sagen".

Som opfølgning på forundersøgelsen af "Sagsøger-sagen" indstillede Granskningsudvalget i brev af 12. maj 2023 til (Folketingets) Udvalget for Forretningsordenen, at sidstnævnte udvalg i medfør af forretningsordenens § 65, stk. 2, tog de fornødne skridt til, at spørgsmålet om en iværksættelse af en egentlig under-søgelse af "Sagsøger-sagen" blev behandlet af Folketinget.

Den 17. maj 2023 afgav Udvalget for Forretningsordenen betænkning og indstilling om Granskningsudvalgets forundersøgelse af "Sagsøger-sagen". Betænkningen indeholdt et forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af en granskningskommission om "Sagsøger-sagen".

Den 2. juni 2023 forkastede et flertal i Folketinget forslaget om iværksættelse af en granskningskommission om "Sagsøger-sagen".

PET og FE har udarbejdet og fremlagt sålydende notat af 27. juni 2023:

"Nødvendigheden af fortrolighed om PET's og FE's kildearbejde

1. Det er flere steder i forarbejderne til PET-loven og FE-loven forudsat, at tjenesterne i forskellige sammenhænge kan anvende kilder.

Anvendelsen af kilder er helt afgørende for PET's og FE's muligheder for at kunne identificere og imødegå konkrete trusler og dermed varetage efterretningstjenestens opgave med at beskytte Danmarks sikkerhed. Dette gælder ikke mindst, fordi det i visse situationer og i visse miljøer, herunder på terrorområdet, er endog meget vanskeligt for PET og FE at indhente oplysninger på anden måde. PET og FE anvender på den baggrund kilder til indhentning i en lang række situationer i forskellige miljøer i ind- og udland.

Det er PET's og FE's vurdering, at det generelt vil kunne medføre en række alvorlige følgevirkninger for både efterretningstjenesten og kilden, hvis en efterretningstjeneste officielt bekræfter, at en person har fungeret som kilde for efterretningstjenesten.

Disse følgevirkninger omfatter bl.a. risiko for eksponering af kildearbejdets metoder og teknikker, kompromittering af andre kilder og operationer, tab af tillid hos samarbejdspartnere samt risiko for repressalier mod kilden, øvrige afdækkede kilder samt de medarbejdere, der fører

kilderne.

Det skyldes blandt andet, at det ikke kun er oplysningen om vedkommendes kildestatus, der bekræftes. Hvis en efterretningstjeneste bekræfter, at en person har arbejdet som kilde, bekræftes samtidig indirekte de oplysninger, som kilden enten har offentliggjort om samarbejdet eller fremover måtte dele med offentligheden.

FE's og PET's kilder får i forbindelse med samarbejdet i forskelligt omfang indblik i tjenesternes kapaciteter, arbejdsmetoder og efterretningsbehov, hvorfor det risikeres, at kilden offentliggør detaljer om eksempelvis kommunikationsmetoder, mødesteder, koder, den geografiske indsættelse af kilden samt tjenesternes målpersoner.

Det er vigtigt at bemærke, at en efterretningstjeneste ofte står over for en uigennemskuelig risiko i denne sammenhæng. Det er svært for tjenesten præcist at vurdere, hvilke konkrete oplysninger en kilde senere må vælge at offentliggøre, og som dermed indirekte vil være bekræftet af efterretningstjenesten. Ofte må risikoen dog vurderes at kunne have alvorlige konsekvenser.

2. Hvis oplysninger om efterretningstjenestens metoder og teknikker bekræftes i offentligheden, risikerer oplysningerne at komme til uvedkommende, herunder fjendtlige aktørers kendskab. Sker dette, vil efterretningstjenestens fremtidige evne til at indhente informationer gennem kilder både i det pågældende miljø, som oplysningerne vedrører, og potentielt set også i miljøer på andre indsatsområder, i det omfang arbejdsmetoderne benyttes bredt, vanskeliggøres, ligesom det kan vanskeliggøre fremtidige efterforskninger.

Hvis en efterretningstjenestes arbejdsmetoder kompromitteres, kan metoderne i værste fald ikke længere anvendes, og tjenesten vil være nødsaget til at udvikle nye metoder, hvilket blandt andet skyldes, at de modstandere, som tjenesterne indhenter eller efterforsker mod, vil få bedre forudsætninger for at imødegå indhentningen med tab af efterretninger eller beviser til følge.

Det bemærkes i den forbindelse, at det generelt er overordentligt vanskeligt for efterretningstjenester at indhente eller efterforske mod personer og miljøer, der er klar over, at de er under overvågning. Når personer eller miljøer er opmærksomme på efterretningstjenesternes fokus på dem, er det sandsynligt, at de vil iværksætte modforanstaltninger for at undgå at blive opdaget eller forstyrret i deres aktiviteter. Dette kan omfatte ændring af kommunikationsmetoder, implementering af sikkerhedsforanstaltninger for at undgå overvågning, opsplitning af deres aktiviteter i mindre grupper eller celler for at minimere risikoen for afsløring, og at være mere forsigtige med at dele informationer internt.

Disse modforanstaltninger har målpersonerne væsentlig bedre forudsætninger for at foretage, hvis efterretningstjenesternes arbejdsmetoder er afdækket.

Efterretningstjenesternes arbejde er i sidste ende afhængigt af overraskelselementet og evnen til at operere i hemmelighed. Når efterretningstjenesternes fokus og arbejdsmetoder bliver kendt, mister tjene-

sten den taktiske fordel og muligheden for at indsamle oplysninger i realtid, hvilket bl.a. kan forsinke eller forhindre afdækningen af terror-og spionagetrusler mod Danmark.

Derfor er det afgørende for efterretningstjenesterne at opretholde for-trolighed om operationer og arbejdsmetoder for at maksimere chancer-ne for succesfuldt at afværge trusler og opretholde sikkerheden i sam-fundet.

3. Hvis en dansk efterretningstjeneste bekræfter identiteten f.eks. på en efterretningskilde, der har opereret i udlandet, kan det herudover have negative konsekvenser for forholdet til efterretningstjenestens interna-tionale samarbejdspartnere.

For det første vil bekræftelse af en kildes identitet efter omstændighe-derne kunne afdække eksistensen af internationale samarbejder og ope-rationer. Det gælder særligt, hvis der er tale om kilder, som har opereret i udlandet.

For det andet vil danske efterretningstjenester bryde med de grund-læggende principper, der gælder for efterretningstjenesters virksomhed og samarbejde. Det bemærkes, at det er en grundregel blandt efterret-ningstjenester at beskytte kilders identitet.

Ved at bekræfte identiteten på en efterretningskilde vil de danske tjene-ster fragå dette princip, og særligt hvis danske efterretningstjenester bliver pålagt at bekræfte et kildeforhold, vil det kunne skabe tvivl om de danske efterretningstjenesters evne til at opretholde kildebeskyttel-sen. Det vil resultere i, at samarbejdspartnere kan miste tilliden til, at deres kilders identitet kan beskyttes af danske efterretningstjenester, hvilket vil gøre dem mindre villige til at indgå i fælles operationer og dele oplysninger, hvori kildeoplysninger indgår, med danske efterret-ningstjenester i fremtiden. En så- dan udvikling vil kunne få alvorlige konsekvenser for de danske efterretningstjenesters muligheder for løse deres opgaver.

Det bemærkes, at samme hensyn kan gøre sig gældende i relation til ef-terretningstjenesternes muligheder for rekruttering af nye kilder, idet en bekræftelse af et kildeforhold kan skabe tvivl hos den potentielle kilde om de danske efterretningstjenesters evne til at opretholde kilde-beskyttelsen.

4. Bekræftelse af en persons kildestatus kan herudover indebære en be-tydelig risiko for kilden selv. Offentlig identifikation vil udsætte kilden for en øget risiko for repressalier. Det gælder særligt i tilfælde, hvor kil-den har afsløret eller videregivet følsomme eller hemmelige oplysnin-ger om personer eller miljøer til efterretningstjenesten. Når kilder bliver kendt, bliver de derfor sårbare over for modreaktioner fra dem, de har videregivet oplysninger om. Repressalier kan omfatte forskellige for-mer for trusler, forfølgelse, fysisk skade eller endda drab, hvis berørte personer og miljøer forsøger at tage hævn.

Den øgede risiko for repressalier gælder også i tilfælde, hvor kilden selv har oplyst offentligt om kildeforholdet. Dels kan den officielle bekræf-

telse bidrage til at gøre kilden til et legitimt mål for repressalier. Dels vil en offentlig bekræftelse fra efterretningstjenesten af kilderelationen være uigenkaldelig, og det vil være vanskeligt eller umuligt for kilden se-ner at trække sin forklaring om kilderelationen tilbage eller forsøge at minimere betydningen af sin rolle som kilde. Det er efterretningstjenesternes opfattelse, at kilder ikke altid selv vil være i stand til at beregne konsekvenserne af en sådan bekræftelse.

Bekræftelse af en persons kildestatus kan som nævnt ligeledes indirekte afsløre eller bekræfte eksistensen af andre kilder, som tjenesten fortsat har eller tidligere har haft.

Dertil kommer, at kompromittering af oplysninger om såvel arbejdsmetoder og kapaciteter kan medføre en betydelig risiko for de medarbejdere, der samarbejder med kilderne, herunder i udlandet.

5. På baggrund af ovenstående er det afgørende for PET og FE at bevare muligheden for at kunne anvende kilder i sin opgaveløsning uden at skulle risikere efterfølgende at blive pålagt at bekræfte kildens identitet offentligt.

Ovenstående hensyn er også baggrunden for den faste praksis, hvorefter PET og FE som altovervejende regel ikke be- eller afkræfter, om en person fungerer eller har fungeret som kilde for tjenesterne. Det gælder, uanset om personen selv offentligt måtte have oplyst at have været kilde for efterretningstjenesterne.”

Sagsøger har under sagen anført, at Højesterets kendelse af 27. juni 2023 – der angår et spørgsmål om dørlukning – er afsagt i sagen mod tidligere PET-medarbejder Person 19, som var kildefører for Sagsøger i 2013-2014. Det fremgår af Højesterets kendelse, at vedkommende person er sigtet for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 2, jf. stk. 1, ved som ansat i politiet under særligt skærpende omstændigheder uberettiget at have videregivet fortrolige oplysninger til andre, uagtet at videregivelsen efter oplysningernes karakter og hans stilling indebar en særlig risiko for betydelig skade, herunder for tredjemand, statens sikkerhed og forholdet til fremmede magter.

Forklaringer

Sagsøger, Vidne 5, Vidne 1, Vidne 8, Vidne 3, Vidne 9, Vidne 10, Vidne 4, Vidne 7, Vidne 2 og Vidne 6 har afgivet forklaring.

Sagsøger har forklaret blandt andet, at han er født og opvokset i Danmark og har dansk statsborgerskab. I 2016 gennemførte han grunduddannelsen på handelsskolen. Hans forældre er flygtninge fra Syrien, og de kom til Danmark i 1988. Han har fem nulevende søskende. Han har altid holdt sig orienteret om situationen i Syrien. Hans familie har altid flyttet meget rundt, både i

Danmark og i udlandet, fordi hans far oprindeligt ikke kunne få lov til at praktisere som Stilling 1.

Han har ikke tidligere haft mulighed for at fortælle om sin situation, fordi han afsoner.

Hans liv var præget af kriminalitet fra han var 15 år til han var 22 år. Han har en del straffedomme bag sig. Han har været en del af et kriminelt netværk, her-under bandemiljøet. Han er ikke en del af bandemiljøet længere. Han har haft et turbulent og kriminalitetspræget liv. Hans familie har altid taget afstand fra hans kriminalitet.

Da han første gang tog til Syrien i 2012, var han lige kommet ud efter endt afsoning af en længere fængselsstraf. Han fulgte med i udviklingen i Syrien og alle de forfærdeligheder, der foregik. Det påvirkede ham, og han følte, at han måtte gøre noget ved sagen. Han er tættere knyttet til Syrien end de fleste andre, da han fortsat har en del familie i landet. Han har derfor en tæt tilknytning til landet.

De havde arrangeret hans rejse med nogle familiemedlemmer i Syrien. Han rejste med fly til Tyrkiet og videre illegalt over grænsen til Syrien. Han havde hjemmefra foretaget nogle undersøgelser af, hvilke grupperinger, der fandtes i Syrien, men beslutningen om hvilken gruppering, han skulle tilslutte sig, var ikke mulig at træffe, før han var i Syrien. De havde på forhånd udset sig en gruppering, men den viste sig ikke at være god. Han tog afsted sammen med en dansker og en svensker, og de blev taget imod af hans familie, der kørte dem op til gruppen. Han var hos gruppen 6-7 dage, men de var for ekstreme. Gruppen havde taget en journalist og en kameramand som gidsler, og han fik hurtigt fornemmelsen af, at gruppen var for ekstrem. Bl.a. ved hans mellemkomst blev det udvirket, at de to gidsler blev løsladt og kom ud af Syrien. Hans forklaring kan ikke bekræftes af de tidligere gidsler, da den ene er død, og den anden er forsvundet. Han var hos gruppen i 6-7 dage, og så skiftede han gruppe. Den nye gruppe, Kataib Al Iman, var ideologisk set på linje med ham.

På daværende tidspunkt var der borgerkrig overalt i Syrien. Der var kampe i alle byer i Syrien, og der var forskellige grupperinger i hver by. Der var på den ene side regeringsstyrkerne, og på den anden side alle grupperingerne. De blev samlet kaldt Den Frie Syriske Hær. Kataib Al Iman bestod af 150-200 mand, der stort set alle var fra Syrien. De holdt til i en lille provinsby nordøst for Idlib.

Han er usikker på, hvor lang tid han opholdt sig i Syrien. Efterretningstjenestene ved præcis, hvornår han rejste, og hvornår han kom tilbage til Danmark, så han undrer sig over, at de siger, at der er usikkerhed om hans færden. Han mener selv, at han tog afsted i juni eller juli 2012, og at han vendte tilbage til Danmark i december 2012. Han var afsted i 5-6 måneder. Under opholdet i Sy-

rien havde han nogle enkelte pauser i Tyrkiet, hvor han bl.a. talte med Vidne 1. Han blev først sendt i træningslejr for at lære om våbnene og taktik den første måned, og derefter gik han i krig. Han deltog i nogle aktioner. Han tog derned på egen hånd. Det fortalte han åbent om, bl.a. på hans egen Face-book og i et interview. Han havde ikke intention om at blive terrorist.

Det er korrekt, at han i et interview i 2012 med journalist Vidne 1 udtal-te bl.a., at oprøret ikke var ekstremistisk, men hvis Vesten ikke intervenerede, ville oprøret blive mere islamistisk. Det var en god forudsigtelse. Der var allere-de dengang ekstremistiske tendenser, og der kom ikke hjælp fra Vesten, som det ellers var forhåbningen.

Han tilsluttede sig en islamistisk bevægelse, fordi han er muslim, men der var også medlemmer af gruppen, der ikke var muslimer. Der var ikke noget galt i at tilslutte sig en islamistisk bevægelse. Problemet er derimod ekstremister og fundamentalister.

Han har været i byen Raqqa, men det var måske i 2013 eller 2014, og det skyld-tes, at hans gruppering deltog i nogle militære operationer. Raqqa var ikke på daværende tidspunkt en del af Islamisk Stat. Senere – vist i 2014 – sagde Isla-misk Stat, at man enten var med dem, eller også var man mod dem, og herefter trak hans gruppe sig.

Oprørerne fik i første omgang våben fra afhoppere, og senere fik de våben i krigsbytte. Der var også donationer fra USA, Frankrig og Tyrkiet i form af am-munition. Det fik hans gruppe også en del af.

Billedet, hvor han poserer foran et sort flag med en pistol, er fra 2012 eller 2013. Det er ikke fra 2014. Man kan google billedet og se, hvornår det er lagt på nettet. Billedet er fra hans første tur til Syrien. Islamisk Stat har ikke patent på det sorte flag. Det er alle muslimers flag, ligesom koranen er alle muslimers koran. Flaget var ikke på daværende tidspunkt knyttet til nogen bestemt gruppe.

Han tog tilbage til Danmark, fordi hans gruppe sagde, at han kunne hjælpe endnu mere, hvis han tog hjem og skaffede udstyr og penge. De havde folk nok til at kæmpe i frontlinjen, men de manglede udstyr. Han havde nogle ressour-cer, fordi han boede i Danmark og havde en god indtægt. Han havde et godt netværk inden for det muslimske miljø. Han skulle ikke skaffe udstyr fra det kriminelle miljø. Det var meningen, at han skulle tilbage til Syrien igen.

Han landede i Kastrup Lufthavn i december 2012. Han blev anholdt i lufthav-nen, fordi han var udeblevet fra afsoning af en kortere fængselsstraf. Det var vist grundet en færdselslovsovertrædelse. Mens han afsonede, blev han kontak-tet af PET, hvilket han nærmest havde forventet, fordi han havde deltaget i et

tv-indslag. Han fik besøg af to personer, Person 19 og Person 1. Den ene var Person 19, der blev hans kildefører. Det er Person 19, man kan se på det fotografi, han har fremlagt i sagen. Han talte med dem i et par timer, og han lagde alt på bordet. Det sluttede af med, at PET gerne ville støtte hans gruppes sag, mod at han til gengæld fortalte, hvilke dan-skere, der deltog i Syrien. Det ligger i hans opdragelse, at han skal søge at be-skytte det land, Danmark, der har taget så godt imod hans familie. Han så der-for samarbejdet med PET som en måde, hvorpå han kunne bidrage til, at der ikke blev begået terror i Danmark. Han ved ikke, om der var en terrortrussel, men det går han ud fra efter Muhammed-krisen.

Han skulle tilbage til Syrien under alle omstændigheder, og så kunne han lige så godt hjælpe med at forebygge terrorangreb i Danmark. Det var ikke hans primære formål med de efterfølgende rejser til Syrien, at han skulle hjælpe ef-terretningstjenesten. De lavede ikke en konkret aftale på mødet i fængslet, men han skulle overveje det.

Da de indgik aftalen, gav de ham ikke nogen retningslinjer, men de sagde til ham, at han ikke skulle deltage i nogen krigsforbrydelser eller optræde i nogen videoer. Han skulle fortælle PET om danskere, han mødte i Syrien. Han gjorde det klart for efterretningstjenesten, at han ikke ville gøre mere end det. Han blev lovet 20.000 kr. om måneden, og derudover ville efterretningstjenesten støtte hans gruppering med udstyr. De mødtes på Station Bellahøj i januar 2013, hvor de indgik en mundtlig aftale. Han fik ikke noget skriftligt om aftalen. Han blev betalt kontant, bortset fra to overførsler via Western Union, fordi han var løbet tør for penge.

Han mener, at han rejste afsted igen i begyndelsen af marts måned 2013. Det var ca. 1-2 måneder efter deres møde. Han mødtes med Person 19 og Person 1 2-3 gange, inden hans afrejse. De mødtes f.eks. på en parkeringsplads ved svøm-mehallen eller lign. De mødtes ikke på politistationen. Under deres møder drøf-tede de formelle forhold. De kommunikerede om mødetid og -sted via Wickr, som er en krypteret tjeneste, hvor alt slettes efter læsning.

Da han tog til Syrien for anden gang, rejste han med fly til Tyrkiet. Han betalte selv rejsen, men han var blevet finansieret af efterretningstjenesten. Han mener, at han fra begyndelsen af 2013 blev betalt af efterretningstjenesten. De betalte ham inden hans afrejse, for at finansiere hans afrejse og det udstyr, som han købte i Tyrkiet. Han modtog betaling i form af kontanter, og han skrev under på et stykke papir med hans navn og dato. Kildeføreren skrev blot, at han hav-de modtaget 20.000 kr., som han herefter skrev under på. I begyndelsen fik han et forskud, men da han brugte pengene lidt for hurtigt, blev efterretningstjene-sten mere kontrollerende. Den første betaling fik han i februar/marts måned 2013 inden hans afrejse. Han kunne også få en bonus på 50.000 kr. enten før el-

ler efter en rejse, så han kunne støtte sin gruppering endnu mere. Derved kunne han få en større tillid i gruppen og dermed opnå større indsigt. Det var en god strategi, og han fik faktisk større autoritet i gruppen.

På den anden rejse til Syrien var han afsted i 3-4 måneder. Han kan ikke huske, om han på den rejse havde et enkelt briefingsmøde med kildeføreren i Alanya, Tyrkiet, men ellers var han i Syrien. Han var i krig, bl.a. i Raqqa. Bl.a. omringe-de de base 17, der lå lidt uden for Raqqa, hvor regeringsstyrker holdt til. Han var lidt frem og tilbage mellem Idlib og fronten, men han kan ikke i dag huske, præcist hvad han foretog sig. Det kan efterretningstjenesterne oplyse, fordi de har alle oplysninger. Det var her, han stiftede bekendtskab med Al-Nusra Fron-ten, der var en forløber til Islamisk Stat, og det var her, han fandt ud af, at de var for ekstreme. I 2014 trak hans gruppe sig ud af Raqqa og meddelte Islamisk Stat, at de ikke ville være med dem, men at de heller ikke var imod dem.

Han mødte danskere i Syrien i både 2012 og 2013. Han kendte ikke navnene på de danskere, han mødte i Syrien, men på briefing-møder i Alanya og i Danmark, da han var retur, blev han forevist fotos med henblik på, han skulle ud-pege danskere, som han havde mødt. Det var fotos af personer, som efterretningstjenesten regnede med, var taget til Syrien. Det var vist i slutningen af 2013 eller i begyndelsen af 2014. Han skulle fortælle, hvad han havde oplevet, og hvem han havde mødt. Han mødtes fortsat med Person 19 og Person 1, indtil han overgik til Forsvarets Efterretningstjeneste. Han kunne måske selv finde bille-der på Facebook, men ellers fik han forevist fotos af efterretningstjenesten.

Der var nok 15-20 danskere i hans gruppe, og ingen af dem er efterfølgende blevet straffet for at deltage i terror, selvom de var med i den samme gruppe.

Ingen af de personer, han mødte, gik videre til en anden gruppe. Det kunne man ellers godt. Det var en god gruppe, og den var ikke for ekstrem. Måske er en eller to gået videre til en anden gruppe. Det var på daværende tidspunkt ikke ulovligt at rejse til Syrien. Hvis det havde været ulovligt, ville han ikke ha-ve angivet dem for at hjælpe med deres kamp i Syrien.

Han fik sin betaling, når han kom retur til Danmark. Hvis han var afsted i 3 måneder, fik han 60.000 kr. Måske beholdt de nogle af pengene, fordi de ville give ham dem senere, så han kunne tage pengene med til Syrien og støtte grup-pen. Han blev fortsat betalt efter sin hjemkomst, fordi det hele tiden var tanken, at han skulle afsted flere gange. Han blev også lovet et års opsigelse, så han var sikret 20.000 kr. om måneden i et år, selvom deres samarbejde stoppede.

Han modtog en overførsel via Western Union den 21. maj 2013. Han modtog pengene i den tyrkiske grænseby Hatay. Han kunne ikke modtage penge i Syri-en. Han fik pengene udbetalt ved at give en kode, som han havde fået via tele-fonen, og han foreviste billede-ID. Den første betaling på 3.293,96 USD kom fra

”Person 1”, og det kan være hans rigtige navn. Pengene skulle bruges til at finansiere hans videre færd. Han havde fortalt efterretningstjenesten, at han var løbet tør for penge, og derfor overførte de penge til ham. Det står dermed sort på hvidt, at han fik penge af de danske myndigheder, men det blev brugt imod ham i den spanske sag. Han havde ikke det pågældende dokument i den spanske sag, men han fik blot oplyst, at der var de to overførsler. Man gad ikke finde frem til, hvem personerne var. Han blev i Spanien udråbt til at være den farligste jihadist i Europa, selvom han samarbejdede med de danske myndigheder.

Det er korrekt, at han deltog i en begravelsesceremoni i Azmarin i Syriens nordvestlige Idlib-region, som det for nylig er kommet frem i medierne. Han har for et par dage siden set videoen heraf i fjernsynet. Det er ham, der ses på videoen. Han er sammen med gruppen Kataib Al Iman. Han har overført penge til en af de personer, der også optræder i videoen, og det indgår som et element i hans terrordom, at han derved har deltaget i terrorfinansiering. Personen hed der Person 26, som det også fremgår af den spanske dom. Han har for nylig igen sendt penge til Person 26, og han har opfordret myndighederne til at rejse tiltale mod ham, hvis de mener, at det er terrorfinansiering, men det er ikke sket.

Han husker det ikke præcist, men hans tredje rejse var i begyndelsen af 2014. Han var afsted i 2-3 måneder. Rejsen foregik på samme måde. Han husker ikke præcist, hvornår han overgik til Forsvarets Efterretningstjeneste, men det var måske i begyndelsen af 2014. Hvis han ikke tager fejl, var han afsted fire gange. Måske en gang i 2012, to gange i 2013, og en gang i 2014. I 2013 fløj han derned. I 2014 kørte han derned i en firehjulstrækker.

Han overgik til FE, fordi de havde den rette kapacitet. De havde måske bedre mulighed for at føre samarbejdet videre. Det var måske noget med lovhjemmel. Han husker det ikke præcist. Det kan have noget at gøre med, at FE opererer udenlands. De mødtes på et hotel i Nyborg, hvor han blev introduceret for Person 20 og Person 17. Han husker ikke, hvor mange, der deltog. De var måske en fire stykker. Person 19 og Person 1 deltog også. Person 20 og Person 17 blev hans nye kilde-førere. Det var et intromøde, hvor aftalen om 20.000 kr. om måneden og hans et års opsigelse, blev overført til FE.

Frem mod rejsen til Syrien i 2014 havde han kontakt med FE ca. to gange om ugen. Han blev bl.a. taget med ud på en kaserne og blev trænet. Det var et sted i Nordsjælland, men han kan ikke fortælle præcist, hvor det var. Det var i foråret 2014. Det var 2-3 gange om ugen i et par måneder. Han var på skydebane og forhindringsbane, og han blev trænet i anti-spionage-taktikker. Disse taktikker går ud på at opdage, om man bliver overvåget osv. Han fik dermed i begrænset omfang militær træning af FE. Det var bare en oprustning, inden han skulle til-

bage til Syrien. Han tænker, at han skulle laves til en superagent, som senere kunne infiltrere Islamisk Stat.

Han tog til Syrien igen i 2014, formentlig i maj måned. Han fik udstyr af FE, og han havde også selv købt udstyr for de penge, som han havde fået af FE. Han medbragte medicin, kørestol, skudsikre veste, uniformer, hjelme, støvler m.v.

Der var også en satellit med noget internet i, som man kunne bruge i Syrien.

Han kørte sammen med en ven fra Danmark, som ikke kendte til hans samar-bejde med FE. Han kørte gennem hele Europa med al udstyret. Der var åbne grænser i Europa, og de blev ikke stoppet før grænsen ind til Tyrkiet. Ved grænsen ind til Tyrkiet blev de stoppet, og grænsevagterne ønskede dem blot held og lykke med deres kamp.

Han afleverede bilen og campingvognen til sin gruppe i den tyrkiske grænseby Hatay, og gruppen smuglede bilen ind i Syrien. Han rejste derefter ind i Syrien og vendte tilbage til Tyrkiet efter et par uger. Han var nødt til at melde køretøjet stjålet i Tyrkiet, fordi der i hans pas stod, at han var rejst ind i Tyrkiet med bil. Det var ikke efter aftale med FE, at han meldte sin bil stjålet, men han orienterede FE om, at han var nødt til det. De tyrkiske myndigheder fandt ud af, at han løj om, at bilen var blevet stjålet. Han blev opdaget på kameraet. Han troede, at kameraet pegede nedad, men det var et specielt kamera, der optog ham. Han blev fængslet og udvist til Danmark med indrejseforbud i 2 år. Det kan godt være, at indrejseforbuddet kun var på 1 år, men de sagde 2 år til ham. Han ved ikke, hvad straffen var for falsk anmeldelse, men det var måske bøde eller fængsel.

Han modtog den anden overførsel via Western Union den 17. maj 2014. Han hævdede pengene på Rhodos på vej mod Tyrkiet. Han modtog overførslen, fordi han var løbet tør for penge på vej til Tyrkiet. Pengene var ikke terrorfinansiering.

Da han kom retur til Danmark, blev han taget imod af sine kildeførere, Person 17 og Person 20. De beklagede forløbet og ville hurtigst muligt forsøge at få ham af forbudslisten, så han kunne komme til Syrien igen. Hvis han ikke kunne rejse til Tyrkiet, var han afskåret fra at rejse til Syrien.

Efter sin hjemkomst fortsatte samarbejdet med FE, men efter et par måneder fortalte de, at samarbejdet blev sat på pause. Det var omkring august/september 2014. De vil lægge hans penge til side under pausen, og han ville få sine penge, når han igen kunne rejse tilbage til Syrien.

Det er korrekt, at han omkring februar eller marts 2014 mødtes med en over-ordnet hos efterretningstjenesten. Han fik bind for øjnene og kørte til et "safe

house” . Han mener, at han mødtes med Person 21, men han er ikke 100 % sikker.

I 2015 oplevede han en stor tragedie i sin familie. Frem til 2015 havde han sporadisk kontakt med FE, hvor han blev kontaktet og fortalt, at de havde løst opgaven. FE havde dog ikke gjort noget, fordi indrejseforbuddet var udløbet alligevel. I 2015 ville FE have ham til at rejse til Syrien og tilslutte sig Islamisk Stat, men det afviste han. Han fandt det komisk, da hans gruppe var direkte modstander af Islamisk Stat. Derefter afsluttede han formelt samarbejdet med FE, og han mødtes ikke med dem igen. Han er blevet tilbudt noget andet, men det afslog han. Han ville gerne være med til at forebygge terror i Danmark.

Der skete herefter ikke noget interessant, indtil han blev anholdt i Spanien.

Det var tilfældigt, at han tog til Spanien. Han var blevet idømt 5 måneders fængsel for vold mod tjenestemand i funktion og var blevet indkaldt til afsoning. Han valgte i stedet at rejse til Spanien og nyde sommeren, hvorefter han kunne afsone i de kolde måneder i Danmark. Han havde egentlig planer om at rejse til Marokko, men hans bror var allerede rejst til Spanien. Han fløj til Mala-ga, hvor han blev hentet af sin bror. Under opholdet i Spanien var han sammen med sin bror, hans ekskæreste og tre kammerater. Person 30, Person 17 og Person 31. De var sammen hele tiden. Alle hoteller var fuldt bookede, så de var nødt til at flytte en del rundt under opholdet. Det var det, som spansk politi anså for at være lidt mistænkelig adfærd. Ingen af de andre i gruppen blev imidlertid anholdt og fængslet, hvilket han undrer sig over. Han bestilte opholdene via Hotels.com og betalte for opholdene med sit kreditkort. Hvis han havde haft onde hensigter, ville han ikke være rejst med fly, brugt sit eget id eller betalt med sit kreditkort. Han købte en billet til færgen til Marokko, fordi han ville videre til Marokko for at mødes med en anden ven. Han blev imidlertid anholdt og varetægtsfængslet i Spanien. Det overraskede ham meget. Han synes, at det er sindssygt, hvis hans opførsel i løbet af de 14 dage skulle vise, at han havde til hensigt at begå terrorangreb i Spanien. Det var fysisk umuligt for ham, fordi han havde købt en billet til Marokko. Han havde heller ikke midlerne eller våbnene til det. Han sagde til de spanske myndigheder, at de skulle kontakte de danske myndigheder. Han havde jo færdedes frit i Danmark i tre år uden at blive anholdt efter sine ophold i Syrien.

Han forstod ikke meget under retssagsprocessen i Spanien. Det hele foregik hen over hovedet på ham, og hele sagen var en joke. Der var afsat tre dage, men han var kun i retten to dage. En uges tid senere fik han sin dom. Han blev kun afhørt én gang inden retssagen. Det var den dag, han blev anholdt og fængslet.

Han fik en svensk tolk, som han ikke forstod. De talte engelsk sammen. Dommeren blev sur på ham, fordi han ville have en dansk tolk. Han havde kun lært lidt spansk efter et år i fængsel. Han ville bare have sagen overstået hurtigst

muligt, fordi han forventede at blive frikendt. Han følte sig ikke tilstrækkelig god til engelsk til, at han kunne forsvare sig selv. Der var dele af processen, der ikke blev oversat for ham, bl.a. forklaringerne fra vidnerne. Han klagede også over processen til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og han ankede dommen i det spanske retssystem, men i det spanske retssystem, møder man ikke fysisk op i ankeinstansen og kan fortælle om sin sag. Han blev tilbudt et forlig af anklagemyndigheden på 5 års fængsel, men det ville han ikke acceptere. Han måtte også tale engelsk med sin advokat. Han betalte selv for sin advokatbistand. Han betalte samlet ca. 100.000 kr. Han ved ikke, hvem der skulle betale for tolkebistand.

Hans spanske advokat rejste til Danmark for at indsamle oplysninger om hans rejser til Syrien og samarbejdet med de danske efterretningstjenester. Han ville gerne have en udtalelse fra efterretningstjenesterne, og efterretningstjenesterne behøvede ikke fortælle om samarbejdet. Han skulle blot bruge en udtalelse om, hvilken gruppe, han havde været en del af, og hvorfor han ikke var blevet retsforfulgt i Danmark.

Han fik efterfølgende kontakt til en dansk advokat og en dansk journalist. Han havde håbet på, at hans sag ville blive stoppet, og han ville blive løsladt, hvis hans historie kom frem i medierne. Advokat Vidne 6 kom vist og besøgte ham i Spanien. Advokat Vidne 6 fortalte ham, at alt kørte på skinner, og at der var et forlig på vej. Han skulle blot holde sin mund.

Han har tidligere været på ferie i Spanien. Det var i august eller september 2014, men den gang blev han ikke anholdt, selvom han lige var kommet retur fra Syrien.

Foreholdt enkelte elementer i den spanske dom har han forklaret, at han ikke har deltaget i kamphandlinger med Islamisk Stat. Han var sammen med Kataib Al Iman. Han har ikke forsøgt at skaffe våben. Han har haft en Facebook profil, men den blev manipuleret, og han har ikke lavet opslaget den 26. juli 2014 eller 3. juni 2017, der er omtalt i dommen. Han er enig i, at han finansierede Kataib Al Iman, hvilket han fortsat har gjort, mens han har afsonet. Han ved ikke, hvordan de spanske myndigheder har konstateret, at han skulle have rettet henvendelse til to "hawaladarer" bosat i Syrien. Han har kun sendt penge via Western Union. De to konkrete overførsler til ham via Western Union var fra de danske myndigheder. Han har ikke forbindelse til nogen som helst, der har eller har haft tilknytning til Islamisk Stat. Han har aldrig haft sin egen YouTube-kanal. Han har haft en favorit YouTube-kanal, og han har tilføjet nogle af videoerne til sine favoritter. Han har aldrig uploadet nogen videoer til YouTube. Ud af de ca. 5.000 videoer, som lå på hans telefon, var der kun én video fra Islamisk Stat. Der var også kun to samtaler, der blev taget frem under straffesagen. Det samme med korrespondancen. Dommens beskrivelse er stærkt over-

drevet. Han har kigget på de voldsomme videoer, herunder videoen med hals-hugning, men han har ikke downloadet den til sin telefon. Da han samarbejdede med efterretningstjenesterne, opfordrede efterretningstjenesterne ham til at se materialet. Han har også kigget på PKK's videoer, regimets videoer osv.

Hans korrespondance med sin daværende kæreste, hvor han lovpriser Islamisk Stat og et terrorangreb i Tyrkiet, blev taget ud af kontekst. Han drillede blot sin daværende kæreste. Hun forlod ham da heller ikke, idet hun godt vidste, at han bare drillede hende.

Da han blev overført til fortsat afsoning i Danmark, blev han i første omgang kørt til en kaserne på Amager, hvor han skulle mødes med sine tidligere kildeførere fra FE. De ville trykke hans hænder og undskylde for forløbet. Der var ikke andre til stede til selve mødet. Hans daværende advokat, advokat Vidne 6, tog også imod ham i lufthavnen, men Vidne 6 måtte ikke deltage i mødet med FE. FE fortalte ham på mødet, at de var ved at råde bod på det hele. De havde taget god mad med til ham, som de spiste sammen. De var meget undskyldende, og de talte om en erstatning til ham på 3 mio. kr., en tilbage-slusning til samfundet og en uddannelse.

Han mødtes med advokat Vidne 6 den følgende dag, og han fortalte om FE's tilbud. Han kunne få 3 mio. kr. over en årrække. Der skulle lægges låg på det hele, og han skulle lade den spanske dom være. Han var med på den aftale, men da de kom til ham anden gang den 9. september 2021 med de 10.000 kr., fortalte de, at PET spændte ben for aftalen. Da aftalen gik i vasken, blev han heller ikke prøveløsladt efter 2/3 tid. Det var meget tæt på, at de indgik aftalen. Det var så tæt på, at de gav ham 10.000 kr. i lomme penge, indtil han måneden efter kunne blive prøveløsladt.

Han syntes, at det var lidt mystisk, at advokat Vidne 6 måtte udtræde. Advokat Vidne 6 fortalte over telefonen, at han i fængslet ville få besøg af to personer, som han kunne prøve at indgå forliget med. Det var hans kildeførere, som han fik besøg af i fængslet. At han fik de 10.000 kr., var et tegn på, at FE ville ham det godt. Han tænkte, at både PET og FE burde være med i aftalen, men han var ligeglad, blot han fik pengene. Han afleverede straks de 10.000 kr. til fængslets personale, så han havde dokumentation for, at han havde modtaget pengene. Han stoppede kontakten til journalisterne, mens forligsforhandlingerne pågik, hvilket journalisterne respekterede.

Hans første kildefører, Person 19, har mistet sit arbejde og har også været fængslet i et par dage. Han blev fængslet sammen med nogle andre personer. Han har sin viden om sin tidligere kildefører fra mediernes dækning.

Han ved ikke, hvorfor efterretningstjenesterne ikke er kommet ham til undsætning.

Han bliver løsladt i begyndelsen af november i år. Det er ikke velanset at afsløre et samarbejde med efterretningstjenesterne, og det har også givet ham problemer under afsoningen, men det har han taget med oprejst pande. Han har en del planer om, hvad han skal foretage sig, når han kommer ud, men det vil han helst ikke komme ind på.

Om perioden 2015-2017 har han forklaret, at han havde en forretning på By 1 i 2015, og han tog en handelsuddannelse på Uddannelsesinstitution. Han havde også tilknytning til bandemiljøet på daværende tidspunkt. Han havde også kontakt med folk fra hans gruppe, Kataib Al Iman, der befandt sig i Syrien.

Han kan ikke fuldt ud genkende sms-korrespondancen fra den 29. juni 2016, som er gengivet i den spanske dom. Der er gået noget tabt i oversættelsen. Han kan genkende udsagnet: "*Ved Allah, ISIS lige til døden, jaaa*". Han kan derimod ikke genkende udsagnene "*Ved Allah, den, der slår vores børn ihjel, skal smage den samme medicin*", "*De skal ikke slå vores civilbefolkning ihjel, de skal ikke bombardere os med vores fly, men de gør det fortsat på alle mulige måder. Islam vil vinde, ske hvad der vil ske*", "*Elleve børn fra samme familie. Hvem benægter, at det har været en fra deres familie, der har gjort det? Ja, jeg ville have gjort det samme! Hvis elleve i min familie var blevet dræbt ... Jeg ville have sprængt dem alle i luften. Så de kunne smage deres egen medicin*". Han mener, at der er fejl i oversættelsen.

Foreholdt en samtale med sin daværende kæreste den 29. juli 2016, der er gengivet i den spanske dom, hvor han bl.a. har sagt: "*hvis jeg kan overbevise dig, kan jeg også overbevise dem*", hvorefter kæresten sagde: "*Hør her: Hvordan er det muligt, at der er så mange syrere, der støtter det væmmelige banner?*", og hvortil han svarede, at hun skulle glemme alle de der bannere, for "*kun dette er sandheden*" med henvisning til et foto af ham selv med et ISIS banner bag sig, med et skydevåben i højre hånd, medens han med venstre hånd laver tegnet for enhed eller tawhid. Efter at have sendt filen med billedet, udbrød han "*Jeg elsker dette banner*".

Han mener, at samtalen er taget ud af en sammenhæng. Han delte videoer med sin daværende kæreste, fordi han delte nyheder med hende. Samtalen er ikke udtryk for drilleri. Han ved ikke, hvorfor han skrev: "*hvis jeg kan overbevise dig, kan jeg også overbevise dem*". Han så også videoer sammen med sin kæreste, og hun hjalp ham med at udpege danskere på videoerne.

Foreholdt at han på sin Facebook profil den 28. juli 2014 skulle have fremsat en række trusler, herunder trusler om halshugning, har han forklaret, at han ikke har skrevet de pågældende udtalelser. Det er heller ikke fra hans Facebook profil, selvom det er hans profilnavn. Han regner med, at det er Syrienblog, der er et propagandamedie for Syriens regime, der står bag. Det var også dem, der

politianmeldte ham. Hans profil er ikke blevet hacket, men der var oprettet falske profiler med hans billede på. Han ville være blevet retsforfulgt i Danmark, hvis han havde skrevet de pågældende udtalelser. Der er lagt vægt på udtalelserne i den spanske straffesag, men han havde ikke lejlighed til at forsvare sig mod de pågældende beskyldninger i Spanien. Han blev ikke afhørt om det før retssagen.

Det er korrekt, at han under en samtale ført den 17. april 2017 med ”Profilnavn 2” sendte en video på arabisk om Islamisk Stat fra propagandaapparatet Raqqah Wilayah, der bl.a. indeholdt optagelser af en halshugning. Han deler nyheder, og han er passioneret omkring situationen i Syrien og alle parter pro-paganda-videoer. Han har også delt propaganda-videoer af halshugninger fra PKK og Wagner Gruppen.

Han ved ikke, hvordan han kunne være i besiddelse af videoen, inden den blev publiceret den 22. april 2017, som det fremgår af den spanske dom. Han fandt den ved at google på internettet, så den må have været publiceret, da han den 17. april 2017 videresendte den. Han havde ikke en særlig adgang til IS-videoer, før de blev publiceret. Ingen af de pågældende oplysninger blev efterprøvet i retten, og han ved ikke, hvor videoen skulle være publiceret. Han er ikke særlig it-kyndig.

Foreholdt, at de fleste videolinks, ifølge oplysninger i den spanske dom, lå på en hjemmeside med arabisk skrift på det mørke internet, som ikke er indekseret, og hvortil der ikke er adgang uden det direkte link. Desuden bestod hjemmesiden fortrinsvis af officiel jihadistisk propaganda fra DAESH, især udgivet af nyhedsmediet Amaq. Hertil har han forklaret, at han googled ”Muslim News” og fandt videoen. Han ville kende deres ideologi og deres tankegang, og han delte materiale, han fandt interessant. Det var også en del af hans arbejde i 2014 at gennemgå videoer og se, om han kunne genkende nogle personer på videoerne.

Foreholdt, at det ifølge oplysninger i den spanske dom, blev vurderet, at han ikke blot delte videoen, men at han var ophavsmand til offentliggørelsen, og at det blev vurderet, at han direkte varetog funktioner i terrorgruppens propagandaapparat, og at han modtog materialet til videoen og sørgede for offentliggørelse, udbredelse og propaganda, har han forklaret, at det er ukorrekt og udtryk for manipulation. Han har ikke delt en video fra start af, hverken fra den ene eller den anden gruppe. Han har heller ikke stået for offentliggørelsen af videoer i sin egen gruppe, Kataib Al Iman.

Foreholdt, at en spansk efterforskningsleder under sagen forklarede bl.a., at man vurderede, at Sagsøger på grund af sin adfærd var aktivt medlem af Islamisk Stat, ikke blot ud fra de offentliggjorte fotos, men også ud fra en

mængde data, som set i sammenhæng førte til den konklusion, at Sagsøger var aktiv i terrororganisationen. Således vedrørte alle links DAESH og in-deholdt billeder fra konfliktområdet, mens der ikke hos Sagsøger fandtes videomateriale om andre grupper af krigere. I visse tilfælde gik fremsendelsen af et link forud for DAESH's officielle publikation heraf, og Sagsøger havde således linket før dets offentliggørelse og dermed en privilegeret adgang til samme.

Hertil har han forklaret, at det ikke er korrekt. Han havde ikke adgang til materiale, før Islamisk Stat offentliggjorde det. Materialet lå på hans telefon to år efter, at hans samarbejde sluttede med efterretningstjenesterne. Han havde materiale fra alle grupper. De spanske efterforskere var amatører.

Foreholdt, at den spanske efterforskningsleder ligeledes forklarede, at der på Sagsøgers beslaglagte telefon fandtes indhold og søgninger, som udgjorde et sandt "arsenal" af forsendelser og søgninger relateret til DAESH-ISIS, og at de pågældende links førte til en videosamling, hvor DAESH uploadede alle sine videoer, søgninger og links. Fra sådanne links videregav Sagsøger materiale til andre, og man kunne ikke få adgang til disse videoer uden de pågældende links.

Hertil har han forklaret, at det ikke er korrekt. Han fandt det pågældende materiale gennem Google, og han vil opfordre til, at man får fat i hans telefon, der ligger i Spanien, så han kan vise, at det hele er forkert. Han havde ikke de mængder, der er omtalt, på sin telefon. Han havde kun én video liggende på sin telefon. Han har set videoer, og han har delt videoer, men han har ikke haft særlig adgang til materiale fra Islamisk Stat. Spanierne må have haft bind for øjnene, da de efterforskede sagen. De tog også fejl af hans gruppes navn.

Han har ikke forsøgt at få sin sag genoptaget i Spanien efter den spanske højesterets dom.

Han vil gerne til Syrien igen, når han bliver løsladt. Det er ikke farligt for ham at tage til Syrien. Det er risikofyldt at opholde sig overalt, også i Danmark.

Han har anlagt denne sag, fordi han gerne vil have papir på, at han har haft et samarbejde med efterretningstjenesterne, og fordi han vil have genoptaget sin sag i Spanien. Denne sag skal bruges til at få genoptaget sagen i Spanien. Der er kommet mange nye beviser i sagen, så denne sag er ikke det eneste grundlag, hvorpå han vil forsøge at få sagen genoptaget.

Vidne 5 har forklaret blandt andet, at hun er Sagsøgers lillesøster. Hun er 24 år gammel. Fængslingen og domfældelsen af Sagsøger har påvir-

ket hende og deres familie meget. De har gjort alt, hvad de kunne, for at hjælpe ham. De har modtaget trusler, fordi Sagsøger er dømt som terrorist.

De havde ikke regnet med, at Sagsøger ville blive dømt i Spanien. Hun forventede, at den danske stat ville gribe ind, fordi Sagsøger havde arbejdet for de danske efterretningstjenester. Det var derfor, hun ikke foretog sig noget inden domfældelsen.

Det var først i 2017, at hun blev bekendt med, at Sagsøger havde været agent. Hun var bekendt med, at Sagsøger flere gange havde været i Syrien og kæmpede med den samme gruppe, som han tidligere havde gjort. Da Sagsøger blev fængslet i Spanien, agerede hun bindeled mellem Sagsøger og Sagsøgers daværende kæreste. Sagsøger forsikrede hende om, at der var styr på situationen.

Da Sagsøger blev dømt, fik de en overordnet beskrivelse af, hvad han var blevet dømt for. Hun fandt PET's telefonnummer på nettet og ringede til dem. Hun sagde blot, at hun ville tale med dem om Sagsøger. Hun blev herefter ringet op af Person 12 fra PET, og hun fortalte ham om sine frustrationer. Hun husker det sådan, at de aftalte, at de skulle tale nærmere om det. Person 12 ringede hende op, og de aftalte at mødes den 11. juli 2018 på Station Bellahøj. Efterfølgende skrev hun til sin veninde om mødet. Det er derfor, at hun kan huske da-toen.

Mødet den 11. juli 2018 fandt sted om formiddagen og varede en times tid. Hun blev visiteret og måtte efterlade sin telefon m.m. Hun blev ført ind i et mødelokale, hvor hun mødtes med Person 12 og Person 29. I første omgang lyttede de til, hvad hun havde at sige. Hun spurgte dem, hvorfor de ikke havde gjort noget for at hjælpe Sagsøger. Hun var meget frustreret. Den ene af personerne virkede forstående, mens den anden var mere kynisk og spurgte, hvordan hun kunne være sikker på, at det var rigtigt, hvad Sagsøger havde sagt. De bekræftede på ingen måde, at det var rigtigt. Omvendt mener hun, at det må vise et eller andet, at de overhovedet mødtes med hende. Den ene fortalte hende, at de ville prøve at gøre, hvad de kunne.

Hun kender Sagsøger, og hun er ret sikker på, at det er rigtigt, hvad han siger. Sagsøger havde jo ikke brystet sig af, at han var agent. Al den research, der efterfølgende er blevet lavet, viser også, at det er rigtigt.

Hendes forældre vidste, at hun skulle mødes med PET, men hun ved ikke, om Sagsøger var bekendt med det. Hun blev bedt om at komme alene.

Efter mødet skrev hun flere gange til Person 12 fra PET, at hun gerne ville ringes op, fordi de havde lovet hende, at de ville gøre noget. Hun mener ikke, at de ringede tilbage. Hun skrev også to mails til PET, men hun blev ignoreret. Hun

husker ikke, om PET overhovedet kontaktede hende efter mødet. Telefonnummeret til Person 12 blev slukket, og hun har ikke efterfølgende haft kontakt til PET.

Hun var til stede i retssalen, da Sagsøger afgav forklaring under denne retssag. Hun har hørt Sagsøgers forklaring mange gange før, og Sagsøger har ikke forklaret om hendes møde med PET.

Vidne 1 har forklaret blandt andet, at hun er Stilling 2 for Medie 1 og bor i By 2. Hun har dækket Syrien siden 2011. Revolutionen begyndte i marts 2011 og udviklede sig til en blodig borgerkrig. Hun rejste meget rundt i de oprørskontrollerede områder i 2012 og 2013.

Sagsøger blev nævnt i en artikel i The Guardian, hvor han var omtalt som Profilnavn 1, og hun fandt ham via Facebook. Hun ville gerne skrive om, hvordan det var at være en dansk kriger i Syrien. Hun skrev en besked til ham i juli 2012, og efter nogen tid svarede han tilbage. De mødtes i august eller sep-tember 2012 i grænsebyen Antakya, Tyrkiet. Hun ville gerne have mødtes med Sagsøger i Syrien, men han var i Tyrkiet på det pågældende tidspunkt.

Hun lavede en længere reportage til TV-program samt den artikel, der er fremlagt i sagen.

På daværende tidspunkt kunne vestlige journalister rejse nogenlunde frit rundt i Syrien, og der var ikke en særlig risiko for kidnapninger. Der havde kun været en enkelt, kortvarig kidnapning. Det kom først senere i 2013 og 2014. Den ene-ste betænkelighed på daværende tidspunkt var Præsident-regimets bombninger.

Islamisk Stat, som vi kender den i dag, var ikke en faktor på daværende tidspunkt, men kun ved at tage form, og derfor ikke noget, hun var bekymret for.

Det er svært præcist at sige, hvornår Islamisk Stat opstod, men i løbet af foråret 2013 kom de frem i forbindelse med kamphandlinger i Raqqa. Jabhat al-Nusra er noget lidt andet end Islamisk Stat, og hun lavede ikke interviews med folk fra den gruppe.

Som hun husker det, svarede Sagsøger på alle hendes spørgsmål uden forbehold. Han fortalte, at han havde syrisk ophav og ville deltage i kampen mod Præsidents regime. Han fortalte også, at han havde været kriminel i Danmark, og at han nu var glad for, at han kunne gøre noget godt. Sagsøger var med i gruppen Kataib Al Iman, der var en oprørsgruppe, der bekæmpede Præsidents regime. Der var mange oprørsgrupper.

Da hun mødtes med Sagsøger, var grænsen mellem Syrien og Tyrkiet åben, og der var en tung trafik hen over grænsen. Hun husker ikke, om Sagsøger fortalte om sin ideologiske overbevisning. Hendes gengivelse af Sagsøgers forklaring i artiklen fra september 2012 stammer fra bandede

citater. Bogen ”Titel 2” , som hun har skrevet, er non-fiction. Det er journalistik.

Hun tilbragte en dags tid sammen med Sagsøger og to syrere fra samme oprørsgruppe. Hun husker det sådan, at Sagsøger beskrev sig selv som frihedskæmper. Han forklarede, at han kortvarigt havde været i en anden gruppe. Hans gruppering holdt til i Idlib. Han fortalte, at han havde været i kamp, vist nok i Idlib provinsen. Han viste hende en video af gruppens kamp-handlinger, men Sagsøger optrådte ikke selv i videoen. Hun husker ikke, om Sagsøger fortalte, at han selv var med i angrebet. I 2012 sagde Sagsøger ikke noget om, at han havde været i Raqqa.

Efterfølgende havde hun i perioden 2012-2015 løbende, skriftlig kontakt med Sagsøger via Messenger og Viber. Der var ikke nogen særlig grund til, at deres kontakt ophørte i 2015. Det er sædvanligt, at hun holder kontakten til personer, som hun har lavet reportager om. Hun mødtes ikke med Sagsøger igen eller lavede yderligere reportager om ham. Hun fandt på et tidspunkt ud af, at Sagsøger havde været i Raqqa, hvor Islamisk Stat var til stede, og hun spurgte ham, om han havde tilsluttet sig Islamisk Stat, hvilket han afviste. Sagsøger beskrev Islamisk Stat som ”ultra, mega ekstreme” .

Sagsøger fortalte på intet tidspunkt, at han var i Syrien som agent. Hun mener, at han fortalte, at han havde været i Syrien i alt 4 gange. Sagsøger fortalte, at han den ene gang var afsted med en campingvogn.

Vidne 8 har forklaret blandt andet, at han er journalist og chefredaktør på Medie 3. Han var tidligere nyhedschef på Medie 2 og var en del af ledelsen. Han har skrevet en del om Sagsøger, som han ikke har mødt før i dag. Medie 2 var de første, der skrev, at Sagsøger havde været agent. Det var i januar 2020.

De interesserede sig for, hvorfor efterretningstjenesterne ikke straffede hjemvendte syrienskrigere særligt hårdt, og de undrede sig over, at Sagsøger ikke var blevet retsfulgt i Danmark, fordi han var beskrevet som en forfærdelig person. De fandt ud af, at der var en god forklaring på det, da de via kilder fik oplysninger om, at Sagsøger havde været agent for PET og FE.

Han kan ikke oplyse, hvem kilderne er, eller hvor de er fra. Deres oplysninger stammer fra flere kilder med indgående kendskab til sagen, dvs. kilder med indgående kendskab til, at Sagsøger var agent.

De har nok skrevet 50-100 artikler om sagen. Hans kollega på sagen var Person 32. De rejste til Spanien i september 2019, hvor Sagsøger

sad fængslet. Det lykkedes ikke at besøge Sagsøger i fængslet, men de fik talt med hans advokat. Sagsøger var indforstået med, at de offentligt beskrev, at han havde været lønnet agent. Han har talt med Sagsøger over telefonen. De har talt sammen utallige gange, og deres artikler er til dels baseret på oplysninger fra Sagsøger.

Han har fået oplyst, at Sagsøger blev rekrutteret i Kalundborg Arrest den 19. december 2012. PET og FE havde fået oplysning om, at Sagsøger som syrienskriger var vendt tilbage til Danmark, hvilket var baggrunden for, at de besøgte Sagsøger i arresten.

Han kan henholde sig til indholdet af de artikler, han har været med til at skrive, og som er fremlagt under sagen.

Han fik selv en rolle i sagen, da han på et tidspunkt blev kontaktet af Person 21. Det var en myndighedshenvendelse, da Person 21 opsøgte ham som Stilling 3 for FE. Person 21 opsøgte ham på hans bopæl. Det var vist i maj eller juni 2020. Person 21 spurgte ham, om han kunne være med til at skabe en bagdør ind til en fortrolig dialog med advokat Vidne 6. Person 21 tilkendegav, at der var gået ting galt i den sag, og de ville gerne hjælpe Sagsøger og rette op på de fejl, der var begået. Senere erfarede han, at advokat Vidne 6 havde rettet mange forgæves henvendelser til tjenesterne og formentlig ikke havde tillid til tjenesterne. Han formoder, at det var derfor, tjenesterne prøvede at gå gennem ham, fordi tjenesterne ikke ønskede at blive afsløret af advokat Vidne 6.

Selv om det var en mærkelig situation, henvendte han sig til advokat Vidne 6. Eftersom Sagsøger formentlig var blevet dømt med urette, syntes han ikke, at han havde noget andet valg. Han sagde til advokat Vidne 6, at tjenesterne vist oprigtigt ønskede at løse sagen, og advokat Vidne 6 tilkendegav, at han gerne ville tale med tjenesterne, hvilket han videreformidlede til Person 21. Sagen blev i efterretningstjenesterne varetaget af Person 33, der var – og fortsat er – Stilling 4 i PET, samt Person 34, der var Stilling 4 i FE.

Person 21 sagde ikke, at Sagsøger var blevet dømt med urette, eller at Sagsøger havde været agent. Person 21 fortalte blot, at der var gået noget galt.

Vidnet har ikke derudover selv været involveret i sagen udover, at han har talt med anonyme kilder. Han vil ikke sige, om han selv har set fortrolige dokumenter eller af kilder fået refereret herfra, men han er i stand til at gengive indholdet meget præcist.

Vidne 3 har forklaret blandt andet, at han er chefredaktør på Medie 4. Han var på redaktionen den 10. december 2021, hvor Person 35 fortalte, at han var blevet kontaktet af Stilling 3 for FE, Person 36, der ville gøre opmærksom på, at journalisters videregivelse af historier kunne være omfattet af straffelovens § 109. Person 35 havde henvist Person 36 til at tale med den ansvarshavende redaktør, og derfor fik han telefonnummeret til Person 36.

Han vidste ikke, hvilke historier, det drejede sig om, men han forventede, at det omhandlede læk fra efterretningstjenesterne. Han kontaktede Person 36 samme dag, og de aftalte at mødes den følgende mandag hos efterretningstjenesten.

Mødet foregik om morgenen på Kastellet. Han blev bedt om at aflevere sin mo-biltelefon og blev vist ind til Person 36. Der deltog ikke andre i mødet.

Person 36 ville tale med ham om, at han var bekendt med, at der havde været nogle læk, og at fire medarbejdere var blevet fængslet. Person 36 gjorde ham opmærksom på, at § 109 også gælder for journalister og medier. Person 36 sagde ikke, hvilke historier, der var tale om. Efterretningstjenesterne var nervøse for, at medier var ved at videregive oplysninger omfattet af § 109.

Han spurgte ind til, om det var de tre store sager; FE-sagen, Syrien-sagen og Sagsøger-sagen, hvilket Person 36 ikke bekræftede udtrykkeligt, men det var hans klare indtryk, at der var tale om de sager. Person 36 sagde i stedet no-get i retning af, at det var de sager, der havde været fremme i medierne. Efter mødet noterede han på sin notesblok, at der var tale om FE-sagen, Syrien-sagen og Sagsøger-sagen, fordi det var indlysende for ham, at der var tale om de sager. Samtalen med Person 36 varede ca. 40 minutter.

Medie 4 beskæftigede sig ikke med Sagsøger-sagen, men med FE-sagen. Han tænkte derfor kun på FE-sagen. Han talte efterfølgende med den journalist, der dækkede sagen for Medie 4, og han talte med Person 35 om mødet. Han skrev også en leder om det. Medie 4 har efterfølgende skrevet om FE-sagen. Han begyndte at tænke over, om der var noget af det, de skrev, der kunne henregnes som statshemmeligheder, og det mente han ikke, at der var.

Han vidste ikke på daværende tidspunkt, at Person 21 var en af de fire, der blev anholdt.

Han følte sig ikke intimideret af mødet, men det var klart formålet med mødet.

Vidne 9 har forklaret blandt andet, at han er ansvarshavende chefredaktør på Medie 2, hvilket han har været de seneste 8 år. Det er korrekt, at han har

holdt møde med Person 36, Stilling 3 for FE, mandag den 13. december 2021. Der deltog ikke andre i mødet.

Torsdag den 9. december 2021 blev han kontaktet af Person 35, som var blevet opsøgt af Stilling 3 for FE, Person 36, og Stilling 3 for PET, Person 22. Person 36 og Person 22 havde givet Person 35 en servicemeddelelse om, at de kunne risikere at blive sigtet efter straffelovens § 109, hvis de viderebragte statshemmeligheder. Person 35 havde sagt, at de skulle tale med de ansvarshavende redaktører. Som han har fået det oplyst, blev Person 35 opsøgt personligt, og det var – som han husker det – samme dag, som fire personer var blevet anholdt og sigtet efter § 109. Person 35 havde ikke fået konkrete oplysninger om mødets indhold.

Han fik et telefonnummer til Person 36 af Vidne 3 om mandagen, hvorefter han ringede. Han mener, at han talte med Person 36, og de aftalte at mødes samme eftermiddag. Mødet fandt sted på Kastellet.

Da han mødte op, blev han bedt om at aflevere sine elektroniske enheder, hvor-efter han blev ført over til Person 36's kontor. Mødet varede ca. 20 minutter. Han skrev noter ned fra mødet nogle uger efter.

Han blev overbragt den samme meddelelse, som Person 35 var blevet overbragt. Det var en servicemeddelelse om, at ikke alene læk af stats-hemmeligheder er strafbare, men også viderebringelse af statshemmeligheder.

Det mente efterretningstjenesterne var en relevant oplysning af give medierne, uden at de var mere konkrete om, hvilke oplysninger, der var tale om.

Han spurgte, om Person 36 ikke kunne blive mere konkret, men det kunne Person 36 ikke. Ifølge sine noter blev han bibragt den forståelse, at der havde været en række sager med rod i efterretningstjenesterne. Han kan ikke huske, om konkrete sager blev nævnt. Han har i sine noter skrevet tre sager ned: Syrien-børnene, Sagsøger-sagen og FE-sagen med kabellæk og hjemsendelser.

Han kan ikke huske, om sagerne blev nævnt, men han var umiddelbart klar over, hvilke sager, der var tale om. Sagen med Syrien-børnene var Ekstra Bladets, mens Medie 2 havde dækket Sagsøger-sagen og FE-sagen. Det var så langt han kunne komme i at afdække, hvilke sager, der muligvis var tale om, uden at det blev sagt direkte.

Han blev bibragt den forståelse, at det kun gjaldt fremadrettet. De blev ikke bedt om at stoppe dækningen, men han havde en fornemmelse af, at det havde en sammenhæng med anholdelserne. De nåede ikke frem til, at det var noget ganske bestemt, han skulle lade være med, hvis han ville undgå at blive sigtet.

Han nævnte selv Person 37-sagen om Danmarks krigsdeltagelse i Irak. Den gang blev Person 37 idømt fængselsstraf, mens Medie 2's ansvarshavende redaktør blev frifundet, men Person 36 bibragte ham den opfattelse, at sa-gen ikke var sammenlignelig, da Person 37 var sigtet efter en mildere straf-bestemmelse.

Person 36 bekræftede, at han var opmærksom på, at mødet kunne opfattes som intimiderende, og han fandt det indlysende, at mødet var et forsøg på in-timidering. Det var også usædvanligt, at de blev kontaktet på forhånd.

Det betød ikke noget for deres dækning af sagerne, herunder af Sagsøger-sagen. Det gav anledning til overvejelser om, hvorvidt der allerede var bragt oplys-ninger, der var problematiske, og hvordan de efterfølgende håndterede oplys-ninger, men det skal de altid gøre.

Det blev ikke bekræftet, at der var noget problematisk i nogen sager. Så konkret blev det ikke.

Vidne 10 har forklaret blandt andet, at hun er nyhedsdirektør i Medie 1, hvilket hun har været i 6 år. Hun er en del af direktionen i Medie 1.

Det er korrekt, at hun for ca. halvandet år siden havde et møde med efterret-ningstjenesterne. Det var vist i januar 2022. Hun husker det sådan, at hun blev ringet op af en medarbejder fra efterretningstjenesterne og bedt om et møde med Stilling 3 for PET og Stilling 3 for FE. Hun kan ikke huske, om hun blev fortalt, hvad mødet skulle omhandle, men de vidste, at det var en form for baggrunds-briefing.

Nogle dage efter mødtes de på hendes kontor. Stilling 3 for PET, Person 22, og Stilling 3 for FE, Person 36, kom til mødet. Det blev ikke nævnt, hvorfor begge chefer deltog i mødet. Hun havde taget sin kollega, chefredaktør Person 38, med til mødet. De blev ikke bedt om at lægge deres telefoner væk.

Som hun husker det, gennemgik Person 22 og Person 36 over-ordnet indholdet af straffelovens § 109. Det var løselig snak. De gennemgik vel, at det var en paragraf, der også fandt anvendelse ved videregivelse af oplys-ninger. Det hele foregik i en uformel og uhøjtidelig tone.

Hun og Person 38 var lidt søgende på, hvad det nærmere drejede sig om, og de spurgte til, om det handlede om kabelsamarbejdet og Sagsøger. Hun har forud for dagens retsmøde talt med Person 38, og de husker det sådan, at der blev givet en eller anden form for bekræftelse. De husker det også sådan, at

der blev sagt noget i retning af: ”ja, og Syrien-børnene” . De tog ikke noter fra mødet, men det er sådan, de husker det.

Person 22 og Person 36 sagde ingenting om, at de ikke måtte skrive om sagerne. Hun oplevede det sådan, at efterretningstjenesterne gerne ville have, at de kendte til bestemmelsen i § 109. Det var ikke en trussel eller intimiderende. Mødet gav ikke anledning til, at de i Medie 1 ændrede dækningen af sagerne. Hun husker ikke, om det var bagud- eller fremadrettet. Mødet varede nok under en halv time.

Hun har tidligere mødtes med repræsentanter fra efterretningstjenesterne, og hun er ikke blevet advaret om at skrive nogen artikler.

Hun er bestyrelsesansat, og hun orienterede ikke bestyrelsen om mødet. Hun har nok orienteret generaldirektøren om mødet.

Vidne 4 har forklaret blandt andet, at han er administrerende direktør i Virksomhed, hvis virksomhed omfatter blandt andet Medie 5, Medie 6 og Medie 7. Han har ikke ansvaret for indholdet af medierne. Det ansvar ligger hos de ansvarshavende redaktører.

Fredag den 10. december 2021 fik han et telefonopkald fra Stilling 3 for FE, Person 36, som inviterede ham til et møde med Person 36 og Stilling 3 for PET, Person 22. Person 36 henviste til en pressemeddelelse udsendt dagen før vedrørende en sag om anholdelse af fire ansatte i efterretningstjenesten. Han var bekendt pressemeddelelsen. Han sagde til Person 36, at han næppe var den rette at holde møde med, og han henviste til chefredaktørerne på medierne. Person 36 fastholdt imidlertid, at han gerne ville mødes med ham. Han var usikker på, om han ville deltage i et sådant møde, og han sagde til Person 36, at han i givet fald ville have en advokat med til mødet. Det accepterede Person 36 under en telefonsamtale senere på dagen, hvor de aftalte at mødes på Kastellet den følgende mandag.

Han ankom sammen med Advokat 3, og de mødte Person 22 ved indgangen. De afleverede deres telefoner mv. og fulgtes med Person 22 til Person 36's kontor. Der var en ret afslappet stemning. Person 36 og Person 22 ønskede at orientere ham om, at de anholdelser, der var foretaget den 9. december 2021, vedrørte overtrædelse af straffelovens § 109. De sagde, at den bestemmelse også gælder i relation til mediernes eventuelle videregivelse af sådanne oplysninger. Han gentog, at han som administrerende direktør ikke havde medieansvar, og han tilbød at videregive oplysningen til chefredaktørerne i Virksomhed. Han gav også udtryk for, at han fandt det upassende at indkalde ham til møde for at forskrække ham. Det var hans klare opfattelse, at mødet havde til formål at intimidere ham.

Han spurgte, om det drejede sig om sagen om Syrien-børnene, kabelsamarbejdet og Sagsøger-sagen, hvilket de hverken ville be- eller afkræfte. Han havde dog forståelsen af, at det drejede sig om disse sager. Han var ikke sikker på, om bemærkningerne om § 109 ikke også havde baggrund i andre sager end de tre nævnte. Bemærkningerne om § 109 gik mest på den fremadrettede mediedækning, og han fik det indtryk, at de ikke anså § 109 for overtrådt i forbindelse med hidtidig mediedækning.

På mødet beklagede Person 36 og Person 22 sig også mere generelt over, at journalister søgte at opnå kontakt til ansatte i efterretningstjenestene, hvilket han omvendt mente var en del af deres arbejde.

Han fortalte Person 36 og Person 22, at han ville orientere chefredaktørerne i Virksomhed om mødet og dets indhold, og at han ikke anså disse oplysninger for fortrolige.

Han gjorde efter mødet nogle notater om, hvad der var sagt under mødet. Advokat 3 tog notater under mødet. Han orienterede samme dag sine chefredaktører om mødet. Han havde ikke tidligere været til et sådant møde med efterretningstjenestene.

Vidne 7 har forklaret blandt andet, at han har været beskæftiget som advokat siden 2006. Han har specialiseret sig i islam, der også var genstand for hans doktorafhandling. Det var også årsagen til, at han tog sagen med Sagsøger. Han blev færdig med sin doktorafhandling i 2004. Han beskæftiger sig ikke udelukkende med straffesager, men hans speciale falder især ind under det strafferetlige område, fordi det ofte relaterer sig til radikalisering og muslimsk terrorisme.

Han blev udnævnt til forsvarer for Sagsøger den 14. marts 2018. Denne dato er vigtig, fordi han kunne ikke tale med sin klient eller se sagens dokumenter, før denne officielle anerkendelse. Det var en omstændelig og langsom-melig proces. Normalt kan man efter udnævnelsen komme med nye beviser, og man kan bede om iværksættelse af yderligere efterforskningsskridt, men ikke i dette tilfælde, fordi der samme dag kom en meddelelse om, at efterforskningen nu var afsluttet. Han overtog således sagen 2½ måned før, den skulle behandles i retten. Der havde tidligere været andre advokater inde i sagen, der kunne bede om efterforskningsskridt. Han bad om, at Sagsøger blev afhørt igen, inden sagen gik i gang, men det blev afslået.

Da anklagemyndigheden fremlagde anklageskriftet, fremlagde han som forsvarer for Sagsøger også sit forsvar, hvilket omfattede en række skriftlige kilder, som det var lykkedes ham at fremskaffe på den korte tid. Han havde

bl.a. besøgt København, dels for at besøge Sagsøgers familie, dels i et forsøg på at fremskaffe beviser. Han talte i den forbindelse med en række journalister, bl.a. Vidne 1. Han forsøgte at fremskaffe stærke indicier på, at Sagsøger havde arbejdet for de danske efterretningstjenester, som Sagsøger havde forklaret om, og som han troede på.

Han fik hjælp af Sagsøgers far, og han mener, at det var PET, de opsøgte. Da de endelig fik kontakt til en medarbejder hos PET, blev de henvist til at henvende sig i Udenrigsministeriet. De tog herefter hen til Udenrigsministeriet og talte med en medarbejder. Den pågældende medarbejder fortalte, at de var nødt til at gå gennem dommerne i sagen. Dommerne skulle rette henvendelse til den danske ambassade i Spanien, som herefter ville kontakte Udenrigsministeriet.

De danske myndigheder hverken be- eller afkræftede, at Sagsøger var agent.

I sit forsvarsskrift beskrev han de handlinger, han havde foretaget i Danmark, og til sin store forbavselse ville dommerne ikke undersøge det nærmere. Hvis han havde haft mere tid, ville han have gjort mere. Anklageskriftet lød på, at Sagsøger havde ladet sig integrere i en terrororganisation. Det, at lade sig integrere i en terrororganisation, betyder, at man deler ideologi og er terrorist. Hvis de kunne få den ønskede bekræftelse på samarbejdet med de danske efterretningstjenester, ville det tilbagevise anklagen.

Han har også i forbindelse med andre retssager foretaget udlandsrejser og besøgt sine klienters hjemlande.

Sagens dokumenter bestod af fire foldere i pdf-format på henholdsvis 81 sider, 66 sider, 328 sider og 353 sider. I Spanien har man som forsvarer adgang til de samme dokumenter og øvrigt bevismateriale, som anklagemyndigheden er i besiddelse af.

I de sager, han har varetaget, har der ikke været simultantolkning af alt, hvad der foregår. Tolken laver i stedet et kort resumé af, hvad der er foregået. Der blev oversat i Sagsøgers sag. Sagsøger havde også fuld adgang til at tale med sin forsvarer, hvilket de også gjorde under sagen. Der var tillige pauser, hvor de kunne tale sammen i længere tid. På intet tidspunkt gjorde Sagsøger ham opmærksom på, at han ikke var klar over, hvad der foregik.

Der var afsat tre hele dage til straffesagen mod Sagsøger, men det kan være, at de blev hurtigere færdig. Det kan han ikke huske.

Det er korrekt, at Sagsøger blev tilbudt en straf på 5 års fængsel, hvis han tilstod. Han drøftede tilbuddet med Sagsøger, og de var enige om, at sagen skulle føres til ende, fordi Sagsøger var uskyldig, da han var agent.

I straffesagen blev det lagt til grund, at Islamisk Stat er en terrororganisation, hvilket skete på grundlag af politiets oplysninger. Dette var også slået fast i tidligere straffesager. Foreholdt, at en spansk efterforskningsleder under straffesagen forklarede, at Sagsøger optrådte i flere YouTube-videoer, og at der på Sagsøgers telefon fandtes indhold og søgninger, der udgjorde et sandt arsenal af forsendelser og søgninger relateret til DAESH-ISIS, har han forklaret, at Guardia Civil skal møde op og bekræfte de fund, der er i sagen, og de oplysninger, der bliver fremlagt i retten. Det pågældende materiale var en del af sagen, og han havde adgang til materialet via de dokumenter, der var fremlagt i sagen. Han havde ikke som sådan adgang til de enkelte videoer, men de arbejder med det, de kalder det videnskabelige bevis.

Ankeinstanserne kunne være kommet frem til, at Sagsøger skulle frifindes. Det kunne også være, at han havde fået ret i sine processuelle indsigelser, hvorfor sagen skulle gå om.

Han overtog sagen fra en anden advokat den 14. marts 2018, men han husker ikke navnet på den pågældende. Sagsøger ledte efter en anden advokat, og han accepterede at overtage sagen og forsvare Sagsøger. Han kom-munikerede med Sagsøger på engelsk, som han ikke selv er god til, og ellers på spansk. Sagsøger var imponerende hurtig til at lære spansk.

Han kan forsikre, at de forstod hinanden til fulde.

Han er bekendt med, at Sagsøgers tidligere danske advokat indbragte sagen for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, men han er ikke bekendt med, at domstolen har afvist sagen. Han kan heller ikke se, hvilken betydning det skulle have for denne sag.

Det er hans vurdering, at det vil være af fundamental betydning for Sagsøger, hvis den spanske højesteret gav lov til at få genoptaget sagen. Det vil kræve beviser af stor tyngde, hvilket han mener, at et dokumenteret samarbejde med de danske efterretningstjenester vil være.

Han har ikke anmodet om at få genoptaget Sagsøgers sag i Spanien.

Man kan ikke få genoptaget sagen, da der er afsagt en retskraftig afgørelse. Man kan kun genåbne sager, der fortsat befinder sig på efterforskningsstadiet. Man kan få foretaget en revision af en endelig dom, men den anmodning skal i første omgang komme fra Sagsøger. Men for at kunne gøre det, skal han kun-

ne fremlægge nye og tunge beviser for, at Sagsøger har arbejdet for de danske efterretningstjenester.

Vidne 2 har forklaret blandt andet, at han er journalist ved det spanske dagblad Medie 8. Han har skrevet bogen ”Titel 3” . Bogen blev udgivet den 4. marts 2022. Han skrev bogen af to årsager. For det første fordi han er interesseret i jihadisme, og hvordan det behandles i Spanien. Noget tyder på, at flere anholdes, uden at der er beviser for det. For det andet påkalder emnet sig offentlighedens interesse, og det viser sig også, at efterretningstjenesterne er involveret.

Hans bog dækker en periode, der starter med angrebet i New York i 2001 og slutter med angrebet i Barcelona i 2017. Hans bog beskæftiger sig særligt med 4-5 sager om antiterrorisme, der er foregået i Spanien. Noget af sagen med Sagsøger er med i hans bog, fordi han i afslutningen af sin research havde en samtale med en højtplaceret person fra den spanske efterretningstjeneste CNI, som kom med nogle afsløringer. Han kan ikke fortælle navnet på ved-kommende.

Han kan vedstå, hvad han har skrevet om Sagsøgers sag i sin bog, dog har han fejlagtigt skrevet, at Sagsøger er marokkaner. Han skrev et brev til Sagsøger i 2019. Det tog 7 måneder at komme frem, hvorefter han fik svar fra Sagsøger.

Den spanske efterretningstjeneste har ikke svaret på noget i relation til hans bog.

Vidne 6 har forklaret blandt andet, at han ikke erindrer at have set mailen fra Advokat 2, hvori der omtales en aftale om fortrolighed. Det er ikke nødvendigvis hans vurdering, at han har været underlagt forvaltningslovens § 27, stk. 6, men forligsforhandlingerne er ført ud fra en for-udsætning om fortrolighed. Han har været bekendt med, at der har været en mundtlig aftale om diskretion eller tavshedspligt. Han er ikke blevet pålagt tavshedspligt.

Han har haft forligsdrøftelser med begge efterretningstjenester, og det foregik samtidig. Han ved ikke, om han må svare på, hvor mange gange han mødtes med tjenesterne. Han kan ikke fortælle om indholdet af møderne.

Hans kontakt til Sagsøger blev formidlet via Sagsøgers familie.

Det skete på et tidspunkt, inden Sagsøger var endeligt dømt. Det var begrænset, hvad han kunne gøre fra Danmark, men han tilbød at skrive til efterretningstjenesterne. Han spurgte ind til sagen og bad om oplysninger, men

efterretningstjenesterne ville ikke svare på hans spørgsmål. Han spurgte speci-fikt til pengeoverførslerne, og det fik han heller ikke svar på.

Efter drøftelse med Sagsøger udarbejdede han sammen med en kollega et udkast til stævning, som de i juni 2020 sendte til efterretningstjenesterne og Justitsministeriet. De gav efterretningstjenesterne en frist på 10 dage, hvorefter de ville indlevere stævningen. Efter 9 dage meddelte efterretningstjenesterne, at de gerne ville mødes.

Han kan bekræfte, at han på et tidspunkt blev kontaktet af Vidne 8.

Han har været i kontakt med Vidne 8 fra 2019 og frem, fordi

Vidne 8 interesserede sig for sagen. Vidne 8 oplyste at have fået vis-hed for, at det forholdt sig, som Sagsøger sagde. Han kan ikke genken-de, at Vidne 8 skulle have været mellemmand mellem ham og Person 21 eller efterretningstjenesterne. Han ved ikke, om Vidne 8 havde talt med Person 21, men det fortalte Vidne 8 ikke noget om.

Han kan bekræfte, at han overbragte et forligstilbud til efterretningstjenesterne. Advokat 1 bistod ham med forhandlingerne. De rejste krav om 16,5 mio. kr., fordi det var deres opfattelse, at Sagsøger var dømt med urette. Der blev ikke indgået nogen aftale med efterretningstjenesterne. Det er hans vurdering, at han ikke kan oplyse, hvem han forhandlede med hos efterretning-stjenesterne.

Han udtrådte af sagen i september 2021. På det tidspunkt var deres eneste mu-lighed at stævne, og han syntes, at sagen krævede nyt blod. Sagsøger var med rette frustreret, hvilket deres samarbejde var begyndt at lide under.

Det er korrekt, at han i forbindelse med sin udtræden som Sagsøgers advokat den 7. september 2021 skrev til Sagsøger og oplyste, at modpar-terne ville kontakte Sagsøger i fængslet. Modparterne var PET og FE.

Han kan ikke udtale sig om, hvorvidt han kender til et besøg i fængslet den 9. september 2021. Han kan heller ikke udtale sig om, hvorvidt han var i lufthav-nen, da Sagsøger blev overført til Danmark, og efterfølgende kørte til Dragør.

Han klagede på vegne af Sagsøger til Den Europæiske Menneskerettig-hedsdomstol, men han kan ikke huske, hvorfor klagen blev afvist af domstolen. Han kan ikke huske, om de foretog sig noget videre i relation til den spanske dom.

Anbringender

Sagsøger har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit sammenfattende processkrift af 17. august 2023, hvoraf fremgår:

” 3. Anbringender

3.1. Domstolenes prøvelsesintensitet

Sagsøgte har til støtte for påstanden om frifindelse blandt andet gjort et anbringende gældende om, at Østre Landsret skal lægge til grund, at der er et ”påtrængende behov for ikke at be- eller afkræfte det påståede samarbejde mellem PET og FE, og fastslå, at det ikke krænker sagsøgers ret-tigheder”, hvilket ”indebærer, at landsretten bør afstå fra at gå ind i bevis-vurderingen af, om sagsøgeren har eller ikke har haft et samarbejde med ef-terretningstjenesterne”.

Det gøres heroverfor gældende, at såfremt Østre Landsret følger så-danne anbringender til støtte for en påstand om frifindelse, vil ret-stilstanden reelt være eller blive sådan, at efterretningstjenesterne i enhver tvist og til enhver tænkelig tid vil kunne henvise til hensynet til statens sikkerhed, fremmede magter og sikkerheden for tjenester-nes kilder, hvorefter der så ikke ville være adgang til reel domstolsprøvelse, hvilket vil være i strid med grundlovens § 63...

De sagsøgte gør, blandt andet med henvisninger til udtalelser fra Folketingets Ombudsmand, gældende, at domstolene skal udvise til-bageholdenhed med at foretage en vurdering, som det tilkommer ef-terretningstjenesterne at foretage, herunder om der er et tilstrække-ligt presserende hensyn til statens sikkerhed, fremmede magter og/eller kildebeskyttelse til, at hensynet til den enkelte – Sagsøger – må vige. Ifølge de sagsøgte skal domstolene udvise tilba-geholdenhed med at vurdere, om der findes hensyn, der gør, at vi i en demokratisk retsstat må acceptere at have myndighe-der/efterretningstjenester, der ser passivt til, at danske statsborgere udsættes for (eller risikerer) strafforfølgning eller sågar justitsmord i en situation, hvor man ellers med rette må formode, at tjenesterne har mulighed for at imødegå dette ved at oplyse, om der har været et (agent)samarbejde eller ej.

Sagsøger gør gældende, at de danske domstole ikke bør udvise tilba-geholdenhed i en sag, hvor de sagsøgte efterretningstjenester ikke har tilvejebragt oplysninger, som i relation til den konkrete sag un-derbygger påstanden om et behov for hemmeligholdelse, samtidig med at alle andre indicier og beviser entydigt peger på, at en dansk statsborger, Sagsøger, i Spanien har været udsat for straffor-følgning på et særdeles uoplyst grundlag, hvilket kunne have været—

imødegået af de danske myndigheder med henblik på at undgå ju-stitsmord og uberettiget frihedsberøvelse eller under alle omstændigheder mindske risikoen herfor. Der henvises i denne forbindelse også til Højesterets begrundelse i kendelsen af 27. juni 2023 i sag 19/2023...

Det gøres gældende, at domstolene er fuldt ud kompetente og berettiget til at påkende de spørgsmål og påstande, som denne sag giver anledning til. De begrænsninger i processen, som sagsøgte kan påberåbe sig, fremgår af proceslovgivningen, herunder bl.a. retspleje-lovens § 169, stk. 2, 3. pkt. Der er imidlertid ikke hjemmel til en påstand om, at domstolene skal udvise tilbageholdenhed, og det bemærkes i samme ombæring, at et anbringende til støtte for en påstand om frifindelse, der går på, at domstolene bør afholde sig fra at gå ind i bevisvurderingen, reelt er det samme som en afvisningspåstand, hvilket sagsøgte har frafaldet. Desuden følger det af betænkning nr. 998, 1984, om tavshedspligt..., at hvorvidt en konkret oplysning er tavshedsbelagt og dermed fortrolig, er principielt et retsspørgsmål, der er undergivet fuldstændig domstolsprøvelse jf. også U2020.1818...

Overfor de sagsøgte anbringer om, at retten skal afholde sig fra at gå ind i bevisvurderingen, da det er afgørende for tjenesterne at *”bevare muligheden for at kunne anvende kilder i deres opgaveløsning uden at skulle risikere efterfølgende at blive pålagt at bekræfte kildens identitet, arbejdsmetoder m.v. offentligt”*, gøres det gældende, at der er tale om et spørgsmål om retlig interesse, som domstolene må vurdere fra sag til sag, og at de sagsøgte i nærværende sag *har* anerkendt, at sagsøger har en retlig interesse.

Det gøres gældende, at intensiteten af domstolsprøvelsen bør være skærpet henset til, at sagen retligt befinder sig i et område, der også vedrører strafferetlig regulering – herunder en begrundet påstand om uberettiget frihedsberøvelse. Domsresultatet vil have afgørende betydning for, om sagsøger fortsat skal afsone sin fængselsstraf – henset til muligheden for i så fald at søge den spanske straffesag genoptaget, og det henhører under domstolenes kompetenceområde at vurdere, om efterretningstjenesterne er forpligtet efter straffelovens § 164a, herunder om de sagsøgte har levet op til forpligtelsen i nærværende sag.

Der er tale om spørgsmål om øvrighedsmyndighedernes grænser, som er domstolenes prærogativ jf. grundlovens § 63, og der bør ske

skærpet og grundig domstolsprøvelse.

3.2. Anbringender til støtte for sagsøgers påstande

Det gøres gældende, at Sagsøgers rejser til Syrien i 2013 og forsøg herpå i 2014 også er sket på de sagsøgte's initiativ, efter de sagsøgte's anmodning, og under alle omstændigheder med de sagsøgte's accept, ligesom han er blevet betalt af de sagsøgte... for at gennemføre rejserne med henblik på at skaffe efterretninger om blandt andet danske Syrienskrigere. Det kan i relation hertil lægges til grund, at Sagsøger har tilsluttet sig oprørsgruppen Kata'ib al-lman (Troens brigade) efter viden og accept fra de sagsøgte.

Det kan endvidere lægges til grund, at Sagsøger den 23. november 2018 ... blev idømt 8 års fængsel for at have tilsluttet sig en terrororganisation under sin rejse til Syrien i 2013 og forsøg herpå i 2014, og at dommen hviler på en ukorrekt antagelse af, at Sagsøger havde tilsluttet sig en anden gruppering, end den han reelt havde tilsluttet sig. Sagsøger tilsluttede sig oprørsgruppen Kata'ib al-lman (Troens brigade) og opholdt sig i øvrigt i Syrien efter aftale med de sagsøgte. At det forholder sig således, som sagsøger har forklaret, underbygges også af... Medie 2's artikel af 1. marts 2023 hvor eksperter med indgående kendskab til området har af-dækket, at det spanske retssystem med stor sandsynlighed har for-vekslet to kampgrupper på grund af navneforvirring, hvilket under-bygger sagsøgers forklaring om, at han tilsluttede sig en oprørsgrup-pe og ikke en terrororganisation.

De sagsøgte var allerede i sommeren 2017 orienteret om, at Sagsøger var anholdt og sigtet for terrorisme i Spanien, idet spansk politi under sagens efterforskning henvendte sig til de sagsøgte og orienterede dem om anholdelsen, ligesom de sagsøgte ikke informerede spansk politi om samarbejdets eksistens. At det forholder sig så-ledes baseres på en række omstændigheder, herunder sagsøgers troværdige forklaring om omstændighederne i sagen - der i intet tilfæl-de ved mediernes efterprøvelse har vist sig forkerte - vidnernes for-klaringer, de i sagen fremlagte talrige avisartikler fra troværdige danske medier – herunder... – som er baseret på relevante anonyme kildeoplysninger og/eller ekspertudsagn – ligesom de sagsøgte's egen ageren forud for og i forbindelse med forberedelsen af nærværende sag i sig selv underbygger sagsøgers påstande, herunder troværdig-heden af sagsøgers påstande.

Inden afsigelse af skyldkendelse i den spanske straffesag, har de

sagsøgte undladt at informere de spanske myndigheder om, at Sagsøger arbejdede for de sagsøgte under sin rejse til Syrien i 2013 og forsøg herpå i 2014. Af denne blev straffesagen mod Sagsøger i Spanien ført på et særdeles uoplyst grundlag og som en di-rette følge heraf, blev Sagsøger idømt 8 års fængsel for at ha-ve tilsluttet sig en terrororganisation i Syrien.

De sagsøgte har endvidere efterfølgende undladt at efterkomme Sagsøgers ønske om at få samarbejdsforholdets eksistens be-kræftet – der henvises blandt andet til... ligesom de sagsøgte i øvrigt intet har foretaget sig i relation til de spanske myndigheder i anled-ning af den mod Sagsøger afsagte straffedom. Det gøres på denne baggrund gældende, at de sagsøgte har handlet ansvarspå-dragende over for Sagsøger, idet de sagsøgte som følge heraf og på baggrund af det almindelige forvaltningsretlige sagligheds-princip, jf. også princippet i retsplejelovens § 96, stk. 2, var forpligte-de til på eget initiativ objektivt, loyalt og rettidigt at oplyse de spanske myndigheder om, at Sagsøger havde tilsluttet sig Kata'ib al-lman (Troens brigade) efter aftale med de sagsøgte.

Det gøres ydermere gældende, at påstandene 1, 2 og 3 samt subsi-diært 4, udover sagsøgers egen forklaring og de indkaldte vidners forklaringer, endvidere understøttes af en række omstændigheder, herunder at avisen Medie 2 i en artikel... skriver, at den har fået indsigt i lækkede dokumenter fra PET, og at der blandt disse doku-menter skulle fremgå et hemmeligt notat, hvori PET erkender, at myndighederne har begået alvorlige fejl og svigt i sagen om Sagsøger, og at Sagsøgers langvarige indsats i Syrien har haft meget stor betydning for efterretningsarbejdet i kraft af hans enestå-ende access og mulighed for at udpege jihadist, både i Danmark og Syrien. I notatet beskrives det ifølge Medie 2, hvordan Sagsøger bl.a. har haft held med at aflevere satellitstyr med spor-ingsmekanismer til en islamisk kampgruppe, hvilket gjorde det mu-ligt for Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) at følge dens bevægelser og kommunikation i Syrien. Endvidere skulle det ifølge Medie 2 fremgå af notatet, at de danske efterretningstjenester på en række punkter beklager, at de ikke bistod Sagsøger med sagen i Spanien. Ydermere er der i sagen fremlagt en artikel fra Medie 2 samt uddrag af en i artiklen omtalt spansk bog... hvor det fremgår, at en anonymiseret tidligere højtstående efterretningsofficer i Spani-en erkender, at spanske politimyndigheder tog fejl i sagen om Sagsøger. Forfatterens opfattelse er dog, at han ikke følte sig an-svarlig for dommen, fordi de spanske myndigheder ikke fik de nød-

vendige informationer fra Danmark.

Det gøres også til støtte for sagsøgers påstande gældende, at sagsøger under afsoningen i Danmark har fået besøg af ansatte i Forsvarets Efterretningstjeneste, i forbindelse med at Sagsøger og hans tidligere advokat, Vidne 6, var i forligsforhandlinger med efterretningstjenesterne om kompensation for myndighedernes fejl og forsømmelser i forbindelse med sagen fra Spanien. Under besøget den 9. september 2021 modtog Sagsøger 10.000 kr. fra Forsvarets Efterretningstjeneste. Kriminalforsorgen fratog efterfølgende Sagsøger pengene, idet indsatte ikke må modtage og have kontanter i fængslet. Der henvises til Medie 1's artikel herom i ... ligesom der henvises til ..., hvoraf det fremgår, at Kriminalforsorgen om besøget har anført, at de kan bekræfte, at sagsøger havde besøg af to personer, som i fængslets systemer blev indskrevet som "Person 20 og Person 17", der er Kriminalforsorgens "samarbejdspartnere". Der henvises desuden til Kriminalforsorgens besvarelser under..., hvoraf det fremgår, at besøgene fra samarbejdspartnere, herunder fra andre offentlige myndigheder ikke skal godkendes på samme måde som besøg fra pårørende og bekendte. Det fremgår, at myndighedspersoner fremviser legitimation ved ankomst til fængslet. Kriminalforsorgens områdekontor i Hobro oplyser tillige, at de ikke er i besiddelse af yderligere oplysninger vedrørende "Person 20 og Person 17". De har således hverken oplysninger om efternavne, telefonnumre eller fra hvilken myndighed de to personer kom fra.

Det gøres på denne baggrund - til støtte for sagsøgers påstande - gældende, at "Person 20 og Person 17", der den 9. september 2021 gav sagsøger 10.000 kr. i fængslet, var ansatte fra Forsvarets Efterretningstjeneste, og at dette samlet set understøtter sagsøgers forklaring og påstande. Dette baseres på omstændighederne omkring den særegne indskrivning af "Person 20 og Person 17" i fængslet sammenholdt med advokat Vidne 6's brev... til Sagsøger dateret den 11. september 2021, idet man i brevet kan læse, at advokat Vidne 6 i forbindelse med forligsforhandlingerne med efterretningstjenesterne på et møde den 7. september 2021 – to dage inden "Person 20 og Person 17" besøger sagsøger i fængslet (min understregning) – af efterretningstjenesterne havde fået oplyst, at de (underforstået efterretnings-tjenesterne) ønskede en samtale direkte med Sagsøger, og at de ville kontakte Sagsøger snarest (min understregning) i En-ner Mark Fængsel.

At det forholder sig således, underbygges også af, at da sagsøger efterfølgende klager over, at konfiskationen af de 10.000 kr. uretmæs-

sigt er blevet modregnet i sagsøgers gæld til det offentlige, skriver den sagsbehandlende medarbejder hos Gældsstyrelsen to gange – uden at det er en betegnelse, som sagsøger har brugt – at der er tale om en ”klage over afgørelsen om modregning i erstatning fra politiet”...,

ligesom sagsbehandleren i emnefeltet skriver ”OBS – VIP-person”, hvilket også er med til at underbygge, at de 10.000 kr., som blev overdraget til Sagsøger i fængslet, hidrørte fra de myndig-hedspersoner, som sagsøger påstår var fra Forsvarets Efterretnings-tjeneste.

Det gøres også til støtte for sagsøgers påstande gældende, at PET og FE chefernes møder i december 2021 med chefredaktørerne Vidne 3, Vidne 9, Vidne 10 og Vidne 4 underbygger sagsøgers påstande samlet set, idet de pågældende personer på mødet af efterretningscheferne blev mindet om, at det efter straffelovens § 109 i yderste konsekvens vil kunne koste dem 12 års fængsel at publicere lækkede oplysninger, hvorved der enten direkte eller indirekte blev henvist til Sagsøgers sag som én blandt tre sager, hvor medierne skulle være påpasselige...

Det gøres endvidere til støtte for sagsøgers påstande gældende;

- at PET og FE har indgået i forligsforhandlinger...med sagsøgers tidligere advokat, Vidne 6, om det, der ligeledes er nærværende sags stridspunkt, nemlig efterretningstjenesternes samarbejde med sagsøger, hvilket ville savne mening, såfremt sagsøger ikke havde udført det af ham påståede arbejde for efterretningstjenesterne forud for og i forbindelse med sine rejser til Syrien og

- at sagsøgers tidligere advokat, Vidne 6, der var i forligsforhandlinger med de sagsøgte efterretningstjenester om sagsøgers sag, deltog i ikke under 13 møder med efterretningstjenesterne..., hvilket i sig selv ville savne mening, såfremt sagsøger ikke havde udført det af ham påståede arbejde for efterretningstjenesterne forud for og i forbindelse med sine rejser til Syrien,

- at der kan gøres undtagelser fra PET og FE's interne praksis om ikke at be- eller afkræfte samarbejde med ~~meddelere~~ og/eller agenter, hvilket blandt andet baseres på PET's brev til Person 23 af 21. februar 2012, ..., hvor et samarbejde blev bekræftet,

- at sagsøger, da han af Medie 1's journalist Person 24 i fængslet bliver forevist et foto af en tidligere PET-ansat mand, uopfordret og

uden at få oplysninger om mandens identitet, udtalte, at han kunne genkende manden, og at han havde ” *kontakt med manden på billedet hver måned i løbet af de cirka otte måneder i 2013, hvor han arbejder for Po-litiets Efterretningstjeneste (PET)* ” ..., hvilket stemmer overens med, at manden på billedet er en tidligere PET-ansat, som der nu verserer en straffesag mod for brud på tavshedspligten,

- at det med overvejende sandsynlighed kan lægges til grund, at Sagsøgers spanske dom af 17. maj 2019 hviler på i hvert fald én fejltagtig - men helt central - præmis, idet Medie 2 i en længere artikel... ved brug af eksperter med indgående kendskab til området har afdækket, at det spanske retssystem med stor sandsynlighed har forvekslet to kampgrupper på grund af navneforvirring, hvilket un-derbygger sagsøgers forklaring om, at han tilsluttede sig en oprørs-gruppe og ikke en terrororganisation, hvilket herefter samlet set un-derbygger troværdigheden af sagsøgers forklaring i sagen,

- at Kriminalforsorgens afgørelse af 23. december 2023..., der er et af-slag på aktindsigt blandt andet med henvisning til, at aktindsigt ” *vil kunne give indblik i fortrolige oplysninger om efterretningstjenesternes ope-rative forhold* ”, omvendt underbygger den af sagsøger påståede til-knytning til efterretningstjenesterne,

- at de af sagsøger fremlagte aktlister fra Udenrigsministeriet... , hvor ”PET” ses nævnt i ikke under 36 tilfælde fra år 2017 - 2023, samlet set er med til at underbygge det påståede om et samarbejde med efter-retningstjenesterne, og at sagsøgers rejser til Syrien i 2013 og 2014 skete med accept fra de respektive efterretningstjenester og med henblik på at fremskaffe efterretninger, idet aktlisterne – på trods af, at indholdet er ukendt - entydigt indikerer, at særligt PET blev involveret fra det øjeblik, sagsøger blev tilbageholdt og anholdt i Spanien,

- at det ved Højesterets kendelse af 27. juni 2023 i sag 19/2023..., blev fastslået, at det påhviler den part, der påberåber sig et behov for hemmeligholdelse af hensyn til statens sikkerhed, sikkerheden for kilder og hensynet til fremmede magter, at konkretisere hvem eller hvad de pågældende hensyn tages overfor, idet de påståede hensyn ellers er af så generel og overordnet karakter, at retten bør afholde sig fra at tillægge de påberåbte hensyn den betydning, som ved på-beråbelsen gøres gældende, hvilket betyder, at det tilsvarende må komme de sagsøgte til skade i nærværende sag; at de hensyn, der ligger til grund for det påståede behov for hemmeligholdelse, er af så overordnet og ukonkret karakter, at retten bør afholde sig fra at til-

lægge hensynene nogen afgørende betydning,

- at selvom både Højesterets kendelse af 27. juni 2023 (sag 19/2023) og Person 25-dommen ...er straffesager, må tilsvarene krav om konkretise-ring af grundene til hemmeligholdelse gøre sig gældende i en sag som den foreliggende, når sagsøger har en betydelig retlig interesse, og der *har* verseret en straffesag mod sagsøger, men hvor det efter-følgende viser sig, at samtlige indicier og beviser fremkommet *efter* straffesagen entydigt underbygger sagsøgers påstande,

- at også U.2008.2394 H, der vedrører domstolsprøvelse af farevurde-ringer i udvisningssager, hvor der er sket frihedsberøvelse... understøtter ovenstående om, at der må kræves en vis prøvelse af det fak-tuelle grundlag, og at der i den forbindelse må kræves en rimelig sandsynliggørelse af (min understregning), at der har været et fornødent grundlag for farevurderingen... – i nærværende sammen-hæng en rimelig sandsynliggørelse af, at der har været fornødent grundlag for hverken at be- eller afkræfte det af sagsøger påståede samarbejde på trods de særdeles vidtgående og indgribende konse-kvenser, som sigtelse, frihedsberøvelse og domfældelse har haft for sagsøger, og

- at de sagsøgte ikke ved det fremlagte fællesnotat af 27. juni 2023... i tilstrækkelig grad lever op til de krav om konkretisering, der følger af retspraksis jf. straks ovenfor, hvorfor landsretten må tilsidesætte efterretningstjenesternes vurdering,

- at begge sagsøgte i det i sagen omhandlende helt særlige tilfælde, hvor alle indicier og beviser entydigt peger på, at det af sagsøger på-ståede samarbejde med efterretningstjenesterne i forbindelse med rejserne til Syrien reelt har eksisteret, er retligt forpligtet til efter straffelovens § 164a at oplyse, såfremt der har været et samarbejde mellem de sagsøgte efterretningstjenester og sagsøger i de pågæl-dende perioder, herunder om sagsøger i perioderne har været agent for efterretningstjenesterne, idet der er tale om en omstændighed, der i bekræftende fald bestemt taler for, at sagsøger, der er en dømt person, er uskyldig, jf. også justitsministerens besvarelse af spørgs-mål nr. 95 (Alm. Del) fra Folketingets Retsudvalg af 7. februar 2013, jf. Retsudvalgets 2022-23 (2. samling), REU Alm. Del – endeligt svar på spørgsmål 95, offentligt..., hvor det afslutningsvist af justitsmini-steren bemærkes, at; ”*For så vidt angår Politiets Efterretningstjenestes (PET) og Forsvarets Efterretningstjenestes (FE) kildearbejde kan der herud-over generelt henvises til efterretningstjenesternes fælles udtalelse herom, som PET og FE udsendte den 22. december 2022. Det fremgår heraf bl.a., at*

*danske efterretningstjenester, som alle andre danske myndigheder, skal age-re inden for de gældende retlige rammer, som overordnet er fastlagt af lov-givningsmagten. Det gælder selvsagt også bestemmelser i straffeloven ”
(min understregning),*

- at ved foretagelsen af en hensyns- og interesseafvejning af på den ene side de af sagsøgte påberåbte hensyn til statens sikkerhed, kilde-beskyttelse og fremmede magter og på den anden side hensynet til, at de sagsøgte efterretningstjenester overholder deres forpligtelse ef-ter straffelovens § 164a for at undgå justitsmord eller risikoen for ju-stitsmord, vejer sidstnævnte hensyn tungest,

- at de sagsøgte anbringende om et påtrængende behov for hemme-ligholdelse af hensyn til kilder, arbejdsmetoder og fremmede magter ikke er relevante i nærværende sag, idet sagsøgers påstand er, at de sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøger arbejdede for de sagsøgte i forbindelse med sine rejser til Syrien, hvilket ikke er en afsløring af arbejdsmetoder eller oplysninger, som sagsøger har videregivet, men derimod blot er en bekræftelse af et helt almindeligt kendt fak-tum; at efterretningstjenester arbejder med kilder, herunder agenter og informanter og i øvrigt opnår efterretninger via diverse samar-bejdspartnere.

3.2.1. Ad. Sagsøgers retlige interesse – betydningen og nødvendig-heden af en anerkendelsesdom

De sagsøgte har anført, at sagsøger ikke kan forvente at få sin span-ske dom genoptaget, idet den spanske Højesteret allerede har be-mærket, at ”*I den foreliggende sag var beviset ikke nødvendigt*”.

Det gøres i den forbindelse gældende, at de sagsøgte gengivelse af Højesterets anførsler er taget ud af kontekst. Den spanske Højesteret har udtalt sig herom i relation til spørgsmålet om, hvorvidt det ud-gjorde en krænkelse af menneskerettighederne, at der ikke var med-delt Sagsøger tilladelse til yderligere bevisførelse. Det er i den forbindelse, at Højesteret anfører, at beviset ikke var nødvendigt, idet det fremgår herom, at: ”*I den foreliggende sag var beviset ikke nødven-digt. Selv hvis de danske myndigheder på et tidspunkt skulle have ønsket at etablere et samarbejde med appellanten, har hans tilslutning til en terroror-ganisation at gøre med andre forhold, som ikke direkte er betinget af den nævnte oplysning. Det må under alle omstændigheder tages i betragtning, at selv om appellanten ikke har været retsforfulgt i Danmark, er det de dan-ske myndigheder, som uden at nævne noget som helst om et samarbejde med ham advarer det spanske politi om, at han kunne tænkes at udgøre en natio-*

nal sikkerhedsrisiko efter terrorlovgivningen, hvilket ikke ville give mening, hvis appellanten på nogen måde var en af de personer, der samarbejdede med de nævnte myndigheder i bekæmpelsen af terror. Desuden lægges der i den indankede dom vægt på forklaring afgivet af civilgardist ID-nr. 2, rapportansvarlig i sagen, som erklærer, at det danske politi som svar på hans henvendelser hele tiden har benægtet eksistensen af et samarbejde.”

Højesteret forudsætter således, at Sagsøger ikke har et sam-arbejde med de danske myndigheder, da det i så fald ikke ville give mening, at de danske myndigheder advarede spansk politi om, at han kunne udgøre en national sikkerhedsrisiko efter terrorlovgivningen, ligesom dansk politi direkte afviste, at der var et samarbejde. Højesterets bemærkninger herom viser meget tydeligt, at de danske efterretningstjenesters rolle i Sagsøgers anholdelse og retsfor-følgelse i Spanien har været afgørende for bevisbedømmelsen og domfældelsen af Sagsøger. Således har registreringen af Sagsøger i Schengen Informationssystem (SIS), og den efterfølgende benægtelse fra danske politi vedrørende samarbejdet været en direkte årsag til domfældelsen, ligesom de danske myndigheders handlinger har givet de spanske domstole et grundlag for at tilside-sætte Sagsøgers forklaring som utroværdig. Ud fra ovenstående fremhævede kan det således netop udledes, at Sagsøger har en væsentlig retlig interesse i nærværende sag med henblik på at få genoptaget den spanske dom, som direkte baserer sig på en for-tolkning af de danske myndigheders registrering af Sagsøger i Schengen Informationssystemet og deres efterfølgende benægtelse af eksistensen af et samarbejde.

De sagsøgte har under forberedelse af sagen anført, at de spanske domstole har taget udtrykkeligt stilling til – og afvist, at Sagsøgers anbringender om, at det var af betydning for sagen, at hans rejser til Syrien skete som led i samarbejdet med PET og FE. Det gøres gældende, at dette er ikke en korrekt gengivelse, fortolkning og forståelse af dommen. De relevante afsnit i dommen, som de sagsøgte refererer til, vedrører domstolens stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt det var berettiget at afskærer forsvarerens anmodning om, at der blev rettet yderligere henvendelser til de danske efterretningstjenester vedrørende Sagsøgers påstand om, at han ud-førte arbejde for disse. De spanske domstole fandt ikke, at dette var nødvendigt – og at det dermed ikke var en krænkelse af hans menneskerettigheder ikke at imødekomme anmodningen om yderligere efterforskning – henset til, at de spanske myndigheder allerede havde rettet henvendelse til de danske efterretningsmyndigheder herom, som havde benægtet et samarbejde, og henset til, at det ikke ville gi-

ve mening, hvis Sagsøger skulle have arbejdet for de danske myndigheder, når det nu var de danske myndigheder selv, der havde advaret Spanien om den terrortrusel, han udgjorde. Med andre ord fandt de spanske domstole ikke det var nødvendigt at undersøge Sagsøgers påstand om samarbejdet med efterretningstjene-sterner yderligere, fordi alt talte imod, at dette skulle være rigtigt.

Denne vurdering ville imidlertid i dag – i lyset af de talrige nye oplysninger og kendsgerninger, der også er fremlagt her i sagen, sammen med anerkendelses dom fra Danmark – skulle foretages i et helt andet lys, idet der samtidig henvises til det ovenfor på side 9 anførte om – at den spanske Højesterets dom med overvejende sandsynlighed hviler på i hvert fald én fejlagtig - men helt central - præmis, hvilket Medie 2 i en længere artikel... ved brug af eksperter med indgående kendskab til området har afdækket. Når den spanske Højesteret skriver, at den ikke fandt det påkrævet at godtgøre det af sagsøgte påståede samarbejde, idet sådan godtgørelse ” *ikke ville mindske betydningen af de øvrige erklærede og påviste forhold, som bekræfter hans tilslutning til terrororganisationen* ”, kan det altså konstateres, at i hvert fald ét af disse ”*øvrige erklærede og påviste forhold* ” er en direkte konstaterbar fejlpræmis/misforståelse, der bevirker, at det ikke kan afvises, at en retlig anerkendelse af et samarbejde mellem sagsøger og de sagsøgte vil have afgørende og udslagsgivende betydning i relation til muligheden for genoptagelse af straffesagen i Spanien og adgang til erstatning. Det bemærkes, at misforståelsen er helt central.

Efter sagsøgers opfattelse har misforståelsen medført en kæde af fejlslutninger grundet dens karakter.

Der skal laves en helt ny juridisk vurdering i Spanien, hvor flere nye oplysninger, herunder ovenstående, vil skulle indgå i rettens vurdering – hvilket alt sammen leder til, at behovet for en retlig anerkendelse af det samarbejde, som sagsøger har haft med de sagsøgte, er særdeles nødvendigt og presserende.

De sagsøgte har under forberedelsen af sagen gjort gældende, at EMD's afvisningsbeslutning understøtter det af de sagsøgte anførte om, at sagsøgers rettigheder ikke er blevet krænket. Det gøres af sagsøger heroverfor gældende, at EMD's afvisningsbeslutning ikke kan tillægges nogen afgørende betydning, idet afvisningsbeslutningen er blevet truffet med henvisning til det på dagældende tidspunkt foreliggende materiale jf. EMD's formulering ” *[...] the Court finds in light of all the materials in its possession [...]* ”. Sagen er i dag belyst i en helt anden grad, hvorfor det ikke kan afvises, at EMD i dag ville nå et andet resultat, såfremt de nye beviser blev fremlagt for domstolen.

3.2.2. Ad. De i sagen modsatrettede hensyn

De sagsøgte har til støtte for påstanden om frifindelse gjort gældende, at der i sagen er tale om modsatrettede hensyn, og at de (efterretningstjenesterne) kun i ”helt særlige tilfælde” bør dele oplysninger om deres operative forhold.

Sagsøger skal heroverfor gøre gældende, at ved foretagelsen af en sådan hensyns- og interesseafvejning af de af sagsøgte påberåbte hensyn til hemmeligholdelse, der er af generel karakter, overfor hensynet til sagsøgers interesse i, at hans arbejde for og samarbejde med de sagsøgte anerkendes, vejer sidstnævnte hensyn tungest, hvilket begrundes med sagsøgers retlige interesse i og mulighed for i tilfælde af en anerkendelsesdom at søge genoprejsning, dels ved at søge genoptagelse af den spanske straffesag, dels ved et krav om erstatning.

Det gøres i relation til det af de sagsøgte anførte om ”helt særlige tilfælde” gældende, at der netop i sagsøgers situation er og var tale om et ”helt særligt tilfælde”, hvor de sagsøgte burde have delt oplysningen om samarbejdet med sagsøger allerede i forbindelse med straffesagen mod ham i Spanien, så en spansk domstol kunne have afsagt dom eller frifundet på fyldestgørende grundlag. Der er tale om et helt særligt tilfælde, idet de sagsøgte – netop i en situation, hvor sagsøger er blevet rekrutteret af de sagsøgte – hvilket alt i sagen indikerer, og hvor han har sat sit liv på spil for de sagsøgte samt bistået med at skaffe væsentlige efterretninger vedrørende potentielle trusler, herunder potentielle terrortrusler mod Danmark, men pludselig står til selv at blive idømt 8 års fængsel for at have tilsluttet sig en terrororganisation, bør dele oplysningen om et samarbejde under en retssag, for at imødegå risikoen for justitsmord.

Det gøres i denne forbindelse tilmed gældende, at det også er en af PET’s kerneopgaver at ”beskytte personer” jf. bekendtgørelse om Politiets Efterretningstjeneste (PET) § 1, stk. 1, nr. 6, ... – en kerneopgave som ingen af de sagsøgte imidlertid har levet op til i relation til sagsøger.”

Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med deres sammenfattende processkrift af 17. august 2023, hvoraf fremgår:

” 4. PET’S OG FE’S ANBRINGENDER

4.1 Overordnet beskrivelse af PET's og FE's anbringender

PET og FE gør til støtte for påstanden om frifindelse gældende, at det er forudsat i lovgivningen, at PET og FE som det *klare udgangspunkt* hemmeligholder oplysninger om deres operative virke. Det gælder i særdeleshed oplysninger om deres anvendelse af kilder med henblik på forebyggelsen og bekæmpelsen af terror.

Det er af samme grund PET's og FE's faste praksis, at efterretnings-tjenesterne hverken be- eller afkræfter, om en person fungerer eller har fungeret som kilde for tjenesterne, jf. ... og svarene på spg. 1 og spg. 2 til Granskningsudvalget...

Om efterretningstjenesterne i en konkret situation skal fravige dette udgangspunkt, beror på en *konkret afvejning* af hensynet til hemmeligholdelse over for hensynet til f.eks. individuelle rettigheder.

PET og FE gør gældende, at efterretningstjenesterne har en *betydelig skønsmargin* i den vurdering, idet efterretningstjenesterne er bedst til at vurdere skadevirkningen af, at en bestemt oplysning om deres operative forhold be- eller afkræftes offentligt. Domstolene bør være tilbageholdende med at tilsidesætte denne vurdering.

PET og FE har i den foreliggende sag vurderet, at de af hensyn til hemmeligholdelsen af deres arbejdsmetoder, sikkerheden for efterretningstjenesternes kilder, hensynet til fremmed magter samt til statens sikkerhed, hverken kan be- eller afkræfte det samarbejde, som sagsøgeren påstår har fundet sted.

Efterretningstjenesterne har redegjort *så udførligt som muligt* for, hvorfor dette er tilfældet, jf. ..., hvilket lever op til de krav, som der stilles efter retspraksis, jf. U.2020.1818 Ø (Person 25-dommen)... og se-nest Højesterets kendelse af 27. juni 2023 i sag 19/2023 (om dørluk-ning)... PET og FE mener ikke, at Østre Landsret har grundlag for at tilsidesætte denne vurdering.

Endelig er der ikke omstændigheder i den foreliggende sag, der understøtter, at det undtagelsesvist skulle være nødvendigt at pålægge efterretningstjenesterne at be- eller afkræfte det påståede samarbejde.

Det er således ikke rigtigt, når sagsøgeren påstår, at han var udsat for et justitsmord, da han i Spanien blev idømt 8 års fængsel efter den spanske straffelovgivning for tilknytning til terrororganisationen IS

og senere blev overført til Danmark til afsoning af 6 års fængsel i henhold til den parallelle berømmelse i den danske straffelov...

Disse anbringender er uddybet i det følgende.

4.2 PET og FE har som det klare udgangspunkt ikke pligt til at ud-levere oplysninger

PET's og FE's virksomhed er reguleret i lov om Politiets Efterretningstjeneste (herefter "PET-loven")... og lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (herefter "FE-loven")..., der i § 1 i begge love definerer efterretningstjenesternes opgaver.

Det er en grundlæggende forudsætning for PET's og FE's varetagelse af disse opgaver, at oplysninger om efterretningstjenesternes virksomhed, herunder navnlig om operative forhold, *hemmeligholdes* i det omfang tjenesterne finder det nødvendigt, jf. f.eks. forarbejderne til PET-loven (lovforslag L 161 af 27. februar 2013, side 9, 16 og 44..., forarbejderne til FE-loven (lovforslag L 163 af 27. februar 2013, side 36... og Højesterets kendelse af 23. januar 2023 i sagen 107/2021, (aktindsigt i materiale fra PET)...

Der findes ikke nogen almindelig regel, der forpligter PET og FE til at meddele, offentliggøre eller i øvrigt offentligt forholde sig til oplysninger, som påstået af sagsøgeren. Denne vurdering beror i stedet på en *konkret afvejning* af på den ene side hensynet til hemmelighol-

delsen, f.eks. på grund af hensynet til statens sikkerhed, sikkerheden for efterretningstjenesternes kilder og til fremmede magter, og på den anden side hensynet til f.eks. individuelle rettigheder.

Denne hensynsafvejning har fundet udtryk i en række konkrete bestemmelser i dansk ret. Selvom disse bestemmelser ikke finder direkte anvendelse på det, som den foreliggende sag drejer sig om, tjener de til at illustrere, at efterretningstjenesterne kun i helt særlige tilfælde – undtagelsesvist – kan be- eller afkræfte oplysninger om deres operative forhold. Disse bestemmelser er navnlig:

- Reglerne i PET-lovens §§ 12-14 og FE-lovens §§ 9-11 om borgeres adgang til indsigt i PET's og FE's oplysninger om dem selv...

- Reglerne i forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, og straffelovens §§ 152-152 f, om tavshedspligt...

- Reglen i retsplejelovens § 169, stk. 2, 3. pkt., om myndighedernes adgang til at nægte at samtykke til, at der afgives vidneforklaring...
- Reglerne i retsplejelovens §§ 298 og 299 om edition i oplysninger, der er omfattet af lovens § 169.
- Reglerne i udlændingelovens §§ 25 og 37 og kapitel 7a...

Der henvises til processkrift A af 24. februar 2023, afsnit 2.1, hvor de nævnte regler er gennemgået i dybden...

Det samme resultat følger af retspraksis fra EMD, jf. sagen Mirea mod Rumænien af 6. oktober 2015, sagsnr. 19314/07..., der er behandlet yderligere nedenfor i afsnit 4.5.3.

4.3 PET og FE har en betydelig skønsmargin

PET og FE gør videre gældende, at efterretningstjenesterne har en *be-tydelig skønsmargin* i vurderingen af, om en konkret oplysning om efterretningstjenesternes virke kan be- eller afkræftes. Det gælder i særdeleshed oplysninger om den påståede anvendelse af menneske-lige kilder på terrorområdet.

Det følger af de almindelige principper for domstolens kontrol med forvaltningen, idet PET og FE er bedst til at vurdere skadevirkningen af, at en bestemt oplysning om deres operative forhold be- eller afkræftes offentligt, jf. f.eks. Niels Fenger m.fl., "Forvaltningsret", 1. udgave (2018), side 924...

En tilsvarende skønsmargin kom f.eks. til udtryk i Højesterets dom trykt i UfR 2013.2696 H (Person 39)..., hvor Højesteret ikke fandt "*grund-lag for at anfægte*" Forsvarsministeriets vurdering af, at en tilbageholdt afghansk person kunne overlades til amerikanske styrker.

Der kan desuden henvises til Folketingets Ombudsmands udtalelse i FOB 1998.176..., hvor Ombudsmanden udtalte, at han ikke kunne vurdere skadevirkningerne for PET's virksomhed på anden eller bedre måde end PET selv og derfor ikke kunne gå nærmere ind i den konkrete vurdering:

" Politiets Efterretningstjeneste bygger efter det oplyste tjenestens afgørelser i sådanne sager på en vurdering i det enkelte tilfælde af om det vil have af-gørende skadevirkning for tjenestens virksomhed at oplyse hvorvidt tjene-sten har oplysninger om den pågældende. Dette er efter efterretningstjene-

stens opfattelse i almindelighed tilfældet.

Som ombudsmand har jeg ikke særlige forudsætninger for at foretage en vurdering af skadevirkningerne på en anden og bedre måde end Politiets Efterretningstjeneste.

Normalt kan jeg derfor ikke gå ind i en nærmere efterprøvelse af en konkret vurdering af denne karakter. Kun hvis der er tale om ganske særlige omstændigheder, kan jeg kritisere efterretningstjenestens (og Justitsministeriets) afgørelse. Det kan f.eks. være tilfældet hvis sagen er mangelfuldt oplyst eller afgørelsen i forhold til andre lignende sager er udtryk for en forskelsbehandling der ikke er sagligt begrundet.” (understreget her)

Derudover kan der henvises til Højesterets kendelse af 27. juni 2023 i sagen 19/2023..., hvor flertallet på fire dommere afviste, at der skulle ske dørlukning i en straffesag, idet de udtalte:

” Vi kan ikke afvise, at der kan foreligge omstændigheder af en karakter som nævnt i retsplejelovens § 29, stk. 1, nr. 2, og stk. 3, nr. 3, og at disse omstændigheder også efter Menneskerettighedskonventionens artikel 6, stk. 1, kan begrunde dørlukning.

Vi finder imidlertid, at anklagemyndighedens og PET's redegørelse for disse omstændigheder er af så generel og overordnet karakter, at den efterprøvelse fra domstolenes side, som retsplejeloven og Menneskerettighedskonventionen forudsætter, ikke er mulig. Bl.a. foreligger der ingen form for konkretisering af, hvilken eller hvilke personers sikkerhed der ved behandling af sagen i åbent retsmøde må antages at blive bragt i fare, og hvorfor (§ 29, stk. 3, nr. 3), eller af, hvilke generelle arbejdsmetoder, kapaciteter og svagheder mv. der i et åbent retsmøde vil blive afsløret, og hvilke skadevirkninger dette vil have for statens forhold til fremmede magter (§ 29, stk. 1, nr. 2).

[...]

Vi bemærker, at dette ikke er til hinder for, at byretten efter en samlet afvejning på ny træffer bestemmelse om, at retsmødet skal holdes for lukkede døre, hvis anklagemyndigheden igen anmoder om dørlukning og i tilstrækkeligt omfang redegør for de skadevirkninger, det vil kunne have, hvis oplysningerne kommer frem i et offentligt retsmøde.” (understreget her)

Det følger efter PET's og FE's opfattelse af denne kendelse, at domstolene – når myndighederne påberåber sig f.eks. hensynet til statens forhold til fremmed magter eller statens sikkerhed – kræver en eller

anden form for konkretisering af, at disse hensyn rent faktisk er til stede i den specifikke situation.

Domstolene efterprøver dog ikke – eller er i det mindste betydeligt tilbageholdende med at efterprøve – den grad af skadevirkning, som f.eks. offentliggørelse af konkrete operative forhold, kan have for PET's og FE's opgaveløsning. Der kan i den forbindelse ligeledes henvises til U.2020.1818 Ø (Person 25-dommen)...

Det bør tages i betragtning, at der i både Højesterets kendelse af 27. juni 2023 (sag 19/2023)... og Person 25-dommen... er straffesager, og at kravene til konkretiseringen af grundene til hemmeligholdelse må være lempeligere i en civil sag som den foreliggende, der ikke er rejst af myndighederne.

Derudover kan der henvises til U.2008.2394 H, der vedrører dom-stolsprøvelse af farevurderinger i udvisningssager, hvor der er sket frihedsberøvelse... I dommen anfører Højesteret, at der i en sådan sag, hvor frihedsberøvelsen er begrundet i, at udlændingen udgør en fare for statens sikkerhed, må kræves en *vis prøvelse* af det faktuelle grundlag for farevurderingen. Der må i den forbindelse kræves en *rimelig sandsynliggørelse* af, at der har været et fornødent grundlag for farevurderingen...

Der kan endelig henvises til dommen af 26. februar 2008 fra den bri-tiske "Investigatory Powers Tribunal" (herefter "IPT") (sagsnr. IPT/06/81/CH)..., hvor en borger havde fremsat en klage mod de bri-tiske efterretningstjenester, som havde nægtet at oplyse borgeren, om vedkommendes familiemedlem tidligere havde optrådt som agent for tjenesterne.

4.4 Hensynet til hemmeligholdelse i den foreliggende sag

PET og FE har i den foreliggende sag vurderet, at de af hensyn til hemmeligholdelsen af deres arbejdsmetoder, sikkerheden for efterretningstjenesternes kilder, hensynet til fremmed magter samt til sta-tens sikkerhed, hverken kan be- eller afkræfte det samarbejde, som sagsøgeren påstår har fundet sted, jf. f.eks. svarskriftet af 1. marts 2022, side 4...

Efterretningstjenesterne har i notat af 27. juni 2023... redegjort så ud-førligt og konkret som muligt for de hensyn, der begrundet denne vurdering. Der henvises i det hele til notatet, som vil blive gennem-gået nærmere under hovedforhandlingen.

PET og FE gør gældende, at graden af konkretisering i denne redegørelse lever op til de krav, der følger retspraksis, jf. afsnit 4.3, ovenfor, og at landsretten ikke har grundlag for at tilsidesætte vurderingen.

4.5 Det er ikke nødvendigt at be- eller afkræfte det påståede samarbejde

PET og FE gør endelig gældende, at der ikke er omstændigheder i den foreliggende sag, der understøtter, at det skulle være *nødvendigt* at pålægge efterretningstjenesterne at be- eller afkræfte det samarbejde, som sagsøgeren påstår at have fundet sted.

Sagsøgeren har således ikke påvist, at det vil være forbundet med en krænkelse af hans rettigheder, hvis PET og FE ikke be- eller afkræfter det påståede samarbejde.

4.5.1 Generelt om PET og FE's forpligtelser over for påståede tidlige-re kilder

PET og FE bemærker i den forbindelse først og fremmest, at der helt generelt er særlige omstændigheder ved PET's og FE's anvendelse af – og ansvar over for – påståede kilder og agenter, som bør tages i betragtning i den foreliggende sag.

PET's og FE's anvendelse af kilder er ikke nærmere reguleret i lovgivningen, men det er både i PET-loven og FE-loven forudsat, at tjenesterne anvender kilder i deres efterretningsarbejde.

Som udgangspunkt gælder de almindelige strafferetlige regler i Danmark også for efterretningstjenesternes kilder. For PET's vedkommende reguleres arbejdet med kilder derudover af principperne i Rigsadvokatens retningslinjer om meddelere og civile agenter...

Efterretningstjenesterne vil som led i føringen af en kilde i nogle tilfælde kunne foranledige, at en kilde udfører handlinger, som objektivet set vil kunne være strafbare efter dansk ret. Hvis dette sker som led i en efterforskning, taler man i disse tilfælde om, at en kilde udfører agentvirksomhed. Handlinger, som en kilde udfører efter aftale med PET eller FE, vil efter dansk ret i udgangspunktet være straffri efter princippet om materiel atypicitet eller manglende retsstridighed.

Det er dog en forudsætning for straffrihed, at handlingerne ligger inden for rammerne af aftalen med efterretningstjenesterne. Pådommes handlingerne i udlandet, vil spørgsmålet om strafbarhed bero på det pågældendes lands retsregler, og det kan ikke forudsættes, at en udenlandsk domstol vil anse handlinger, som en kilde har udført som agentvirksomhed efter aftale med en dansk efterretningstjeneste, som straffri.

Det er ikke reguleret specifikt, hvordan danske efterretningstjenester skal agere i tilfælde, hvor en kilde er blevet pågrebet og retsforfulgt i udlandet, og hvor oplysninger om kildeforholdet kan have relevans for straffesagen. Det ligger dog klart, at den almindelige pligt i for-valtningslovens § 31 for myndigheder til at videregive oplysninger til andre myndigheder ikke finder anvendelse i forhold til udenland-ske myndigheder, jf. Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 105-106...

Der er samlet set ikke er grundlag for at sige, at PET og FE generelt set skulle være underlagt en forpligtelse til at bistå, endsize offent- liggøre oplysninger om eventuelle tidligere under omstændigheder svarende til dét, som sagsøgeren påstår.

Der er således i den foreliggende sag tale om en situation, hvor sagsøger er blevet anholdt på grund af handlinger, der er foretaget efter, at det påståede samarbejde med efterretningstjenesterne ifølge sagsøgers eget udsagn er afsluttet, og som i øvrigt ikke har forbindel-se til efterretningstjenesternes virksomhed.

Der henvises til illustration f.eks. til afsnit 2.1.4 i Rigsadvokatens meddelelse om meddelere og civile agenter..., og til det dertil ved-lagte bilag 1..., hvor det fremgår, at politiet forud for et eventuelt samarbejde skal oplyse en meddeler, at kriminalitet, han begår eller har begået, vil blive påtalt på samme måde som andres tilsvarende kriminalitet.⁷

4.5.2 Sagsøgeren har ikke været udsat for et justitsmord

Til støtte for, at det er nødvendigt, at PET og FE anerkender det på-ståede samarbejde, har sagsøgeren navnlig peget på, at han var udsat for et justitsmord, da han blev idømt 8 års fængsel for integrering i en terrororganisation i tre instanser ved de spanske domstole, fordi der ikke under sagen blev taget højde for hans påståede samarbejde med PET og FE, og at hans rejser til Syrien i 2013 og 2014 angiveligt skete i samarbejde med efterretningstjenesterne.

PET og FE er ikke enige heri.

Som det fremgår af afsnit 3.3.2, ovenfor, angik de beviser vedrørende sagsøgerens tilknytning til IS, som det spanske politi tilvejebragte under efterforskningen af ham – og som de spanske domstole efterfølgende lagde til grund for domfældelsen – i vidt omfang omstændigheder, der lå både *før* (f.eks. rejsen i 2012) og *efter* hans påståede samarbejde med efterretningstjenesterne, der efter sagsøgerens eget udsagn definitivt ophørte i sommeren 2015.

Der henvises i den forbindelse som ét blandt flere eksempler til gennemgangen i den spanske førsteinstans' dom af 28. juni 2018 af vidneforklaringen fra lederen af den spanske efterforskning af sagsøgeren (Tjenestenr.), jf. dommens side 33-36... Her fremhæver vidnet en række omstændigheder, som der blev lagt vægt på i beslutningen om at anholde sagsøgeren. Det kan f.eks. fremhæves, at vidnet har forklaret følgende, jf. førsteinstansens dom, side 35-36...:

” Under alle omstændigheder vurderede man, at tiltalte på grund af sin adfærd var aktiv medlem af ISIS, ikke blot ud fra de offentliggjorte fotos, men også ud fra en mængde data, som set i sammenhæng fører til den konklusion, at tiltalte var aktiv i terrororganisationen. Således vedrørte alle links DAESH og indeholdt billeder fra konfliktområdet, mens der ikke hos tiltalte fandtes videomateriale om andre grupper af krigere.

I visse tilfælde går fremsendelsen af et link endda forud for DAESH's officielle publikation heraf, og tiltalte havde således linket før dets offentliggørelse og dermed en privilegeret adgang til samme.”

For så vidt angår domfældelsen af sagsøgeren, fremgår det som anført i afsnit 3.3.3-3.3.5, ovenfor, at sagsøgeren i alle tre instanser i Spanien gjorde gældende, at hans rejser til Syrien i 2013 og 2014 skete efter aftale med PET og FE, og at f.eks. overførslerne af penge via Western Union af 21. maj 2013 og 17. maj 2014 kom fra efterretnings-tjenesterne.

Det fremgår navnlig af appelinstansernes domme, at disse forhold ikke havde betydning for domfældelsen. I førsteinstansens dom var det således navnlig omstændigheder, der lå før og efter hans påståede samarbejde med PET og FE, som dannede grundlag for domfældelsen. I overensstemmelse hermed udtalte den spanske højesteret således f.eks. i dommen af 17. maj 2019, side 12...:

”I den foreliggende sag var beviset ikke nødvendigt. Selv hvis de danske myndigheder på et tidspunkt skulle have ønsket at etablere et samarbejde med appellanten, har hans tilslutning til en terrororganisation at gøre med andre forhold, som ikke direkte er betinget af den nævnte oplysning.” (understreget her)

Tilsvarende udtalte den spanske højesteret, dommens side 12...:

”Ud fra den pådømte adfærd, som har fundet sted fra 2012 til 2017, er det således ikke påkrævet at godtgøre et angiveligt præcist samarbejde med det danske politi, der ikke, selv hvis det kunne påvises, ville mindske betydningen af de øvrige erklærede og påviste forhold, som bekræfter hans tilslutning til terrororganisationen.” (understreget her)

PET og FE mener, at de pågældende afsnit må forstås således, at der efter den spanske højesterets vurdering på tidspunktet for anholdelsen i 2017 var tilstrækkelig støtte i de bevismæssige forhold, der ikke havde at gøre med de to rejser til Syrien i 2013 og 2014 og de ovenfor nævnte pengeoverførsler, til at dømme sagsøgeren efter § 571 og § 572, stk. 2, i den spanske straffelov.

Denne forståelse er efter PET og FE's opfattelse understøttet af, at de citerede afsnit fremstår klare og utvetydige, at alle tre instanser i Spanien nåede til samme bevisvurdering vedrørende spørgsmålet om sagsøgerens samarbejde med PET og FE, og at gennemgangen af bevisvurderingen i de spanske domme – og i særdeleshed i førsteinstansdommen af 28. juni 2018... – viser, at der i overvejende grad er lagt vægt på forhold, der er sket i perioden før og efter, at det påståede samarbejde med PET og FE efter sagsøgerens eget udsagn blev afsluttet. Beviserne er gennemgået i afsnit 3.3.3.1, ovenfor.

PET og FE mener, at de tre spanske domme er udførlige og bygger på en grundig bevisførelse, hvor bl.a. involverede spanske politifolk har været afhørt, og hvor en række tekniske sagkyndige har været involveret. Det gælder f.eks. vedrørende indikatorer for tilhørsforhold til terrorgrupper i Syrien/Irak, vedrørende økonomiske transaktioner og vedrørende IT-beviserne i sagen, jf. afsnit 3.3.3.1, ovenfor.

PET og FE bemærker i den forbindelse, som tidligere nævnt, at sagsøgeren i medfør af § 954, stk. 1, litra d, i den spanske strafferetsplejelov..., har mulighed for at søge om genoptagelse af sine spanske straffedomme, og i den anledning vil kunne præsentere de samme beviser, som han har påberåbt sig under den foreliggende sag, og re-

degøre for eventuelle uklarheder, som han mener er indeholdt i den spanske højesterets præmisser.

4.5.3 PET og FE er ikke ansvarlig for den spanske retspleje

PET og FE mener endelig, at der er grund til at understrege, at efterretningstjenesterne ikke er ansvarlige for de straffeprocessuelle om-stændighederne vedrørende sagsøgerens spanske straffesager, her-under f.eks. sagsøgerens anbringende i Spanien om, at han blev af-skåret adgang til visse beviser.

I det omfang de spanske domstole har ageret i strid med f.eks. artikel 6 i EMRK, er det således udelukkende et anliggende for Spanien. Det forekommer dog stærkt tvivlsomt, at det skulle være tilfældet.

Som anført i afsnit 3.3.6, ovenfor, har sagsøgeren allerede indgivet klage til EMD vedrørende en påstået krænkelse af artikel 6. EMD fandt ved afgørelse af 3. september 2020, at klagen ikke kunne antages til realitetsbehandling, jf. procesreglerne i EMRK artikel 34 og 35...

Det følger desuden af EMD's retspraksis, at efterretningstjenester som led i en straffesag under visse omstændigheder er berettiget til at hemmeligholde oplysninger vedrørende deres operative forhold, herunder f.eks. om en tiltalt har ageret som agent eller kilde.

I sagen Mirea mod Rumænien af 6. oktober 2015, sagsnr. 19314/07..., havde klageren således været tiltalt i Rumænien for at have medvirket til frihedsberøvelse og manddrab.

Under den rumænske straffesag gjorde han gældende, at hans involvering heri skete som led i hans virke som meddeler for den rumænske efterretningstjeneste ("herefter SRI"). Efterretningstjenesten nægtede undervejs i straffesagen at tilvejebringe oplysninger om dens eventuelle forbindelse til klageren, som i sidste ende blev idømt 7 års fængsel.

EMD skulle tage stilling til, om klagerens rettigheder efter artikel 6, stk. 3, i EMRK var blevet krænkede som følge af SRI's manglende oplysning af en forbindelse til klageren.

EMD udtalte i den forbindelse, at retten til adgang til relevante beviser som led i en straffesag ikke er absolut, idet der kan være legitime hensyn til tilbageholdelse af visse oplysninger, herunder hensynet til

landets sikkerhed eller til hemmeligholdelsen af politiets efterforskningsmetoder, jf. dommens præmis 46...

Det gælder dog kun, i det omfang hemmeligholdelse er strengt nødvendigt. I sådanne tilfælde skal domstolene desuden sikre, at eventuelle indgreb i klagerens rettigheder, som følge af hemmeligholdelsen, udlignes igennem rettens tilrettelæggelse af straffesagen, jf. dommens præmis 47...

EMD fandt konkret, at klagerens rettigheder ikke var blevet krænket, idet EMD lagde vægt på, at der ikke var oplysninger, der understøttede, at de forhold, som klageren havde været tiltalt for, var begået som led i hans eventuelle arbejde for SRI, jf. præmis 48-50...

EMD lagde desuden vægt på, at de nationale domstole i alle instanser havde fundet, at de pågældende beviser ikke havde betydning for udfaldet af straffesagen. Det fremgår således af dommens præmis 50...:

“50. Moreover, save for the County Court which granted the revision request (see paragraph 28 above), the domestic courts, including the court of last resort, were consistent in finding that the information being withheld by the SRI had no bearing on the outcome of the proceedings (see paragraphs 17, 22 and 33 above, as well as Botmeh and Alami, cited above, §§ 43 in fine, and 44). The Court has no reason to depart from these findings.”

EMD undersøgte endelig, i hvilket omfang de rumænske domstole havde sikret klagerens rettigheder efter artikel 6 gennem straffesagen, hvilket EMD fandt var tilfældet, jf. dommens præmis 51-55...

Det er værd at være opmærksom på, at den pågældende sag angik Rumæniens ansvar for beslutninger, som de rumænske domstole havde truffet under en straffesag. Den adskiller sig således væsentligt fra den foreliggende sag.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Denne sag angår – efter de påstande, Sagsøger har nedlagt – om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og/eller Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) skal pålægges at anerkende et samarbejde, som ifølge Sagsøger har bestået mellem ham og efterretningstjenesterne i perioden fra januar 2013 til omkring sommeren 2015, herunder at han rejste til Syrien i 2013 og 2014 i samarbejde med og mod vederlag fra henholdsvis PET og FE.

Hvilket nærmere samarbejde, der skal være tale om, fremgår ikke af Sagsøgers påstande. Om samarbejdet har Sagsøger under sagen forklaret bl.a., at han under strafafsoning i december 2012 blev opsøgt af PET, som ønskede, at han skulle oplyse PET om danskere, der deltog i Syrien, at han betragtede videregivelse af sådanne oplysninger som en måde, hvorpå han kunne bidrage til at modvirke terror i Danmark, at det ikke var hans primære formål med de efterfølgende rejser til Syrien at hjælpe efterretningstjenesterne, men at han skulle tilbage til Syrien under alle omstændigheder og derfor lige så godt kunne hjælpe med at forebygge terrorangreb i Danmark, at han og PET i januar 2013 indgik en mundtlig aftale om, at han skulle fortælle PET om danskere i Syrien, at han af efterretningstjenesten i slutningen af 2013 eller begyndelsen af 2014 fik forevist fotos med henblik på, at han skulle udpege danskere, han havde mødt i Syrien, at han af PET modtog 20.000 kr. kontant om måneden og blev lovet ét års opsigelse, således at han i opsigelsesperioden var sikret 20.000 kr. om måneden, at han på et tidspunkt – måske i begyndelsen af 2014 – overgik til FE, at aftalen om månedlig betaling af 20.000 kr. og hans ét års opsigelse blev overført til FE, at FE omkring august/september 2014 satte samarbejdet på pause, og at han i 2015 afslog et ønske fra FE om, at han tog til Syrien for at infiltrere Islamisk Stat, idet han samtidig formelt afsluttede samarbejdet med FE. Sagsøger har også forklaret, at FE 2-3 gange om ugen i et par måneder frem mod rejsen til Syrien i maj 2014 trænede ham på skydebane og forhindrede ham og i anti-spionage-taktikker, at han til brug for rejsen til Syrien fik udstyr af FE, at han også selv købte udstyr for de penge, han havde fået af FE, at han medbragte medicin, kørestol, skudsikre veste, uniformer, hjelme, støvler m.v., at der også var en satellit med noget internet i, som man kunne bruge i Syrien, og at han transporterede udstyret i en bil med campingvogn, som han i den tyrkiske by Hatay afleverede til sin gruppe, der smuglede bilen ind i Syrien.

Sagsøger har om baggrunden for søgsmålet anført, at efterretningstjenesternes anerkendelse af et samarbejde er af afgørende betydning for, at han kan få genoptaget den straffesag i Spanien, hvor han ved endelig dom er idømt 8 års fængsel for integrering i en terrororganisation. En anerkendelse af samarbejdet er også nødvendig for at rense hans navn.

Sagen rejser i første række spørgsmålet, om Sagsøger kan få pådømt de nedlagte påstande, herunder om Sagsøger har fornøden retlig interesse heri. I givet fald er det spørgsmålet, om landsretten skal udvise en sådan tilbageholdenhed, at landsretten ikke foretager en selvstændig bevisvurdering af, om der har været et samarbejde mellem Sagsøger og efterretningstjenesterne, men frifinder efterretningstjenesterne med henvisning til, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte efterretningstjenesternes vurdering af, at de hverken kan be- eller afkræfte det hævdede samarbejde. Hvis en sådan tilbageholdenhed ikke skal udvises, er spørgsmålet, om Sagsøger har løftet bevisbyrden for, at der har bestået et samarbejde som påstået af Sagsøger.

Sagsøgers endelige påstande under denne sag er alle anerkendelsespåstande. Landsretten har anledning til at bemærke, at domstolsprøvelse af en anerkendelsespåstand forudsætter – ud over, at påstanden er formuleret så klart, at den meningsfuldt kan indgå i en domskonklusion – at den, der ned-lægger påstanden, har retlig interesse heri. Dette indebærer, at Sagsøger skal have en sådan konkret interesse i de enkelte påstande, at de har betydning for hans retsstilling, hvis de bliver taget til følge. Selvom PET og FE under sagens forberedelse har frafaldet oprindeligt nedlagte påstande om afvisning, og parterne herefter ønsker en materiel prøvelse, skal landsretten ex officio påse spørgsmålet om retlig interesse. Det bemærkes herved, at efterretningstjene-sterne har fastholdt deres synspunkt om, at Sagsøger ikke har retlig in-teresse i at få pådømt de påstande, han har nedlagt, og at parterne har behand-let spørgsmålet om retlig interesse i deres påstandsdokumenter og under ho-vedforhandlingen.

Som anført ønsker Sagsøger med de nedlagte påstande bl.a. at opnå et grundlag for at søge genoptagelse af straffesagen i Spanien, og det påhviler Sagsøger under denne civile sag at sandsynliggøre, at der i Spanien er adgang til genoptagelse eller lignende af en endeligt afgjort straffesag, og at han kan opnå en sådan.

Landsretten finder, at Sagsøger efter bevisførelsen for landsretten ikke kan anses at have sandsynliggjort en adgang for ham til at opnå genoptagelse eller lignende af straffesagen i Spanien. Således er de betingelser, der måtte gælde i det spanske retssystem med hensyn til genoptagelse af pådømte straf-fesager, ikke nærmere oplyst. Det bemærkes herved, at Sagsøgers for-svarer under straffesagen i Spanien, professor og advokat Vidne 7, for landsretten har forklaret bl.a., at det i Spanien ikke er muligt at få genoptaget sagen, da der er afsagt en retskraftig afgørelse, men at der er en mulighed for at få foretaget en revision af en endelig dom. Heller ikke betingelserne for at fore-tage en sådan revision er i noget nærmere omfang oplyst for landsretten.

Sagsøger blev ved dom afsagt den 28. juni 2018 af den spanske nationale straffedomstol (Audencia Nacional, Sala de lo Penal) idømt 8 års fængsel, idet retten på grundlag af en lang række beviste handlinger i perioden 2012-2017 fandt Sagsøger skyldig i integrering i en terrororganisation, jf. den span-ske straffelovs § 571 og § 572, stk. 2. I det afsnit i dommen, hvori retten giver ”Juridisk redegørelse for de forhold, der er erklæret for beviste” , hedder det om ”kravene til forbrydelsen integrering i en terrororganisation og forskellen i for-hold til forbrydelsen samarbejde med en terrororganisation” , bl.a., at ”de hand-linger, der er begået af tiltalte [er] karakteriseret ved intensitet, stabilitet og vedvarende...” . I samme afsnit i dommen anføres endvidere bl.a., ”at det ikke kan forekomme mærkeligt ud fra den analyserede synsvinkel, at tiltalte, som

tiden er gået og uden at undlade at udføre sine funktioner som en, der udøver, finansierer og tilskynder til terrorvirksomhed inden for den voldelige struktur, som han i 2012 var med i, som følge af de ændringer og fusioner, der fandt sted i den pågældende periode, gradvist tilsluttede sig [Islamisk Stat], efterhånden som denne trængte igennem i Syrien – hvilket allerede var ved at ske på tids-punktet for tiltaltes første rejse – indtil den helt havde sat sig på den jihadistiske terrorvirksomhed i regionen. Dette var en udvikling, som tiltalte havde været med i, som var logisk og sammenhængende ifølge hans forsvar for den såkaldte globale jihad og hans optræden på internettet.”

Sagsøger ankede dommen til den spanske nationale straffedomstols ap-pelafdeling (Audencia Nacional, Sala Apelación). Han påstod frifindelse under påberåbelse af to appelgrunde. For det første at der var fejl i bevisbedømmelsen i relation til hans tilknytning til terrororganisationen Islamisk Stat, hans delta-gelse i indtagelsen af lufthavnen i Raqqa i august 2014, hans forsøg på at skaffe et parti skydevåben i Spanien i 2017 og hans finansiering og logistiske støtte til medlemmer af Islamisk Stat. For det andet at der var sket en tilsidesættelse af procesnormer og procesgarantier, fordi den nationale straffedomstol havde af-vist Sagsøgers anmodning om bevisførelse i form af henvendelse til Danmarks ambassade i Spanien med henblik på, at ambassaden skulle frem-sende Sagsøgers straffeattest i Danmark samt oplysninger om den rolle, han havde udført for dansk politi og for efterretningstjenesten i Danmark. Ap-pelretten stadfæstede dommen den 23. november 2018. Appelretten anså bevi-set for ”korrekt vurderet og tilstrækkeligt til at afvise uskyldsformodningen, for så vidt som hver enkelt bevisdel er godtgjort, og forholdene samlet set straffe-retligt kan defineres som medlemskab af en terrororganisation” . Appelretten fandt desuden, at der med afvisningen af Sagsøgers bevisanmodning ikke var sket en tilsidesættelse af procesnormer og procesgarantier. Appelretten udtalte herom bl.a., at ”afgørelse om et bevis er nødvendigt, egnet og relevant [skal] ikke kun bygge på bevisets egenart, hensigt og formål, således som det forelå ved accept eller afvisning af beviserne, men også den øvrige bevisførelse under hovedforhandlingen og den beslutning, som retten skal træffe med hen-syn til aspekterne ved den afviste bevisførelse, således at en klage kan nyde fremme, når bevisførelsen som følge af den konkrete sags karakteristika, såle-des som de fremgår af hele forløbet, ville kunne indebære en afgørelse med et andet indhold, noget som man vil se, ikke foreligger i nærværende sag.”

Under Sagsøgers anke til den spanske højesteret (Tribunal Supremo, Sala de lo Penal) gentog han indsigelserne om fejl i bevisbedømmelsen og tilsi-desættelse af procesnormer og procesgarantier. Den spanske højesteret afviste ved dom af 17. maj 2019 Sagsøgers kassationsanke. I relation til bevisbe-dømmelsen fandt den spanske højesteret, at der ikke var tilstrækkelige beviser for, at Sagsøger havde deltaget i slaget ved lufthavnen i Raqqa, men at dette ikke svækkede værdien af de øvrige bevismidler, og den spanske højeste-

ret fandt, at der i øvrigt forelå tilstrækkeligt bevis mod Sagsøger. Om den ønskede bevisførelse, der bl.a. havde til formål at fremskaffe oplysninger vedrørende det arbejde, Sagsøger hævdede at have udført i Syrien og i Danmark for PET og FE, fandt den spanske højesteret, at beviset ikke var nød-vendigt. Den spanske højesteret udtalte herom bl.a., at indsigelsen kun kan ta-ges til følge, hvis den afviste bevisførelse ud fra de konkrete forhold i sagen, herunder sagens øvrige beviser, ville kunne antages at ændre sagens udfald.

Retten udtalte videre bl.a., at Sagsøgers tilslutning til en terrororganisa-tion har at gøre med andre forhold, som ikke er direkte betinget af oplysningen om, at de danske myndigheder på et tidspunkt muligt skulle have ønsket at etablere et samarbejde med Sagsøger. Den spanske højesteret konklude-rede, at ”Ud fra den pådømte adfærd, som har fundet sted fra 2012 til 2017, er det således ikke påkrævet at godtgøre et angiveligt præcist samarbejde med det danske politi, der ikke, selv hvis det kunne påvises, ville mindske betydningen af de øvrige erklærede og påviste forhold, som bekræfter hans tilslutning til terrororganisationen.”

Efter at den spanske forfatningsdomstol den 8. november 2019 havde afvist at behandle Sagsøgers anke af den spanske højesterets dom af 17. maj 2019, indgav Sagsøgers daværende danske advokat, advokat Vidne 6, i april 2020 en klage mod Spanien og Danmark til Den Europæiske Menne-skerettighedsdomstol for overtrædelse af artikel 6 i Den Europæiske Menneske-rettighedskonvention. Klagen mod Spanien var begrundet i, at de spanske domstole havde afvist Sagsøgers anmodning om bevisførelse vedrøren-de et samarbejde med PET og FE, mens klagen mod Danmark var begrundet i, at de danske myndigheder med deres ageren havde medvirket til Spaniens overtrædelse af artikel 6. Desuden klagede advokat Vidne 6 særskilt over tolkebistanden i førsteinstans, herunder at Sagsøger ikke havde fået stillet en dansk tolk til rådighed.

Ved afgørelse af 3. september 2020 afviste Den Europæiske Menneskerettig-hedsdomstol Sagsøgers klage som uantagelig ("inadmissible"). Efter domstolens gennemgang af sagen blev den del af klagen, der angik de spanske domstoles afvisning af Sagsøgers anmodning om bevisførelse vedrøren-de et samarbejde med PET og FE, afvist med henvisning til, at sagens mate-riale ”do not disclose any appearance of a violation of the rights and freedoms” fastsat i konventionen mv. De øvrige dele af klagen blev afvist med henvisning til manglende udtømming af nationale retsmidler.

I medfør af Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om an-vendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med hen-blik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union blev Sagsøger efter an-modning overført til afsoning i Danmark i december 2020, idet Retten i Glo-

strup fastsatte straffen til fængsel i 6 år i medfør af EU-fuldbyrdelseslovens § 29 b, stk. 1.

Landsretten bemærker, at der for danske domstole består en grundlæggende forpligtelse til at anerkende de spanske domme. Under denne sag kan landsretten ikke i noget omfang tage stilling til rigtigheden af den fældende afgørelse i den straffesag, som er afgjort efter spansk ret af spanske domstole. Landsretten kan således ikke tage stilling til det materielle indhold af dommene fra de spanske domstole, herunder til bedømmelsen af beviserne. Landsretten kan heller ikke tage stilling til processuelle forhold, herunder bevisanmodninger og tolke-bistand.

Sagsøger har som anført forklaret om en række kontakter i årene 2012 til 2015 mellem ham og PET henholdsvis FE og anført, at der var tale om et samarbejde. Sagsøgers egen forklaring er søgt understøttet bl.a. af avisartikler og forklaringer fra en række vidner. Flere af avisartiklerne beskriver på baggrund af oplysninger fra anonyme kilder et samarbejde mellem Sagsøger og efterretningstjenesterne. For så vidt angår vidnerne har ingen af disse ud fra egen viden kunnet bekræfte forklaringen om et samarbejde, men vidner har oplyst, at forskellige nærmere angivne forhold efter deres opfattelse viser, at Sagsøgers forklaring om et samarbejde må være sandfærdig.

Selv hvis Sagsøgers forklaring om et samarbejde lægges til grund, finder landsretten, at afgørelserne fra såvel den spanske nationale straffedomstols appelafdeling som den spanske højesteret ikke kan forstås på anden måde end, at et påvist samarbejde, uanset karakteren heraf, ikke ville have ført til et andet resultat af straffesagen mod Sagsøger i Spanien.

Herefter, og da Sagsøger som nævnt ikke har sandsynliggjort, at der består en adgang for ham til at opnå genoptagelse eller lignende af straffesagen i Spanien, finder landsretten, at en stillingtagen til Sagsøgers påstande – også som de var formuleret ved hovedforhandlingens begyndelse – ikke i sig selv vil have betydning for Sagsøgers retsstilling i relation til den pådømte straffesag. Stillingtagen til påstandene vil derfor også være uden betydning for Sagsøgers ønske om at få sit navn rensset. Det af Sagsøger anførte om såvel materielle som processuelle mangler i forbindelse med behandlingen af hans straffesag i Spanien kan landsretten som anført ikke tage stilling til, hvorfor disse indsigelser ikke kan føre til en anden bedømmelse.

Landsretten bemærker, at Sagsøger under sagens forberedelse har fra-faldet de oprindeligt nedlagte betalingspåstande (vedrørende godtgørelse for tort), idet han har taget et generelt forbehold for krav om erstatning og godtgørelse. Stillingtagen til Sagsøgers påstande i denne sag vil være uden betydning for eventuelle økonomiske krav, som Sagsøger måtte basere på

et synspunkt om, at han er dømt med urette i Spanien, jf. ovenfor. Stillingtagen til Sagsøgers påstande vil også være uden betydning for eventuelle øko-nomiske krav af mere aftale- eller ansættelsesretlig karakter, f.eks. et krav om betaling af vederlag i en aftalt opsigelsesperiode. Landsretten finder på denne baggrund, at stillingtagen til Sagsøgers påstande – også som de var for-muleret ved hovedforhandlingens begyndelse – heller ikke kan antages at have betydning for hans erstatningsretlige stilling.

Efter det anførte, og da der heller ikke i øvrigt ses oplyst omstændigheder, der indebærer, at pådømmelse af Sagsøgers påstande vil have betydning for hans retsstilling, finder landsretten, at Sagsøger ikke har retlig interesse i at få prøvet nogen af sine påstande.

Landsretten afviser allerede derfor Sagsøgers påstande.

Efter sagens udfald skal statskassen i sagsomkostninger betale 60.000 kr. inkl. moms til dækning af udgifter til advokatbistand til henholdsvis PET og FE. Ved fastsættelsen af beløbene er der lagt vægt på sagens omfang, karakter og forløb. Der er endvidere taget hensyn til, at PET og FE har været repræsenteret af samme advokat.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgers påstande afvises.

I sagsomkostninger skal statskassen inden 14 dage betale 60.000 kr. til Politiets Efterretningstjeneste og 60.000 kr. til Forsvarets Efterretningstjeneste. Beløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 08-11-2023 kl. 10:00

Modtagere: Sagsøgte Forsvarets Efterretningstjeneste, Sagsøger, Sagsøgte Politiets
Efterretningstjeneste